



KUČAN BO ODPRL
TOVARNO V LOKI

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU — Danes, 30. aprila, bo opoldne predsednik predstavlja Slovenskej Milan Kučan tudi uradno odprl novo tovarno čevljivij ljubljanskega podjetja Clann v Liki. Svoj prihod na slovenskem, na kateri bo predsednik Kučan spregovoril zbranim delavcem v krajanom, sta navedala tudi ministra Jožica Puha in Igor Umek, ki sta precej pomagala pri prvih korakih tovarne.

PRVOMAJSKO
SREČANJE NA LISCI

LISCA — Občinska organizacija SDP Sevnica priedi v petek, 1. maja, ob 11. uri skupaj z vodstvom stranke prvomajsko srečanje in proslavo na Lisci. Slavnostni govornik bo predsednik SDP Slovenske dr. Ciril Ribičič, v kulturno-zabavnom sporedru pa bodo sodelovali igralec Polde Bibič, plesna skupina iz Krškega in ansambel zabavne glasbe. Povabite tudi svoje prijatelje in znanke!

V KRANJU SEJEM OBRTI
IN PODJETNIŠTVA

KRANJ — V času od 5. do 8. maja bo v prostorih PPC Gorenjski sejem odprt 17. mednarodni sejem obrti in podjetništva. Vabljeni!

ODPRAVA PRED
NASKOKOM NA
HIMALAJO

NEPAL — Ob koncu prejšnjega tedna se je s podnožja Himalaje oglašila trdčanska slovenska alpinistična odpjava, v kateri je tudi petindvajsetletni Novomeščan Vanja A. Furlan. Zvedeli smo, da so v nedeljo zjutraj prispevali v izhodiščno bazo Kancha, kjer bodo nekaj dni potrebovali za aklimatizacijo. Kot je povedal Vanja Furlan, vse teče po napovedi, verjetno pa bodo Himalajo »naskočili« 15. maja, ker bo na ta dan naš alpinist praznoval šestindvajseti rojstni dan. S. D.

Dobra novica za kmeta

Dobro se še spominjam rimske sklepov, s katerimi je Evropska skupnost pritisnila na nekdanjo Jugoslavijo, tako da je odpravila preferenčne (olajševalne) carinske stopnje in kar za šestkrat povečala izvozne prelevmane. Zato so slovenski rejci in z njimi vsa mlada država Slovenija lahko bolj veseli novice, da je naša država dobila velik izvozni kontingen z znižanimi prelevmani. V države Evropske skupnosti, predvsem na tradicionalno italijansko tržišče, bo Slovenija lahko izvozila 18.600 ton govejega mesa in živine, kar je trejina nekdanje jugoslovenske kvote. Za polovico tega mesa in živine se bodo izvozni prelevmani znižali za 80 odstotkov, za polovico pa za 50 odstotkov, to pa je olajšava, ki jo naša živinoreja mora kar najbolje izkoristiti.

Njena večja konkurenčnost bo gotovo vplivala tudi na razvojno usmeritev in prestrukturiranje slovenskega kmetijstva, ki ima najboljše naravne možnosti za živinorejo, dolgoletno tradicijo in velike investicije, zlasti v hlevu. Preusmeritev v poljedelstvo, sadjarstvo in vinogradništvo, ki jo narekujejo novi položaj Slovenije in njena težnja po višji stopnji lastne oskrbe s hrano, ne bo živinoreje prizadela v tolikšni meri, če bomo izkoristili ponujeno priložnost Evropske skupnosti.

DOLENJSKI LIST

Št. 18 (2228) • Leto XLIII • Novo mesto, • četrtek, 30. aprila 1992 • Cena 50 SLT • YU ISSN 0416-2242

Delavcem Beltu zmanjkuje za kruh

Stavka v Beltu, od katerega je poleg 930 zaposlenih odvisno še nekaj tisoč življenj v črnomaljski občini

ČRНОМЕЛJ — »Za delo hočemo plačo, ne miloščine!«, »Kruha, ne iger!«, »Preveč direktorjev, kilav Belt!«, »Nočemo biti sužnji 20. stoletja!« To je le nekaj napisov s transparentov, s katerimi so začeli v torek, 21. aprila, stavkati delavci Belta, drugega največjega črnomaljskega podjetja. Stavka ni bila nikakršno presenečenje, saj je bila napovedana že v začetku aprila, če se stavkovni odbor ne bi uspel sporazumeti z vodstvom podjetja o desetih zahtevah.

To mu torej ni uspelo, predvsem pa ni bila uresničena glavna zahteva stavkovnega odbora, ki je bila tudi povod za stavko: da morajo biti marčeve plače izplačane do 18. aprila. Izplačilo plač po kolektivni pogodbi, zmanjšanih za 20 odst. do konca pretelega tedna pa je med stavko postala tudi edina zahteva stavkovnega odbora, v katerem so bili tako člani svobodnega kot neodvisnega sindikata. Kot je bilo pretekl četrtek slišati na pogajanjih med vodstvom Belta in stavkovnim odborom, ki so jim prisostvovali tudi predstavniki občinskega vodstva, je delavce tokrat združila stiska in beda, saj je mnogim

zmanjkalo denarja za avtobus in kruh. Tisti, ki zaslužijo manj kot 10 tisočakov, in takšnih je v Beltu precej, lahko le še živatirajo. Morda tokratno izplačilo prejemkov niti ne bi izbilo sodu dnu, če ne bi imeli v Beltu težav z izplačili plače že kar precej časa. Že v drugi polovici lanskega leta so imeli vsak mesec več stroškov kot prihodkov, tako da so moralni »krpati« denar za plača tudi z drugimi sredstvi. V letošnjem letu pa so bile plače tako rekoč izsiljene s krajšimi spontanimi, nenapovedanimi stavkami, ki so jih nekateri sicer hoteli prikazati le kot zbole delavcev.

Zanimivo je, da so člani stavkov-

nepravem času, ko je že kazalo, da so se začeli počasi izmotavati iz težav.

Po petih urah pogajanj je vodstvo Belta predlagalo stavkovnemu odboru, naj poveča vrednost točke za marčevsko plačo za 22,5 odst., s tem pa bi plača zaostajala za kolektivno pogodbo za 40 odst. (doslej je zaostaja za 50 odst.), izplačana pa bi bila najpozneje do 30. aprila. Seveda so v vodstvu postavili tudi pogoj, da začnejo delavci 23. aprila ob 14. uri delati in delajo neprekinitno do 1. maja. S tem bi se začel tudi postopni prehod na izplačilo 80-odst. plač po kolektivni pogodbi, seveda pa bi bila naslednja plača odvisna predvsem od dosežene realizacije in stroškov ter uresničevanja sanacijskega programa. Vendar se stavkovni odbor s tem ni strinjal. Po besedah njegovega predsednika Draga Mužeta so se o vseh drugih zahtevah priravljeni pogajati pozneje, ne vtrajajo nitri pri izplačilih razlik v osebnih dohodkih za januar in februar, zahtevajo pa 80-odst. pla-

• Kot so na pogajanjih povedali predsednik in podpredsednik občinskega izvršnega sveta ter predsednik skupštine, se sicer nimajo pravice vtipkati v poslovno politiko Belta. Na občini tudi nimajo denarja za pomoč podjetju, ponudili pa so se kot posredniki pri finančni sanaciji. Opozorili so še, da se tudi tokrat ponovila stará navada v Beltu, da odgovorni prepočasni reagirajo na težave, tudi zato, ker živijo v lažnem upanju na boljše čase.

nadaljevala. Sicer pa je stavkovni odbor tudi opozoril, da bi moral, ko je postavljal svoje zahteve, vedeti, da Belt ni normalno podjetje. Je namreč v sanaciji in že vsaj eno leto pred stečajem, če ne celo pred likvidacijo. Zato je bila vsaka plača, ki je bila izplačana v zadnjih mesecih, čudež in velik dosežek strokovnih služb. Po njegovem je stavka prišla ob najbolj

č. Tako so v četrtek, 23. aprila, ob 14. uri pogajanja prekinili, delavci so nadaljevali s stavko, naslednjem dan pa naj bi se sestal upravni odbor podjetja, ki naj bi poskušal zgledati razlike med pogajalskima stranema.

M. BEZEK-JAKŠE



POTREŽLJIVO ČAKALI NA RAZPLET — Beltovi delavci, ki so svoje stavkovne zahteve omegili le na izplačilo plač po kolektivni pogodbi, zmanjšanih za 20 odst., so neprestano opozarjali tudi na to, da probleme v Beltu prepočasni rešujejo. Odločeni, da vsaj v tej zahtevi vztrajajo do konca, pa so takole mirno stali na tovarniškem dvorišču tudi tretji dan stavke, ko se je njihov stavkovni odbor pogajal z vodstvom. (Foto: M.B.-J.)

Ko ne bo strahu zaradi stranke

Trebanjskim prenoviteljem je Sonja Lokar pojasnila stališča SDP — Stranka, ki je izdatno podprla dr. Drnovška, pričakuje v vladi pomembne resorce

MIRNA — »Napačno bi bilo, da bi se zdaj obnašali kot veliki zmagovalci. Pogovarjati se je treba vedno, nastopati le z argumenti in protiargumenti, če se nočemo med seboj pobiti,« je pretekel četrtek na letni seji trebanjske občinske organizacije SDP na Mirni pozvala podpredsednica slovenskih prenoviteljev in republiška poslanca Sonja Lokar, potem ko je po dokaj eforčenih razpravah v čestitkah za izpeljano konstruktivno nezaupnico vladu Lojzeta Peterleta pojasnila poglede SDP.

Lokarjeva je dejala, da so bili 2 leti zelo nenavadna stranka v opoziciji. Podarila je, da so bili v stranki karierni, »verniki« in zelo ustvarjalni ljudje in da jim za prvimi spleti ni hudo, žal pa jim je za drugo kategorijo ljudi, ki so zapustili stranko, ker so verjeli v utopično idejo. Lokarjeva se je povrhala, da so prvi organizirali mirovništvo in ženske ter da so bili tudi edini, ki so podprli splošno opozorilno stavko. »V skupščini ni bila zaustavljena desnica, ampak proces regresije, vračanje Slovenije v le-



DEMOKRACIJA — »Po včerajšnji seji parlamenta se lažje diha smo slišali iz ust trebanjskih prenoviteljev. Izrazili so upanje, da »bomo le prišli do take demokracije, ko ne bo nikogar strah povedati, v kakšni stranki je.« Na sliki: Sonja Lokar in predsednik SDP Trebnje Jože Tomažin. (Foto: P. P.)

ta 1939, 1940,« je komentirala zadnje dogodek v slovenskem parlamentu Lokarjeva.

Ali bo spremembu vlade prinesla boljše življenje delavcev, ljudi, je po njenem mnenju odvisno od tega, kakšna bo ta (nova) koalicija. Vsekakor SDP ne bo za nekakšen liberalni kapita-

lizem, v katerem bi bil »delavec odstreljen kot divjadi«. Lokarjeva je še poddarila, da so edina stranka, ki ni ničesar podpisala, pri SDP pa so prepričani, da mora tudi beseda v koalicjskem partnerstvu veljati toliko kot v »velikem biznisu« oz. normalnem poslovnem svetu. Ker je 31 poslanec SDP (»ne zaradi strankarske discipline«) glasovalo za dr. Drnovška, to pa je bilo okrog četrtega vseh glasov zanj, se ne bodo zadovoljili s strateško nepomembnimi resorci v novi vladi.

P. PERC



BOŠ VIDEL, KAJ DELA DEOLENC — Pod tem naslovom bo danes ob 17. in 20. uri v novomeški športni dvorani prireditve, ki jo pripravlja Lojze Slak, v celoti pa jo bo posnela tudi slovenska televizija. Iz dve ur trajajoče prireditve bodo nastale štiri polurne oddaje, ki jih bomo na malih ekranih gledali vsako soboto ob 18.30 na I. mreži, ponovitev pa bo v nedeljo ob 12.30 na II. TV mreži. Na sliki: »Špico prireditve« so posneli na Trški gori. Ob Lojzetu Slaku je še režiser prireditve Jože Kloboves. (Foto: J. Pavlin)

VREME
V drugi polovici tedna bo spremljivo in deževno vreme.

Čestitamo za mednarodni praznik dela

Bo Adria postala ponos tujcev?

Novomeški parlament pričakuje takšno reševanje Adrie Caravan, da bo uveljavljena blagovna znamka ostala slovenska — Lani 72 milijonov tolarjev izgube

NOVO MESTO — Problem novomeške Adrie Caravan se je po zaslugi poslance Roberta Peterlinja pred tednom spet pojavit v novomeški občinski skupščini. Peterlinj je povedal, da proizvodnja trenutno sicer teče, da pa jim spet grozi ustavitev, ker ni dobav potrebnega repromateriala. Zanimalo ga je, kaj je novomeška vlada naredila za Adrio in kaj je s tako imenovano slovensko varianto reševanja Adrie. Vprašal je, če so delavci krivi za slabo obračanje kapitala, o čemer je, kot so zvedeli, govor v analizi firme Eurofinance, ki naj bi pomagala Adrii Caravan. Ta analiza naj bi prav tako govorila, da Adrii svež kapital praktično ni potreben, ker ga ima dovolj.

Podpredsednik novomeškega izvršnega sveta Andrej Kirm je skupščini povedal, da je vodstvo IMV očitno lahalo, da bo Adria International pomenila svež kapital. Med Adrio Caravan in Adria International je bila že sklenjena pogodba, po kateri je dobila nova firma za 20 let v uporabo v Evropi uveljavljeno blagovno znamko Adria. Ustrezni organi zdaj preverjajo pogodbo in akte Adrie, šele potem pa naj bi bilo mogoče reči, kako naprej. Vse, kar se rešuje, pa se rešuje z vednostjo ustreznih republiških resorjev.

Vsekakor so razmere dokaj neugodne. Po zaključnem računu za lani je imela Adria Caravan 72 milijonov tolarjev izgube ob 8 milijonih mark odpisanih terjatev Adriinim podjetjem v tujini. Vprašanje je, ali gre za zaresne odpise, kar naj bi med drugimi ugotovile »inšpekcije«, ki so vzele pod drobnogled Adrio Caravan.

Novomeška vlada je v zvezi z Adrio še v času stavke sprejela več sklepov. Blagovna znamka mora po njem ostati v izključnem lastništvu in upravljanju v Adrii v Novem mestu. Zagotoviti morajo ustrezeno upravljanje in vodenje Adrie Caravan in njenih firm v tujini. Ostatni mora pretežni izvozniki. Njena slovenska podjetja morajo postati prava podjetja z vsemi funkcijami. Za tehnološke presežke morajo poiskati dodatne programe. Podjetja v tujini naj

DRAŽJE OSKRBNINE V DOMU OSTARELJAH

NOVO MESTO — Dom starejših občanov Novo mesto je imel v prvih treh mesecih letos za skoraj 2,4 milijona tolarjev izgube. Predvidel je, da bo pokrili z znižano amortizacijo, z denarjem, namenjenim za občinski socialni program, in s podražitvijo cen z majem za 30 odst. Če bi prvi dve možnosti odpadli, bi morali dom podražiti za 60 odst. Novomeška občinska vlada je pristala na znižanje amortizacije ter sprejela sklep o 40-odstotni podražitvi oskrbe v domu s 1. majem. S tem bodo cene oskrbe v novomeškem domu podobne kot v drugih domovih ostarelih po Sloveniji. Ali je podražitev zadostovala za normalno poslovanje doma, bodo preverili ob polletju.

BEGUNCI V DOBOVI

DOBDOVA — 22. aprila dopoldne so v Dobovi sprejeli okrog 300 beguncev iz BiH. Med postankom na dobovski železniški postaji so beguncem, med katerimi so bili večinoma ženske in otroci, dali hrano, poskrbeli pa so tudi za nekatere podrobnosti glede nadaljnega potovanja teh ljudi. Begunce, ki so iz Dobove z vlakom nadaljevali pot v Maribor, so obiskali predstavniki občine Brežice.

MELAMIN KEMIČNA TOVARNA KOČEVJE

OBJAVA

prodajo stanovanja v Kočevju, Turjaška 7, z zbiranjem pisnih ponudb

1. Stanovanje je v IV. nadstropju, meri 33,21 m² in ga sestavljajo:

— soba	17,17 m ²
— kuhinjska niša	3,20 m ²
— kopalnica z WC	4,45 m ²
— predsoba	5,13 m ²
— balkon	1,73 m ²
— klet	1,53 m ²

2. Izklicna cena je 600 DEM/m², kar znese DEM 19.926 v tolarski protivrednosti po prodajnem tečaju pri STANOVANJSKO-KOMUNALNI BANKI na dan podpisa pogodbe, in se proda najboljšemu ponudniku.

3. Ponudnik mora obvezno vplačati varščino v višini 10% od izklicne cene na blagajni Melamina ali na ŽR št. 51300-720-1-10878 in dokazilo o vplačilu varščine predložiti SPLOŠNO-KADROVSKEMU SEKTORJU, sicer ponudbe ne bomo upoštevali. Varščino bomo neuspešemu ponudniku vrnili v 3 dneh po opravljeni prodaji.

4. Kupec mora stanovanje v celoti plačati v 15 dneh po podpisu pogodbe, pri čemer se varščina šteje v kupnino.

5. Kupec plača prometni davek in stroške v zvezi s prenosom lastnine.

6. Pisne ponudbe bomo zbirali na naslov: MELAMIN, KEMIČNA TOVARNA, Tomičeva 9, Splošno-kadrovska sektor, s pripisom »za nakup stanovanja«, 61330 KOČEVJE.

7. Dodatne informacije lahko dobite v SKS na tel. 853-133 int. 211 pri Mileni Klun.

diti vse in vključiti vse možne instrumente, da se Adria Caravan reši. V reševanju, kot si ga skupščina predstavlja, seveda podarjanje slovenske blagovne znamke tujemu partnerju nima mesta.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

ORGANIZATORJI STAVKE NA SODIŠČU?

NOVOMESTO — Po podatkih, ki jih je na zahtevo novomeškega župana Marjana Dvornika zbral občinski sekretariat za družbeni razvoj, so imela novomeška podjetja zaradi splošne opozorilne stavke 18. marca za okrog 3,5 milijona tolarjev neposredno škode. Večinoma so ocenili, da je škoda nastala zaradi motjenj v proizvodnem procesu. Župan z odgovorom ni bil zadovoljen. Podatki po njegovem niso popolni, od sekretariata pričakuje tudi podatke, ali je bila podana kakšna ovadba zoper sindikat ali direktorja podjetja. Oskodovanci, delavci kajpada, imajo namreč pravico, je opozoril Dvornik, da tožijo povzročitelja stavke oz. direktorja firme, ki ji dovolil izklop električne in s tem onemogočil delavcem delati.

Podatki med njimi so potovali z avtobusom 5 do 6 dni, zato je razumljivo, da so na cilj prispele precej utrjeni. Ob sprejemu so vsakega zdravniško pregledal. Ker gre v Črnomolju za republiški center, je vse določeno z republike, tudi normativi za hrano. Odrasli dobijo na dan po dva obroka, od tega enega toplega, otroci pa še mlečni obrok in sadje. Vendar pa, tako vsaj zagotavljajo begunci, niso lačni, mnogi pa so srčni in hvaljevni že, da so našli mir in streho nad glavo. Ker je življenjski standard teh beguncev veliko nižji, kot je bil pred

Srečni, da imajo mir in streho nad glavo

V ČRНОМАЛЈСКЕМ CENTRU ZA BEGUNCE IZ BIH

ČRНОМЕЉ — V torek pretekli tečen so v prostorih nekdanje vojašnice v Črnomolju odprli republiški zbirni center za begunce iz Bosne in Hercegovine. V njem je prostora za 600 ljudi, vendar so ga napolnili v nekaj dneh. Po besedah Vladke Potočar s črnomaljskega Centra za socialno delo je zatočišče v njihovem centru do preteklega petka zjutraj dobio 383 beguncev, od tega 28 otrok, starih do dve leti, ter okrog 200 otrok do petnajstega leta starosti.

Nekateri med njimi so potovali z avtobusom 5 do 6 dni, zato je razumljivo, da so na cilj prispele precej utrjeni. Ob sprejemu so vsakega zdravniško pregledal. Ker gre v Črnomolju za republiški center, je vse določeno z republike, tudi normativi za hrano. Odrasli dobijo na dan po dva obroka, od tega enega toplega, otroci pa še mlečni obrok in sadje. Vendar pa, tako vsaj zagotavljajo begunci, niso lačni, mnogi pa so srčni in hvaljevni že, da so našli mir in streho nad glavo. Ker je življenjski standard teh beguncev veliko nižji, kot je bil pred

• V metliški občini so do konca preteklega tedna evidentirali le 4 beguncev iz BiH, ki so pri sorodnikih. Sicer pa bodo vse, ki se bodo zatekli v metliško občino, napotili v republiške zbirne centre.

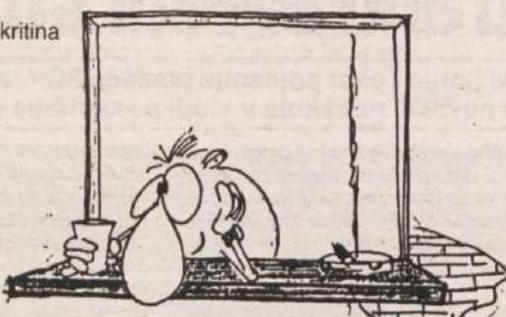
časom pri onih iz Hrvaške, so poleg dežurne službe Centra za socialno delo začeli dežurati tudi v skladislu Rdečega križa, ki je prav tako v prostorih bivše vojašnice. Tako lahko z oblačili takoj priskočijo na pomoč. Ker pa gre za zbirni center zaprtega tipa, so si begunci v centru organizirali skupno življenje ter razdelili delo pri pospravljanju, pranju, čiščenju, medtem ko jim hrano vajo iz črnomaljskega hotela.

Poleg beguncev v zbirnem centru je bilo konec preteklega tedna pri črnomaljskih družinah prijavljenih še okrog 60 beguncev iz BiH, ocenjujejo pa, da je bilo vsaj še toliko neprijavljenih. Okrog 10 beguncev je v črnomaljski občini še vedno tudi iz Hrvaške. M.B.-J.

CENTER LJUBLJANA

UŽIVAJTE V ŠIROKI PONUDBI GRADBENIH MATERIALOV:

- okenske police iz marmorja
- lepila nivedur
- izolacije
- salontna kritina



POSLOVALNICA NOVO MESTO, BRŠLJIN 2

GRADI, IZOLIRAJ, OGREJ!

Ugoden nakup stanovanj na lokaciji ČARDAK Črnomelj

vam nudi

begrad

Belokranjsko gradbeno podjetje iz Črnomolja:

- dvosobna stanovanja velikosti 54 in 66 m²
- izredni popust za gotovinsko plačilo
- možnost prodaje na kredit
- stanovanja vsejiva takoj

Vse informacije na tel.: (068) 52-255 ali 52-217.

OBVESTILO

Mercator-Kopitarna Sevnica d.o.o. obvešča, da prodaja sklaščni prostor v velikosti 60 x 12 m na področju Žage d.o.o., Savska 24.

Vse informacije dobite v Kopitarni na tel. (0608) 81-160. Licitacija bo 15. 5. 1992 v prostorih Kopitarne.

Naša anketa

Ima praznik dela še smisel?

Spet je tu prvi maj, praznik dela. Prestal je lansko vladino in parlamentarno kritično presojo vseh naših praznikov in se obdržal. V zadnjih dveh, treh letih je sicer ostalo pri nas brez dela že okrog sto tisoč ljudi in skoraj še enkrat toliko jih v podjetjih, ki so bolj ali manj blizu stečaju. Delavci so odrijeni na rob, kot že dolgo ne, in še nič ni videti, da bi bili deležni soupravljanja, ki ga je vpeljal razviti svet. V »svojih tovarnah, za katere so se v mnogih primerih leta in leta odrekali pri plačah, da so napredovali, so bolj ali manj le še številke. Velikanska večina je za svoje delo slabno plačana, posebej spet v primerjavi v razvitim svetom, tako da kar tri četrte slovenskih družin z dnevno povprečno plačamo nima dovolj denarja za pokritje minimalnih življenjskih stroškov. V takem se verjetno marsikom zdi praznovanje praznika dela nesmisel, drugim pa kot simbol boja za delavske pravice in delavske solidarnosti še smiselnje kot doslej. Tretji so nanj, na delavški rdeči nagelj v gumbnici, na prvomajski kresove in na obvezne izlete v naravo skoraj čutno navezani in si tega leta ne bodo pustili vzeti. Če drugega ne, pa so ti praznični in dela prosti dnevi priložnost, da se kaj postori doma, v hiši ali na vrtu, za kar vedno zmanjkuje časa, da se s kakšnim priložnostnim delom morda ulovi kakšen za najnujnejše potreben tolar.

JANEZ KOLENC, vzdruževalec v KPD Dob z Mirne: »Zdaj, ko je delavec vse bolj odrijen na rob družbe, se mi zdi, da je prvomajski praznik še toliko pomembnejši. Druženje delavcev ob tej priložnosti pa ostaja izraz delavske solidarnosti. Ne vem, zakaj naj bi to lepo tradicijo odpravili. Čas bo najboljši razodnik, ali so se prvomajski prazniki izziveli oz. postali nesmiseln.«

AVGUST FLORJANČIČ, kmet z Drožanja pri Sevnici: »Prav nič nimam proti prvomajskemu niti proti drugim praznikom. Ža marsikoga so prazniki dnevi oddih, za kmete in delavce, ki imajo kakšen kos zemlje, pa pogosto ne. Običajno je ravno takrat čas, da se postori to in ono na zemlji ali domačiji. Mislim, da v teh časih ne more biti nikomur nerodno, če je priden tudi ob praznikih. So pa tudi taki, ki imajo same praznike.«



DUŠAN KINK, delavec iz Krškega: »Le zakaj prvi maj ne bi ostal praznik dela? To je delavški praznik in ne smemo ga gledati stranksko. Praznuje ga marški in ni razloga, da ga ne bi tudi v Sloveniji. Zdi se mi nesmiselno, da bi praznike ukinili vsakič, ki pride nova oblast. Vsak naj se sam odloči, ali bo zraven same pri priziganju kresa ali bo zares pravnaval. Postavlja pa se vprašanje, koliko ljudi si v teh časih sploh še lahko privoči kakšno praznovanje.«

FRANC VAHČIČ, železničar iz Mosteca, Brežice: »Prvi maj je že star praznik in ga ni treba ukinjati. Za praznik se kurijo kresovi, igrajo godbe in je slovesno. To je delavški praznik. Naj bo nekaj delavcem na čast, saj vsi živimo od njih. Železničarji imamo sicer svoj dan, ampak prvi maj je tudi železničarski praznik. Kolikor je. Na ta dan ljudje več potujejo in mi moramo delati, da je promet nemoten.«



JOŽE PUNGERČAR, lončar z Grujevki Šentjernej: »Mislim, da je ta praznik lepa tradicija in če smo ga toliko let pravnavali, naj ostane še naprej. To je praznik, ki je za delavce najbolj »zapovedan« in v njem delavci nadrejene opozarjajo nase. Prišli so časi, ko bo prav ta praznik dobil še večji pomen in morda bo celo prepovedan. Na Javorovici, dolenskem Rožniku, bo letos še posebej slovesno in mislim, da bo obiskovalcev še več kot prejšnja leta.«

JANEZ DRAGOVAN, prodajalec s Svržakov pri Metliki: »Praznik dela postaja vse bolj delovni praznik, kajti prostota dneva prideta ljudem zelo prav, da doma kaj postorijo. Vse manj je proslavljan z godbo, govorji in nasploh velikim pomponom. Gotovo tudi zato, ker se ljudje zarači križnih časov težko sprostijo in poveselijo. Posebno ni do vesela delavcem, ki so ostali brez dela. Seveda pa ne gre, da bi zaradi vsega tega praznik ukinili.«

MLADIMOR PILJIĆ, strojni tehnik v črnomaljskem Beltu: »Praznovanje praznika dela je še vedno smisel. Ni nismo pravice, da bi ga ukinjali, tudi zato ne, ker gre za mednarodni praznik z dolgo tradicijo. Seveda pa so dandanašnja praznovanja povsem nekaj drugega, kot so bila nekdajna. Zaradi težav ljudje niso najbolje razpoloženi. Največji paradoks pa bi bil, če bi ob prazniku dela veseljačili tisti, ki so ostali brez njega. Takih pa je.



FRANC PRELESNIK, član republiškega sveta Zveze svobodnih sindikatov iz Ribnice: »Včasih so 1. maj obeleževali z odpiranjem novih



V Adlešičih »na sončni strani«

Na prireditvi Kmečkega glasa v Adlešičih tekla beseda o razvoju demografsko ogrožene obmejne krajevne skupnosti — Dopolnilne dejavnosti

ADLEŠIČI — Od leta 1955 do 1970 se je iz Adlešičev in okoliških vasi odselilo okrog 400 ljudi. Po letu 1975 se že življenje začelo vračati, a tako počasi, da demografski ti kraji še vedno nadzadajojo, kar dokazuje tudi zadnji popis, po katerem so imeli v krajevni skupnosti natanko 99 ljudi manj kot ob popisu 1981. Zato je razumljivo, da je bilo tudi na prireditvi z naslovom »Pri vas na sončni strani«, ki jo je preteklo soboto v Adlešičih pripravil Kmečki glas, največ vprašanjo o pomoči demografsko ogroženim območjem. Nanje je odgovarjal minister za planiranje Igor Umek.

Minister Umek je pojasnil, da so izdvojili območja ob južni meji, ki bodo za demografsko ogroženost dobila za 10 odst. več denarja kot ostali. »V Evropi so že davno spoznali, da kmetijstvo ne more vzdrževati samo sebe, posebno ne v odročnih krajih. Vendar smo pri nas poleg financiranja naložb v osnovno kmetijsko dejavnost namenili denar na demografsko ogroženih območjih tudi za dopolnilne dejavnosti v kmetijstvu. Toda od 5.000 programov, ki so lani prispeli na republiko z demografsko ogroženimi območji, jih je bila

občine so lani predložili 53 programov, denar so dobili le za 6 projektov. Letos bodo konkurirali z okrog 70 projekti, tako da bi ves denar, ki je na republiki namenjen za demografsko ogrožene, komaj zadostoval za črnomaljsko občino. Po Umekovih zagotovilih bodo dobili letos Črnomalci iz tega naslova

M. BEZEK-JAKŠE



OBILO ZABAVE — Na prireditvi Kmečkega glasa v Adlešičih kljub resnemu pogovoru z ministrom Umekom ni manjkalo tudi priložnosti za smerh in zabavo. Za to so poskrbeli Bratovščina mladih tamburašev pod vodstvom Silvestra Meličiča st., domača folklorna skupina, Modra kronika ter etnografska skupina (na fotografiji). Slednja je skupaj že precej let, njene članice pa so ob polni mizi vso prireditve pridno opravljale ročna dela. Čeprav ne vadijo posebej, so tudi zapele, kar počno vedno, kadar se zberejo. (Foto: M. B.-J.)

CITRARJI, HARMONIKARJI!

NOVO MESTO — V okviru glasbenega programa v Tednu dolenskega čevika na vrtu hotela Kandija v Novem mestu bosta tudi srečanji ljudskih godev — harmonikarjev in citrarjev. Harmonikarji se bodo predstavili v soboto, 16. maja, ob 17. uri, citrari pa dan kasneje. Najboljši bodo prejeli praktične nagrade. Vabljeni so harmonikarji in citrari iz vseh koncev Slovenije. Svoje prijave naj pošljete na naslov: Studio Sraka, p.p. 74, 6800 Novo mesto, informacije pa prejmejo po telefonu 068/23-174.

MALI DNEVI CVIČKA

ŠMARJETA — Podružnica Društva vinogradnikov Dolenske iz območja Škocjan in Šmarjet pripravlja za prvomajske praznike 1. 2. in 3. maja pokojno svojih najbolje ocenjenih vin in domače hrane. Pridelitev bo pred večnamenskim domom v Šmarjeti.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Zaradi praznika je bila tržnica zadnji ponedeljek spet prazna, zato smo prodajalce obiskali že v petek in zapisali cene nekaterim zanimivim stvarjem: jajca 12 do 14, čebulček 200, cvetača 130, jabolka 80—90, fižol 40, sadike zelja (20 v škopku) 50, hren 250, suho sadje 200, česen 300, smetana 300, sirček 200, čebula 80, koren 40, koleraba 50, slivovka 300, semenski krompir 40, krompir kifelčar 100, solata 150, rozine 300, orehova jedrca 800, jedilni krompir 40, motovilec 300, špinaca 200, redkvica 50 tolarjev. V pokriti stojnici Sadja in zelenjavje smo izpisali cene naslednjim stvarjem: pomaranče 89, limone 119, kivi 239, jabolka idared 112, hren 250, banane 92-129, lešniki 660, čebula 66, česen 321 in zelje 67 tolarjev.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotni redni tedenski sejem so prodajalci pripravili 218 do tri mesece starih in 16 starejših prasičev. Prvi so prodali 135 do 250 do 270, drugih pa 7 do 150 do 170 tolarjev kilogram žive teže.

In še to: v soboto bo običajen sejmiški dan.

Kmetijski nasveti

V koruzo nove herbicide

Najprimernejši čas za setev koruze nastopi tedaj, ko se tla na setveni globini, ki znaša 4 do 6 cm, segrejejo na 8 do 10°C. Torej smo zdaj v setveni sezoni, ko je treba misliti tudi na varstvo posevk, saj se marsikatera pomajkljivost ali napaka kasneje ne da več popraviti. V mislih imamo predvsem zatirjanje plevela, saj bolezni in škodljivci pri nas k sreči še niso takoj nevarni, kot so lahko v daljšem obdobju sejanja koruze v obliku monokulture.

Na velikih parcelah brez herbicidov skorajda ne gre. Spomnimo naj na množično uporabo simazina, ki je pred leti toliko pomagal poljedelcem in pripomogel, da se je koruza tako uveljavila kot poljščina in krma rastlina. Zdaj so na voljo že boljši in manj škodljivi pripravki, ki jih lahko uporabimo pred setvijo ali po njej, pred vznikom ali po njem.

Priporočene herbicide za korzo (primextra 500, primagram, lasso combi ipd.) lahko poljedelec uporabi pred setvijo ali po njej, toda pred vznikom. Če uporabe je odvisen o talnih in klimatskih razmer. Če škropi na suhih

• Dolenske posevke koruze zadnja leta vse bolj ogrožajo trajne travne vrste plevela, kot so pŕnica, pesjak, divi sirek. Te plevele se da učinkovito zatreći, če škropimo strnišča, ko so znova porasla s pleveli, s pripravki, kot sta cidokor in boom-epek. Veliko hvale je deležen tudi novejši herbicid tell 75 WG, o katerem smo na tem mestu več že pisali.

leh ali če pričakuje daljše sušno obdobje, je potrebno herbicid vdelati v tla. Če tudi to ni mogoče, daje dobre rezultate še škroljenje v času, ko imajo plevelne rastline 1 do 2 lista.

Če poljedelec zamudi tudi ta čas, mora počakati, da imajo koruzne rastline 2 do 4 liste. Tedaj uporablja čiste dotikalne herbicide, kot so lentagran, basagran, harmony, ali pa kombinacijo dotikalnih in talnih herbicidov. Načinčajna navodila je najbolje dobiti pri strokovnjaku, v vsakem primeru pa je treba dosledno in vestno upoštevati navodila, ki so napisana na embalaži.

Inž. M. L.

le okrog 29 milijonov tolarjev. Gre seveda za posojila, čeprav bi lahko dali tudi nepovratni denar, a se je izkazalo, da ljudje veliko temeljite premislio, ali so naložbe zares upravičene in ali jih bodo zmogli, ako gre za kredit, pa četudi je še tako ugoden. Ta premislek je po Umekovem imenu dober, saj iz časov, ko je bil kreditojemalec kralj, prehajamo v obdobje, ko bo kralj upnik. Ven dar je opozoril, da denar za demografsko ogroženo območja ni edini, s katerim si lahko v odročnih krajih pomagajo pri razvoju, pač pa so lahko v veliko pomoč olajšave pri davku na dobiček, dohodnini.

le okrog 29 milijonov tolarjev. Gre seveda za posojila, čeprav bi lahko dali tudi nepovratni denar, a se je izkazalo, da ljudje veliko temeljite premislio, ali so naložbe zares upravičene in ali jih bodo zmogli, ako gre za kredit, pa četudi je še tako ugoden. Ta premislek je po Umekovem imenu dober, saj iz časov, ko je bil kreditojemalec kralj, prehajamo v obdobje, ko bo kralj upnik. Ven dar je opozoril, da denar za demografsko ogroženo območja ni edini, s katerim si lahko v odročnih krajih pomagajo pri razvoju, pač pa so lahko v veliko pomoč olajšave pri davku na dobiček, dohodnini.

M. BEZEK-JAKŠE



OBILO ZABAVE — Na prireditvi Kmečkega glasa v Adlešičih kljub resnemu pogovoru z ministrom Umekom ni manjkalo tudi priložnosti za smerh in zabavo. Za to so poskrbeli Bratovščina mladih tamburašev pod vodstvom Silvestra Meličiča st., domača folklorna skupina, Modra kronika ter etnografska skupina (na fotografiji). Slednja je skupaj že precej let, njene članice pa so ob polni mizi vso prireditve pridno opravljale ročna dela. Čeprav ne vadijo posebej, so tudi zapele, kar počno vedno, kadar se zberejo. (Foto: M. B.-J.)

Konj res ne spi?

Ugotovitve vse pomembnejše vede o živiljenjskih navadah živali

Za uspešno reho je potrebno poznati tudi živiljenjske navade živali, zlasti če morajo živeti načeljene na manjšem prostoru, kot bi ga v naravi potrebovale. S tem se ukvarja posebna veda — etologija, ki v farmarski resi vse bolj pridobiva pomen. Med drugim raziskuje tudi, kako in kdaj živali spijo ter kako to vpliva na prirast. Iz teh raziskav objavljam nekaj zanimivih ugotovitev.

Konj spi leži na boku, vendar največ 45 do 60 minut na dan. To je silno plaha žival, ki je v sebi ohranja prastrah pred sovražniki še iz časov pred udomačenjem. Le malo-kateremu človeku se je posrečilo videti spečega konja, četudi se je v hlev prikadel še tako tihno in neopazno.

Ali čebele sploh kdaj spijo, ko pa v panju nenehno bujijo? Utrjenja čebelica, ki ves dan brenči od cveta do cveta, se vsaj malo odpočije tako, da se umakne na rob satovja, kjer ni tolikšnega vrveža, in za nekaj časa zastane. Najbolje se odpočijejo tiste, ki zaledajo v prazne in počiščene celice ter tam spijo od sončnega zahoda do vzhoda. Vendar za vse tam ni prostora.

Še na slabšem so mravje, ki razen v zimskem času, ko zaledajo v globoke rove pod zemljo in tam otrnjejo, skorajda ne spijo. Podnevi se ravnaajo po soncu, ponoči pa po luni in zvezdah, ter neutrudno delajo. Ne poznajo ne petka ne svetka, ne nedelje ne praznikov. Za trenutek včasih zadernejo na poti, vendar jih tok spet naglo vzdrami in potegne za seboj. Zato pa si lev, kralj živali, ki se nima česa batiti, lahko privoči po dvajset ur spanja na dan.

- n -

SPET ZASEBNI VETERINARJI

LJUBLJANA — Po več kot treh desetletjih bodo v Sloveniji spet lahko delali zasebni veterinarji. Leta 1959 je bila namreč ukinjena zasebna veterinarska praksa in natanko tri desetletja nato bilo javne pobude, da bi jo obnovili. Pred tremi leti je bilo to narejeno in zdaj je pred skupščino predlog novega zakona, ki dovoljuje izvajanje v praksi, ki zadeva živilo v praksi. Tako je ustvarila zasebna praksa proti virozi sorta sante, kot je ugotovil dr. Miloš Kos iz KŽK Kranj. V dokaz, da je s krompirjem v trebenjski občini hudo narobe, samo nekaj števil: pri KZ Trebnje pravijo, da je bila nerazumljivo nizka odkupna cena krompirja, čeprav je res, da je bila precejšnja ponudba zaradi zapretne istrskega in dalmatinskega trga, kamor bi sicer naposlед lahko prodajali, a je vprašanje, kdaj bi videli denar. Toda če upoštevamo, da je zadruža odkupila le 280 ton semenskega (včasih pa tudi 1000 kg!) in nekaj malega merkantilnega krompirja (nekaj okrog 8000 ton), so stvari precej neobratljive.

le okrog 29 milijonov tolarjev. Gre seveda za posojila, čeprav bi lahko dali tudi nepovratni denar, a se je izkazalo, da ljudje veliko temeljite premislio, ali so naložbe zares upravičene in ali jih bodo zmogli, ako gre za kredit, pa četudi je še tako ugoden. Ta premislek je po Umekovem imenu dober, saj iz časov, ko je bil kreditojemalec kralj, prehajamo v obdobje, ko bo kralj upnik. Ven dar je opozoril, da denar za demografsko ogroženo območja ni edini, s katerim si lahko v odročnih krajih pomagajo pri razvoju, pač pa so lahko v veliko pomoč olajšave pri davku na dobiček, dohodnini.

M. BEZEK-JAKŠE



Prebliski

- **Zaprti sestanki — zaprite manipulacije.**
- **Prostitutke sem vedno razumel, novinarski »kurb« nikoli.**
- **Republika Slovenija je 7. marca prenehala biti takšna, kakršna nikoli ni bila: socialistična.**
- **Poznamo oblast črnih in oblast rdečih, predvsem pa jezuitovo obeh.**
- **21. januaru lani nam je preminila Demokracija, še preden je zaživel.**

ŠTEFAN KUHAR

PRISTAVICA PRI VELIKEM GABRU — Letos so prvič kmetje iz Pristavice in Zagorice pri Velikem Gabru posadili 30 ton krompirja sort dezire, jerla in sanne na 10 ha velikem zaščitenem območju. Direktor trebenjske zadruge inž. Drago Kotar pravi, da će sema, vredno okrog 60.000 mark, ne bo došlo za okrog 120.000 mark pridelka, se račun ne bo izsel. Zaščiteno območje, kakršnega poznajo tudi Gorenjci, pa pomeni, da bo republika dajala regres le še za krompir, posajen na takih površinah, ki morajo biti vsaj 200 metrov proč od pridelovalcev merkantilnega krompirja, od koder prežijo viroze in druge bolezni.

okrog 20.000 mark semena, a nazaj ni dobil niti za sema. Alojz upa, da bo letos le bolje in ni posebno črnogled. Nič mu ni žal, da je kot šesti izmed osmih otrok ostal na kmetiji. Nekoč so pridelali okrog 1000 kg krompirja pri se nekaj rizi in pšenice. Tik pred 1. svetovno vojno je vas pogorela. Namesto nekdajnih 15 hiš jih je zdaj 22. Kastelčevi pridelajo na

okrog 4 ha okrog 100 do 120 ton krompirja. Še pred 2 letoma so pridelali okrog 40 glav živine, zato morajo kljub dobrim strojnim opremjenostim kmetje krepko poprijeti vsi v družini, tudi sinova Slavko in Marjan, ki sta sicer započela pri kmečki zadrugi. Pri Kastelčevih je tudi zbiralnica mleka.

Mimogrede: Kastelčevi redijo tudi

okrog 40 glav živine, zato morajo kljub dobrim strojnim opremjenostim kmetje krepko poprijeti vsi v družini, tudi sinova Slavko in Marjan, ki sta sicer započela pri kmečki zadrugi. Pri Kastelčevih je tudi zbiralnica mleka.

P. PERC



A. Kastelic

• **Viroze (kakšni dve leti je največja nadloga krompirja bolezen ipsilon 2), ki jih prenašajo uši, delujejo podobno kot aids pri človeku. Zaradi lažjega obvladovanja morebitne bolezni so potrebljana zaščitena območja. Lani se je pokazala kot odporna proti virozi sorta sante, kot je ugotovil dr. Miloš Kos iz KŽK Kranj. V dokaz, da je s krompirjem v trebenjski občini hudo narobe, samo nekaj števil: pri KZ Trebnje pravijo, da je bila nerazumljivo nizka odkupna cena krompirja, čeprav je res, da je bila precejšnja ponudba zaradi zapretne istrskega in dalmatinskega trga, kamor bi sicer naposlед lahko prodajali, a je vprašanje, kdaj bi videli denar. Toda če upoštevamo, da je zadruža odkupila le 280 ton semenskega (včasih pa tudi 1000 kg!) in nekaj malega merkantilnega krompirja (nekaj okrog 8000 ton), so stvari precej neobratljive.**

le okrog 29 milijon

Podpora za krajevne programe

40 milijonov SLT

NOVO MESTO — Za sofinanciranje izgradnje komunalnih objektov in cest v krajevnih skupnostih ter izdelave projektno dokumentacije je v letošnjem proračunu novomeške občine predvidenih 40 milijonov tolarjev. Od tega naj bi 25 milijonov razdelili za izgradnjo komunalnih naprav krajevnim skupnostim, v katerih je predpisano plačevanje nadomestila za uporabo stavbne zemljišča. Z 9 milijoni tolarjev naj bi so-financirali cestni program, s po tremi milijoni pa urejanje pokopališč in komunalne objekte v vseh krajevnih skupnostih.

V prijavi na razpis za ta sredstva, ki traja do 5. maja, morajo krajevne skupnosti najprej opredeliti pomembnost objekta za oskrbo prebivalstva oz. za življeno v krajevni skupnosti. Predčun stroškov mora biti narejen za ceste pri Čestnem podjetju, za komunalne objekte pa v Komunalni ali v kakšnem drugem podjetju, ki je registrirano za taka dela. Navedeni morajo biti viri finančiranja, posebej delež krajevne skupnosti, prispevki krajanov in drugih morebitnih sofinancirjev ter podatki, ali se za investicijo zbirajo sredstva s samopriskopkom. V poštvetu bodo seveda prišle le investicije, za katere je že ali bo pravočasno pridobljeno dovoljenje. Prednost bodo imeli objekti, ki bodo koristili več krajevnim skupnostim, ter krajevne skupnosti, ki so se že doslej izkazale z gradnjo objektov, sofinanciranih iz proračuna, in ki so zavzete pri odpravljanju ekoloških problemov.

Sklad stavbnih zemljišč bo gradnje sofinanciral največ do 30 odst. investicijske vrednosti. Prednost bo dal izgradnji sekundarnega omrežja v naseljih, kjer je že ali gradijo primarno omrežje. Ostali komunalni objekti bodo iz proračuna sofinancirani s petino denarja. Za sofinanciranje iz proračuna lahko vsaka krajevna skupnost prijavi le eno lokalno cesto. Sama mora zagotoviti polovico potrebnega denarja, če je demografsko ogrožena, sicer pa celo 70 odst. Prednost bodo imele cestno manj razvite krajevne skupnosti, tiste, ki bodo zagotovile višjo lastno uddeležbo in tiste, ki bodo urejale pomembnejšo cesto. Za urejanje pokopališč je predvideno polovico sofinanciranje iz proračuna, za gradnjo nove mrliske vežice do 35, za njeno obnovbo pa do 30 odst. predračunske vrednosti.

Posebna projektna skupina bo izdelala predlog razdelitve denarja do konca maja.

Z.L.-D.

TIŠOČ LASTNIKOV OROŽJA

NOVO MESTO — Novomeški občini je več kot tisoč lastnikov orožja, med njimi so predvsem lovci. Pred dnevi so se ti jezili, ker so morali prinesi svoje orožje na preglej naravnost v pisarno sekretariata za notranje zadave. Zakon pravi, da je potrebno orožje temeljito pregledati vsakih pet let. »Prejšnji pregledi so res potekali v krajevnih središčih, a se je pokazalo, da to ni najbolj poceni in uspešno, zato smo se letos odločili, da orožje pregledamo s strokovnjakom v domači hiši,« pove Marjana Terček, vodja odseka za osebna stanja v sekretariatu za notranje zadave. Komisija je ugotovila, da je orožje v nekoliko boljšem stanju kot prejšnja leta, vendar so še vseeno napravili 50 zapisnikov o orožju z napako. Vsi, ki niso dobili ustreznega potrdila o dobrem stanju svojega orožja, se bodo morali v času dveh mesecov zglastiti na sekretariatu in še enkrat pokazati svoje orožje. Če napaka ne bo odpravljena, komisija, lahko orožje zaseže in uniči.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 2. maja, bosta odprti naslednji prodajalni živil:

od 7. do 19. ure:

- Trgovina CEKAR v BTC Javna skladnišča v Bučni vasi od 8. do 20. ure:

- PERKO, mini market na Otocu

Novo mesto, v nedeljo od 8. do 11. ure:

- Mercator—KZ Krka, prodaja Glavni trg 4 od 8. do 12. ure:

- Trgovina CEKAR v BTC Javna skladnišča v Bučni vasi od 8. do 12. ure:

- PERKO, mini market na Otocu

Višje najemnine

Vlada je sprejela sklep o 42,8-odstotni podprtosti najemnin

NOVO MESTO — Najemnine za stanovanja, ki so v lasti novomeške občine, bodo po sklepku občinske vlade s 1. majem dražje za 42,8 odst. Vlada je hkrati priporočila drugim lastnikom stanovanj v občini, naj najemnine podražijo za enak odstotek, da ne bi prišlo do prevelikih razlik.

Stanovanjski odsek pri sekretariatu za varstvo okolja in urejanju prostora je sicer zahteval 102-odstotno podražitev že s 1. aprilom. Zahtevki je utemeljil s tem, da se stanovanjske najemnine niso zvišale že od lanskega oktobra, cene življenskih potrebi pa so od oktobra do marca porasle za 116,8 odst. Delež najemnin v revalorizirani vrednosti stanovanjskega skladka je padel na 0,92 odst. S podražitvijo bi poskočil na 1,98 odst., povprečna najemnina pa bi bila 70 tolarjev za kvadratni meter.

Skretarijat za družbeni razvoj pa je pripravljan predlog ugotovil, da je stanovanjska dejavnost v občini lani odlično poslovala. Neporabljenih je ostalo kar 22,5 milijona tolarjev oz. 8,7 milijona tolarjev, upoštevaje navodilo o črtanju amortizacije od prodanih stanovanj. Sredstev je bilo očitno več, kot je bilo potrebno za pokritje stroškov, zaradi česar naj ne bi podražitev bila utemeljena. Za povrh še nizana metodologija, kako oblikovati najemnine. Da bi kasneje podražitev najemnin vendar ne bile prevelike, se je odločil predlagati omenjeno podražitev za 43 odst., kar je vlada potrdila.

NOVA OKREPČEVALNICA

NOVO MESTO — Mačkovec dobitva novo okrepčevalnico. Jutri, v petek, 1. maja, jo bosta v ulici Pod Trško goro 1 odprla zakončana Romana in Marjan Jamnik. Okrepčevalnica se bo imenovala bistro Sonček.



PREMALO MNOŽIČNOSTI — Minuli petek je bilo na Srednji šoli združevane in tehniških usmeritev tradicionalno občinsko šolsko tekmovanje »Kaj veš o prometu?«, ki ga že 33 let zapored pripravlja Občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Udeležba je bila slaba, saj je na tekmovanje svoje učence poslala le polovica osnovnih šol. V skupini 5. in 6. razredov so bili najboljši Marjan Kocjan iz Mirne Peči, Kristjan Žorko iz Škocjan in Marko Peterle iz Bršljin. V skupini 7. in 8. razred je najmanj kazenskih točk zbral Peter Hudoklin, ki bo novomeško občino zastopal na državnem prvenstvu 16. maja v Hrastniku. Zmagovaleci so prejeli lepe nagrade, ki so jih prispevali pokrovitelji: Krka-tovarna združil, Labod in Zavarovalnica Tilia. Pokroviteljica je bila tudi občinska skupščina Novo mesto. Tekmovanje so dobro izpeljali inštruktorji avtosol Novo mesto. (Foto: J. Pavlin)



SAMO ŠE OGRAJA — Na cesti Soteska — Dvor, v prometnih obvestilih nekajero nerodno imenovani cesta Kočevo — Črnatelj, je promet spet stekel. Velikansko luknjo, ki je v bližini gradu Soteska nastala zaradi drsenja tal, so delavci Cestnega podjetja zakrpalni skoraj en teden pred predvidenim rokom, prav tako so že asfaltirali cesto v useku nad Krko. Promet je stekel v petek ob sedmih zvečer in Suhokrajinci niso več odrezani od Straže v Novem mestu, kjer si marsikateri služi kruh. Pri gradu sedaj montirajo cestno ograjo, na cesti proti Dvoru pa so v teku zaključna dela. (Foto: T. Jakše)

Bodo spomeniki zakonsko varovani?

Skupščina je dala v javno razpravo osnutek odloka o razglasitvi naravnih znamenitosti, kulturnih in zgodovinskih spomenikov — Strah pred omejitvami

NOVO MESTO — Da bo seja novomeškega občinskega parlamenta pred tednom ena težih, se je dalo sklepati že po kak kilogram težjem graviru zanjo in po dnevnem redu z vsaj 15 pomembnejšimi točkami. Pričakovana so se uresničila. Seja se je zavlekla prek devete ure zvečer, sicer pa se je zaradi nesklepčnosti že začela z enourno zamudo. Največ razprave, včasih precej vroče, je bilo o osnutku odloka o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Novo mesto.

Na koncu je skupščina sprejela osnutek odloka in ga dala do konca maja v javno razpravo. Ta mora biti organizirana čim širše, posebno v krajevnih skupnostih, ki imajo največ znamenitosti in spomenikov. Od javnih medijev pričakujemo ustrezno predstavitev odloka, da bodo ljudje vedeli, da kaj gre. Kljub opozorilu, da gre za prek tisoč obvestil, je bil sprejet tudi sklep, da morajo biti vsi lastniki v osnutek odloka pridobitivno pravico, oz. skodo, ki bi nastala zaradi opravljanja dolžnosti strokovnih organizacij, v proračunu pa te postavke sploh ni. Tudi iz tega razloga je bilo precej pomislov, da je seznam spomenikov in posebnega varstva vrednih naravnih znamenitosti predlog. Takšno je bilo tudi stališče odbora za družbene dejavnosti, od katerega pa se je več članov odbora distanciralo, če da ne ustreza smislu razprave v odboru, da je gradivo obsežno, da pa je treba vse pomembno ščititi. Ce je tega veliko, smo lahko le veseli, je dodal dr. Šribar.

Dr. Leopold Kocutar je menil drugače: da je osnutek preobsežen in povsem nezrel, s spomeniki in mnogimi spominskimi območji NOB pa je tudi politično sporen. Mnene ni ostalo brez odmeva. Prof. Vasja Fuis je opozorila, da so se še Nemci znali dvigniti nad ideološkost in so marsikaj ohranili vsaj kot opomnik, da se stvari nikoli več ne bi ponovile. Boris Dular pa je dejal, da so ga v šoli učili, da je bila pri nas narodnoosvobodilna vojna in socialistična revolucija. Čas bi bil, da že enkrat za vselej obračunamo s slednjo, da NOV se pa ve, kaj je. Menil je tudi, da je vnašanje ideološkosti v to področje napaka, prav tako ocenjevanje obširnosti gradiva prek tega, kolikor denarja imamo sedaj za vzdrževanje. »Pokažimo zanamcem, da smo se zavedali, kaj imamo, da pa nismo bili dovolj bogati, da bi za to normalno skrbeli,« je zaključil Dular.

Z. LINDIČ-DRAGAS

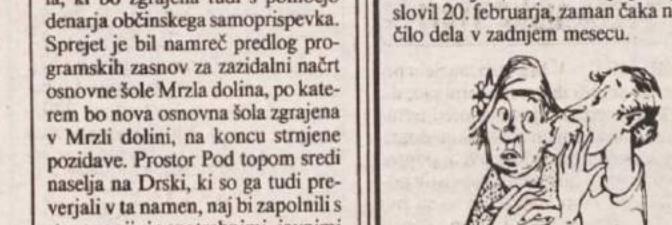
odloka ne bo mogla izvajati. Osnutek v 20. členu namreč predvideva enkratno nadomestilo lastniku spomenika, ki bi mu varstveni režim bistveno spremenil uporabno pravico, oz. skodo, ki bi nastala zaradi opravljanja dolžnosti strokovnih organizacij, v proračunu pa te postavke sploh ni. Tudi iz tega razloga je bilo precej pomislov, da je seznam spomenikov in posebnega varstva vrednih naravnih znamenitosti predlog. Takšno je bilo tudi stališče odbora za družbene dejavnosti, od katerega pa se je več članov odbora distanciralo, če da ne ustreza smislu razprave v odboru, da je gradivo obsežno, da pa je treba vse pomembno ščititi. Ce je tega veliko, smo lahko le veseli, je dodal dr. Šribar.

NALEPKA — Ne prav čist avto in lepo vreme sta Novomeščana pripravila k sicer neljubemu opravljanju pranja. Sreda da mu je pritegnila pogled nalepk z oznako Slovenije. Bila je sicer enake velikosti kot tista, ki jo je sam naleplil, tudi črke SLO so bile prave, le s tistem, kar je bilo okrog nalepke, sami imel nič, namesto z napisom: Moja dežela v kateri je pizza San Sebastian doma. Najprej je šel gledati registracijo, če sploh pere svoj avt. Bil je pravi, le nalepko mu je kje sredi mesta očitno nekdo zamenjal. Nič strašnega. Še zdaj pa gospoda jevi vejca, ki je v napisu ni, pa ime, ki diši po ne prav bližnjih krajih. Sicer pa tudi pizza ni ravno slovenska narodna jed.

CENE — Da so cene pri nas nemogoče visoke, že vemo, med nedavnim obiskom langenhagenskega pihaalnega orkestra v Novem mestu smo za to doobili tudi tujo potrditev. Enemu od gostov je zadišala domača salama in novomeški znanec se je odpravil kupovati z desetimi markami v žepu. Salama je stala 20 mark, seveda preračunano v tolarije. Razlike kupovalec ni iztržil, saj ga gost, očitno vajen nemški cen, sploh ni pustil do besede in je vztrjal, naj obdrži drobi.

TAKSI — Dve strelki nazaj je kronika priobčila prigodo argentinskega rojaka, ko je po dolgih letih prišel na obisk v domače kraje, z novomeškim takstom K. Rodbina se je veselo hajljala ob pripovedovanju, da naj bi obiskovalce takstistu na zemljevidu pokazal, kam hoče, na koncu pa je po nekaj obvezih sam spoznal hišo po opisu, ki jih je dobival v pismih v Argentino. Zadeva pa se je nepričakovano zapletila. V Novem mestu sta nameč dva takstista K. Ali res ne pozna Novega mesta, so prijatelji in znanci nagašali tudi takstista Jožeta K., ki argentinskega Slovenca še videl ni. Za nehote in povsem slučajno storjeni mu seveda velja kromistovo opravilo.

DNEVNIK — Za delo je danes težko, četudi je človek voljan dela. Zato je bil mladenič pred meseci vesel, da je lahko raznašal Dnevnik, čeprav je to povezano z zelo zgodnjim vstajanjem. Če bi vedel, kaj ga čaka, bi si gotovo obrzal svojo delovno vnemo. Ne le da si je poškodoval roko, ko je raznašal časopis z mopedom v času poledelelih cest, še sedaj, ko že mesec dni služi slovenski vojski, od raznašanja pa se je poslovil 20. februarja, zaman čaka na platičila dela v zadnjem mesecu.



Ena gospa je rekla, da pričakuje pocenitev električne, saj se na Elektro očitno začeli ukvarjati z dodatno dejavnostjo. Kdor ima opravka na njihovi blagajni, lahko občuduje cele zabele prekrasnih sadik paradižnika.

TRIKRAT TEDENSKO

NOVO MESTO — Zaradi zelo počasnega obsegja dela v zvezi z osamosvojitevimi predpisi (državljanstvo, zamenjava potnih listov, prometnih, voziških dovoljenj) se je občinska vlada odločila v sekretariatu za notranje zadeve spremeni uradne ure za neposredno poslovanje s strankami. Od 1. maja naprej bodo uradne ure samo ob ponedeljkih, sredah in petkih; ob torkih in četrtekih pa ne. Ob ponedeljkih in sredah so uradne ure od 7. do 17. ure, ob petkih pa od 7. do 15. ure.

NOVA RAVNATELJICA

NOVO MESTO — Vzgojnoverstvena organizacija Novo mesto ima končno spet glavnega vodjo. Potem ko novomeška občinska skupščina ni podprla ponovnega imenovanja dosedanja ravnateljice, se je na ponovni razpis javila Olga Jukić, dipl. pedagoginja-psihologinja, vodja strokovnega teama v VVO. Novomeški parlament je bil pretekl cičetrek pripravljen z večino glasov dati soglasje za imenovanje Jukićeve na mesto ravnateljice novomeških vrtcev, organiziranih v VVO.

Je socialna politika pravična?

Nad subvencijami ni učinkovitega nadzora — Vse večje število upravičencev in možnosti zlorab narekujejo potrebo po socialnih inšpekcijsah

KOČEVJE — V kočevski občini so letos namenili za subvencije in nadomestila stanarin blizu 5,7 milijonov tolarjev. Kot kaže, bo to premalo, saj so že v prvih treh mesecih letosnjega leta porabili preko milijon in 200 tisoč tolarjev. Mesečno subvencijo prejema povprečno 450 upravičencev, pri čemer ni izključeno, da so med njimi tudi taki, ki do nje niso upravičeni.

Antun Gašparac z direkcijo za stanovanjska vprašanja v Kočevju zatrjuje, da med tistimi, ki prejemajo subvencije, ni nikogar, ki bi denimo stanaval sam v dvo- ali večsobnem stanovanju. Pri tem pa ne izključuje možnosti, da se podatki, s katerimi razpolagajo, ne ujemajo z dejanskim stanjem. Upravičence do subvencije sicer določajo v sodelovanju s Centrom za socialno delo Kočevje, nadzora nad upravičenci pa dejansko ne morejo izvajati. »Pri tako velikem številu upravičencev do subvencij ne moremo vsak mesec sproti preverjati, koliko družinskih članov je upravičenec prijavil in koliko jih v stanovanju dejansko živi, prav tako pa tudi ne dohodkov, ki jih upravičenci od subvencij prejemajo,« odgovarja Antun Gašparac na očitke tistih, ki menijo, da bi bilo potrebno poostri nadzor nad dodeljevanjem subvencij. Takšen nadzor bi uspešno lahko opravljale le socialne inšpekcijske.

Republiška zakonodaja predpisuje, da se subvenčije in nadomestila

stanarin pokrivajo iz občinskih proračunov. Po mnenju predsednika skupščine občine Kočevje dr. Mihaela Petroviča je takšna zakonodaja nesprejemljiva. Če se bo namreč število subvencij podvojilo ali potrojilo, kar v sedanji težki situaciji ni nemogoče, občinski proračun tega preprosto ne bo prenesel. Ob tem se kočevski župan sprašuje, ali je takšna socialna politika sploh še pravična do vseh ostalih, pri čemer misli na tiste, ki si morajo vse plačevati sami. »Nad subvencijami nimamo nobenega nadzora,« pravi dr. Petrovič in meni, da bi socialne inšpekcijske prinesle na to področje več reda in nedvomno preprečila zlorabe.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Odločitev prepustili skupščini

Izdelan je nov pravilnik o dodeljevanju službenih stanovanj — Bodo stanovanja končno lahko razdelili? — Izvršni svet je tokrat previdnejši

KOČEVJE — Na zadnji seji kočevskega izvršnega sveta, ki je bila 21. aprila, so člani izvršnega sveta sklenili, da bodo novi pravilnik o dodeljevanju službenih stanovanj v občini Kočevje posredovali v sprejem občinske skupščini. Republiški zakon takšnega postopka ne predvideva, izvršni svet pa se je tako odločil na podlagi izkušenj iz preteklega leta, ko je zaradi zapletov okoli dodeljevanja službenih stanovanj skoraj padla občinska vlada.

V preteklem letu je razdelitev osmih stanovanj na Trgu zabora odposlancev, ki so jih razdelili na podlagi pravilnika dodeljevanju kadrovskih stanovanj v občini Kočevje, sprejetega od kočevskega izvršnega sveta, sprožila plaz nezadovoljstva in kritik med tistimi skupščinskimi poslanci, ki so menili, da je za sprejem omenjenega pravilnika lahko pristojna le skupščina. Rezultat večmesečnih razprav je danes šest praznih službenih stanovanj. Med njimi so tudi štiri stanovanja na Trgu zabora odposlancev, ki jih izvršnemu svetu ni uspelo prodati, prazna pa so že približno eno leto.

Da bi občinska službena stanovanja

lahko razdelili, je izvršni svet ponovno prizjal pravilnik, ki pa se od predhodnega bistveno ne razlikuje. Med upravičenci do teh stanovanj tudi tokrat ni kadrov iz gospodarstva, najpomembnejša novost pa je v tem, da glede starosti upravičencev ni več nobenih omejitve.

Višina najemnine za ta stanovanja še ni znana in jo bo morala določiti skupščina, saj se izvršni svet ni strinjal s predlogom, da bi bila za 20-odst. višja od neprofitnih najemnin. Skupščini pa so prepustili tudi odločitev o tem, kaj se bo zgodilo z upravičenci, ki bodo stanovanja dobili, potem ko se bodo upokojili. V pravilniku je namreč določeno, da se

bodo stanovanja podelila le za določen čas, kar pomeni, da bo lahko uporabnik službenega stanovanja nekdo samo takoj dolgo, dokler bo opravil delo, zato radi katerega mu bodo stanovanje dodelili.

M. LESKOVŠEK-SVETE

DARILO GOZDARJEV

KOČEVJE — Nedavno tega so delavci GG Kočevje zasadili okoli 90 lip vzdolj obrežnih strani ceste, ki vodi od križišča med Ljubljansko in Mahovniško cesto v smeri proti gozdarskemu domu na Marofu. Navoz zemlje in izravnava zemljišča z nivojem ceste sta zahtevala veliko dela in truda, ki bi ga gozdarjem občani Kočevja najbolje poplačali tako, da ne bi uničevali drevoreda, ki je s svojevrstno darilo kočevskih gozdarjev mestu Kočevje, saj bo obogatil krajinsko podobo tega dela mesta. Drevored bo kmalu nudil prijetno senco tako sprejalcem kot kolossaljem, ki se bodo napotili proti Marofu.

AZALEA VABI V BOŠTANJ

Člani bioškega krožka na boštanjski osnovni Šoli smo se odločili, da bomo naradili tudi nekaj za turizem, saj bo prihodnje leto letu turizmu. Pomisli smo na rastlino, ki se imenuje rumeni sleč ali Azalea pontica, saj raste samo na Dolenjskem. Še nekaj topnih sončnih dni in pokazala se bo v vsej svoji krasoti. Pri boškem krožku smo se dogovorili, da bomo glavnim cesti skozi Boštanj postavili kozolček s puščicami, ki bodo izletnike napotile v bližnji gozd do te čudovite rastline. Kar smo se dogovorili, smo tudi storili. Na kozolček sedaj že stoji na križišču v Boštanju, mi pa veselo pričakujemo turiste. Če se želite naučiti čistega zraka in prijetnega vonja, pride v mesecu maju v Boštanj, ne bo vam žal.

POLONA ZUPANC
8. a, OŠ Boštanj

SEVNIČANI 1. VSEEKIPNI DRŽAVNI PRVAKI

DOMŽALE — Ekipa 36 učenk in učencev sevniške osnovne šole Sava Kladnika, ki sta jo vodila atletski trener Rafko Povše in športna pedagoginja Danica Grahek, je v konkurenči 423 teklačev v Domžalah na Dnevnikovem krosu osvojila naslov prvega vseekipnega državnega prvaka za osnovne šole in prejela pokal republikega zavoda za šolstvo in šport.

USTANOVILI KOMISIJO ZA POMOČ BREZPOSELNI

KOČEVJE — Pri občinski organizaciji Rdečega kriza so oblikovali komisijo za socialno dejavnost. Število nezaposlenih na Kočevskem z vsakim dnem narašča in je po podatkih zavoda za zaposlovanje trenutno brez dela 21 odst. občanov, kar je precej več kot v občini Ljubljanske regije. Med 1300 nezaposlenimi je veliko družin, ko sta oba zakonika brez dela oz. niso deležni nobene pomoči ali denarnega nadomestila. Komisija za socialno dejavnost zbira hrano in oblačila. Od lanskega decembra do sedaj so razdelili 7 takšnih pomoči z 275 paketi, ki so jih prispevali Rdeči krizi Slovenije in prijateljska občina Dolina pri Trstu. Za pomoč najbolj ogroženim družinam v ribniški občini skrbijo tudi tamkajšnji Karitsa.

M. G-C

REŠILI 6 ZAHTEVKOV ZA DENACIONALIZACIJO

KOČEVJE — V kočevski občini imajo trenutno 34 zahtevkov za vračilo kmetijskih in gozdnih zemljišč. Ker je med njimi le deset popolnih vlog, zaenkrat predvidevajo, da gre skupno za zahtevke za vračilo okoli 800 ha zemljišč. V primeru šestih zahtevkov so ugotovitvene postopke že zaključili. Ker vračilo zemljišč ni bilo sporno, so bile med posameznimi strankami in Snežnikom iz Kočevske Reke, Mercatorjem — Kmetijskim gospodarstvom Kočevje in Vadbeno oskrbnim centrom Gotenica kot zavezanci sklenjene poravnave. O načinu vrnila bo odločala komisija za denacionalizacijo že v prvih dneh maja.

RIKO OSTAJA VEZAN NA RUSIJO

RIBNICA — Čeprav je Riko že eno leto registriran kot holding z osmimi družbami, o katerih jih je šest v Ribnici, ena v Loškem potoku in ena v Ljubljani, družbe še nimajo svojih žiro računov, zato se posluje preko Riko Holdinga kot naslednika podjetja Riko. Na poslovanje družbi namerovajo preti s 1. julijem. Dve firmi ima Riko tudi v tujini, in sicer v Rusiji, kjer je lastnik firme le v višini 31-odst. in na Nizozemskem, kjer je lastnik polovice podjetja. Prav v tem trenutku pa ustavlja podjetje tudi v nekdanjem Rikovem obratu v Brodu-Moravcih. Izguba jugoslovenskega tržišča je Riko močno prizadela, saj mu ni uspelo preusmeriti se na zahtevno zahodnoevropsko tržišče. Tako še naprej ostaja močno vezan na Rusijo, s katero pa ima težave, ker nima rednih poslov. Mesečni pritok plačil iz Rusije bi moral znašati 3 milijone dolarjev, vendar Rusi z izplačili zamujajo.



TEKMOVANJE MATEMATIKOV — V Loškem potoku je bilo občinsko tekmovanje za srebrno Vegoovo priznanje v matematiki, na katerem so se med sabo pomerili učenci osnovnih šol iz Loškega Potoka, Ribnice in Sodražice. Prvouvrščeni iz vsakega razreda bodo odšli na državno prvenstvo. V šestem razredu je bil najboljši Tomazin iz OŠ Ribnica, v sedmem Mihelič iz OŠ Ribnica, v osmem razredu pa Ivanc, tudi iz ribniške osnovne šole. (Foto: M. Glavonjč)

Bodo v Loki delali še škornje?

Tovarna obutve podjetja Clann bo imela pred koncem tega leta 180 delavcev — Zgornji deli obutve izključno za Italijane — Naslednji korak čeplji?

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU — Ko je sredi marca v prostorih republiških blagovnih rezerv v Loki pričelo s trimesičnim poskusnim delom v novi tovarni obutve ljubljanskega podjetja Clann prvih 37 delavcev, marsikdo ni verjal, da bo tovarna tako naglo povečevala število zaposlenih (v maju naj bi jih bilo že okrog 150!) in da bo okolju dovolj prijazna.

Ekološke pomisleke Ločanov, zlasti glede domnevnih škodljivih hlapov, ki naj bi nastajali pri lepljenju zgornjih delov obutve za italijanskega partnerja, so v vodstvu tovarne raziskovali tehnolog. Pozneje naj bi začeli izdelovati tudi celotno obutve (ne le zgornje dele!) za domači trg — praktično, srednjega kakovostnega in cenovnega razreda, vsekakor pa naj bi v Loki izdelovali tudi škornje.

Vodja dela v tovarni Sašo Cerovac zelo pohvalno govoril o tem, kako na glie delavci, pretežno ženske iz

Slovinske in okolice, prujoči šivanje, lepljenje in drugim opravilom. V vodstvu tovarne pa bi bili veseli, če bi dobili še več dobrih šivilj. Delavcem zagotavljajo nadpovprečne plače za sevniške razmere v tej panogi. Trije italijanski tehnologi, od tega eden z dolegtnimi izkušnjami v podobnih tovarnah, skrbijo, da se delavci privajajo na natančno in hitro delo, ki ga zahteva neizprosn tekoči trak. Strojna oprema je uvožena, že rabljena, a še dovolj sodobna. Ker gre za dodelavne posle za italijanskega poslovnega partnerja ta priskrbil tudi ves material, od usnja in lepljil do posebnih olj.

P. PERC

NEVSAKDANJE — Nepočetenim se zdi da gozdarje nevsakdajo odločitev delavcev Gozdnega gospodarstva Kočevje, da bodo očistili okolico občine Studenec v Suhem Potoku in Kočarij, uredili nekdanje pokopalische občine v prekli strehu cerkvico v Suhem Potoku. Gozdarjem pa je skrb za naravo, okolico in lep videz Kočevske vsakdanje delo, zato jim tudi skrb za spomenike kulturne dediščine ni tuja in prav nič nenavadna. Za cerkvico v Suhem Potoku, ki so jo pred leti prekili delavci tozoda GG Rog, gozdarji pravijo, da je objekt, ki je izredno lepo postavljen v okolje Kočevske, pa tudi oba studenca, ki nosita letnico 1849, sta menda nekaj prav posebnega. Dela se bodo pričela že po praznikih, in sicer bodo najprej očistili pokopalische v okolico studenec, ki jih bodo tudi ogradili, da bi ju zavarovali pred živino.

RAZGOVOR Z ZDOMCI — Če je bila v petek udeležba zdomev na razgovoru, ki ga je sklical Miro Ferlin, zadolžen za razvoj v kočevski občini, koja vrednost omembe ali če razgovora morda niti ni bilo, pravzaprav ni potrebno. Miro Ferlin je namreč povedal, da se je z nekaterimi zdenci pogovarjal že pred petkom, in da je pretekli den na občino prišlo kar lepo število zdomev, ki so jih zanimala možnosti za vlaganje njihovega denarja v kočevsko malo gospodarstvo.

PRIMORSKI GABER — Pri proučevanju nastajanja gozdov na bivših kmetijskih zemljiščih na območju načrtnega rezervata Pugled — Žiben, so kočevski gozdarji odkrili primorski gaber, ki je za te kraje dokaj nenavadni. Gre nameč za reliktno vrsto, ki jo je mogoč najti na Primorskem, kakor pove že samo ime, na Kočevskem pa je omenjena le na izredno topla območja nad Kolpo.

Ribniški zobotrebci

LISTINE — Ker delavci ribniškega Rika prejemajo manjše plače, kot bi jih morali dobiti po kolektivni pogodbi, so marca prejeli posebne listine, z izračuni razlik za prvi devet mesecov preteklega leta. Izdaja takšnih listin je določena v 62. členu kolektivne pogodbe za kovinsko in elektro industrijo Slovenije, kjer je tudi navedeno, da bodo delavci načrtni s strankami in Snežnikom iz Kočevske Reke, Mercatorjem — Kmetijskim gospodarstvom Kočevje in Vadbeno oskrbnim centrom Gotenica kot zavezanci sklenjene poravnave. O načinu vrnila bo odločala komisija za denacionalizacijo že v prvih dneh maja.

VEŽICE — Vaščani Jurjevice so upali, da bodo lahko postavili mrljške vežice na pokopalische v Jurjevici z dejanjem, zbranimi s samoprispevkom. Ker pa se ta letos izteka, se bojijo, da na svojem pokopalische, na katerem pokopavajo preminule še iz nekaterih drugih okoliških vasi, vežice ne bodo mogli zgraditi. Popol pesimizem pa klub izredno težkim časom ni potreben. Ena izmed možnosti za pridobitev denarja za izgradnjo mrljških vežic je, denimo, tudi prodaja občinskega stanovanja.

Sevniški paberki

RADODARNOST — Šolski minister dr. Peter Vencelj se je (zaenkrat) spremeno izmusal Sevničanom, ko so ga moledovali, naj bi primaknil dobro polovico denarcev za sevniško telovadnico (ta bi po predračunu stala okrog 209 milijonov tolarjev!). Dr. Vencelj je Sevničanom dejal, da jih poklanja tisti (simbolični) tolar, ki so mu ga ponujili njegovi Gorenjci v Kranju, če bi bilo ministerstvo pripravljeno prevzeti nedokončan bazen. A minister ni bil za kupnjo niti tedaj ne zdaj, ker za kaj takega preprosto ni denarja. Je pa predlagal Sevničanom, da to načelo prikažejo stvarno in ko »bolečo«.

HOTEL — Vsem, ki jih zanimajo usode sevniškega hotela, lahko postrežemo zgodil z zagotonom, bolj diplomatsko informacijo direktorja sevniškega gostinskega podjetja Kristijana Janca-Sineta, da pogovori z Italijanom še potekajo, da pa je »še več žeze vognu.«

GNOJNICA — Obiskovalci priljubljene izletniške točke na Lisci, ki so pred dnevnim uporom proti okupatorju prišli v bližino Tončkovega doma, so zavohali vonjave podobne tistim, ki se sproščajo ob polivanju travnikov z gnojnico. Nedra Lisce hranijo velike količine zdrave pitne vode, tudi za meščane v dolini. Je tako markacija Lisci, razpoznavna tudi ponoči, kakršnaki grožnja okolju? Če gre zgolj za slučajen pojavi ali pa morda tičijo vzroki za te vonjave kje druge, se bodo lahko ponimali tudi tisti, ki bodo prišli na pravomsko srečanje na Lisci. Ali pa bodo razmišljali, če nima gnojnica okoli bivšega dneva osvobodilne fronte in mednarodnega praznika dela tudi kakšnega ideološkega predznaka oz. sporočila?

PROSTO PO SVETEM PISMU — Na Zdolah je preprosta ženica hudo mušno vprala dr. Marjana Rožiča, kje je bil Mojzes, ko mu je ugasnila sveča. Rekla je, da bo lahko odgovoril, če kaj pozna Svetu pismo. Predsednik turistične zveze vse bolj svetopisemske Slovensije je rekel, da je drugače kar na tekočem, ampak da se ravno tega ne spomni. Zato je namesto njega domačinka vnesel, da je bil Mojzes pač v tem. Mogoče Rožič ni hotel odgovoriti iz protesta, ker je okroglo mizo o turizmu vodil krščanski demokrat, Rožič pa, izpirčano, ne občuje ravno krščanskih demokratov.

POPOZNOST — Gostišče Tri luke ima povsem upravičeno sloves elitnega lokalca. Gost lahko v prijetnem okolju uživa ob resnično okusnih in skrbno pripravljenih kuhinjskih dobrotah, pri čemer je brez skrbi, da bi se mu zataknal grizljav, saj blizu obširnega trija zagotavlja tudi dobro pijačo za poplakovanje še tako razvajenih gril. V zadnjem času je ponudba segla dle. Gost se lahko za pogumno mizo tudi malce počese. Glavnik najde pod prtom. Trenutno je na voljo tip podolgovatega glavnika v rumeni barvi s srednje gostimi »zobmi« in zanemarljivo majhno količino prljaja, neznanih predhodnih uporabnikov. Diskretno priložen glavnik je baje svoje dni česal ogoljene glave particev, zdaj pa si ga po žečji lahko sposodijo tudi novodobni bradati strankarski prva-

GLASOVI — Baje so nekateri pevci, ki so prišli z nedavne krške Lojtrce, malec hriplati. Če so »živo« peli glasno do hripanosti, so po nepotrebnem, saj je namesto njih veliko delo opravila mehanizacija, ki je predvajala njihove davno posnete skladbe. Tako so na primer Beneški fantje začeli peti z malce prasketanjem. Verjetno je človek za mešalno mizo izbral spraskano ploščo. Verderber pa je šla »konzerviran« glasba na roke, in sicer: v času, ko je iz zvočnikov udarjal glas tamburice, je tamburaš veselo vrtel na plesniču prikupno Senovčanko.

Novo v Brežicah

HIŠA STRAHOV — Na Čatežu lahko turisti iz bližnjega celinskega letovišča obiščo hišo, ki ocitno razpadajočesar ji po vsem sodec izjemno skrbno pomaga cloveška roka. Zgradba je brez oken in deluje kar strašljivo, in sicer malce zaradi zidov in deloma zaradi razmetane okolice. Po nekaterih informacijah gre za šolsko poslopje. Temu je verjetno, saj se prenekateri Slovenec že rodil z notranjo nujno, da mora po osemletki najprej prekleti učitelja in po možnosti razbiti šolsko okno.

V BREŽICAH OB PROSTEM ČASU — Spomenik na Ulici 21. maja, ki je posvečen partizanskemu boju, sprošča nekaterim velike količine telesne energije. Ta »praproces« se odraža v tem, da nekdo kot po pradavnem nagonu vztrajno snema venec z borčevskoga spomenika. Meščani, ki jih daje neščnost, so mnenja, da venec izginjan v tistih nočeh, ko imajo v Brežicah sestanke nekatere stranke. Ampak kakšni motivi vodijo potem tiste, ki ponoričajo po Brežicah po cesti posode za smeti? Vsekakor je obakrat v ozadju s higieno povezan nagon.

SIRENA — V Globokem imajo gasilsko sirenico. Toda slednja je muhasta. Včasih, ko jo v pricakovovanju značilnega zvoka vklipajo, se sploh ne oglasi. Domnevna se, da je sirena kot tako docele brezhibna, slabí da so kabli, ki sirenico povezujejo z mestom, kjer jo, če jo — zaradi omenjenega — lahko daljnško vklipajo. Potemkam bi bilo najbolje, če bi se razmisljalo o zaposlitvi občinskega stražmojstra, ki bi obvezčal o tistem, o čemer naj bi obvezčala sirenico.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE — V času od 9. do 18. aprila so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Volčanček z Volčnjega — Tomaž, Tamara Bulko iz Brežic — Christiana, Jožica Kumar z Lomna — Vanja, Anica Kožar iz Čedma — Antonia, Martina Česnovar iz Prilip — Nino, Anica Blaževič iz Gaberja — Ines in Zalka Božnar iz Selca — Anja. Čestitamo!

LOJTRCA DOMAČIH

KRŠKO — V petek zvečer je okrog 650 obiskovalcev krškega kulturnega doma lahko slišalo in video veliko zavetnega v nedregu. Organizatorja, Radio Posavje — Studio Brežice in krški Kulturni dom, sta ob pomoči podpornikov pritegnila k sodelovanju ljudi, ki ocitno še vedo, kako pregnati skribi vsakdanjika sebi in drugim.

NAPovedi DOHODNINE — BREŽICE — V tukajšnji upravi za družbeni prihodki so doslej prejeli 13.735 napovedi dohodnine; od tega so jih državljanji oddali osebno 10.463, ostale so prispele po pošti. V omenjeni številki niso bazoje napovedi zasebnih obrtnikov. Ko bodo število dopolnilo s temi, bo skupno število vseh napovedi dohodnine v brežiški občini znašalo okrog 14.500.

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

TABOR O ROMIH

KRŠKO — V nedeljo popoldne so pripravili piknik za Rome iz t.i. Kerinovega grma ter udeležence krškega raziskovalnega tabora o Romih in druge udeležence. Prisrčno srečanje s plesom in pojedino, na katerem je igral amsambel Šukar, je pokazalo trdnost in hrkati minljivost med vsemi. Na taboru, v okviru katerega se je dogajalo vse to, sodelovali 22 ljudi, v glavnem študenti iz Ljubljane in Zagreba. Tem pomagajo tudi predstavniki občine in Centra za socialno delo Krško.

KRESOVANJE Z VAJO IN PLESOM

VELIKI PODLOG — V Velikem Podlogu na gmajni bo danes od 18. uri vstopno kresovanje. Za posestrej in zavavo bodo pripravili tako imenovano suho gasilsko vajo, tekmovanje s kolesi, plesni nastop skupine Dušana Vodiana in še kaj. Za organizatorje večerne prireditve štejejo krajevno gasilsko društvo in Jodomo.

SESTANEK O ROMIH

BREŽICE — Na pobudo sekretariata za notranje zadeve so pred dnevi razpravljali o Romih v občini Brežice. Do stankov na temo je prišlo zavojno tega, ker naj bi občina selila Rome s smetišča v Dobovi v naselje pri Gazičah. V zvezi s selitvijo je več odprih vprašan, tako po administrativni kot človeški plati.

GASILCI ZA SODELOVANJE

BREŽICE — Na sobotni letni konferenci občinske gasilske zveze Brežice so poudarili, da je gasilstvo v občini dobro organizirano in da društvo dobro delajo. Da bi se uspešno delo nadaljevalo, bodo ponekod nabavili nekaj nove opreme. Predstavniki društva so bolj ali manj enotno ugotovili, da se gasilska zveza starja, in so si zato naložili kot eno pomembnejših obveznosti vključevanje šolarjev v gasilski podmladek. Zbrani gasilci so sklenili, da bodo tudi v prihodnji dobro sodelovali z gasilskimi društvami na Hrvaškem.



POTOVANJE NA ZDOLE — V pripeki zgodnjega nedeljskega popoldneva v prijetnem okolju so pohodniki slekli sukničice, odpeli bluze in razrahljali kravate. (Foto: L. M.)

Pazite na mine!

Ob letališču v Cerkljah in ob Tehničnem remontnem zavodu je še nevarno

BREŽICE — Ponekod v brežiški občini še zmeraj obstaja nevarnost eksplozij, zato naj prebivalci ne hodijo v te predele! Taka mesta so pri letališču Cerkle in Tehničnem remontnem zavodu v Breganskem selu, je dejal Mitja Teropšič, načelnik 25. območnega štaba teritorialne obrame, ko je nagovoril udeležence letne konference borčevske organizacije v Brežicah. Poznavalci terena bodo verjetno vedeli, kje se ne smej gibati, potem ko je Teropšič dejal, da je ob cerkljanskem letališču nevarnost minskih eksplozij na ozemlju od avtoceste do ograje letališča. V zvezi s TRZ ni podrobnejno označil tistih mest, kjer je zvezna armada postila eksploziv, vendar tudi za gibanje na območju remontnega zavoda velja skrajna previdnost. Nevarnost na obeh lokacijah je toliko večja, ker so armadni minerji postavljali eksploziv tudi nenačrtno. Na tistih mestih, za katera obstajajo načrti razmeščanja eksplozivnih teles, je teritorialna obramba mine odstranila. V predele, kjer so armadni diverzanti nastavljali mine vsevprek, je delo oteženo in bi zato razminiranje utegnilo trajati več let. Ko teritorialna obramba Slovenije prepoveduje ljudem kosit v sekati na omenjenih območjih, počne to samo zato, da ne bi bilo v miru žrtv vojne, je pojasnil načelnik 25. OŠTO Mitja Teropšič.

KRESOVANJE Z VAJO IN PLESOM

VELIKI PODLOG — V Velikem Podlogu na gmajni bo danes od 18. uri vstopno kresovanje. Za posestrej in zavavo bodo pripravili tako imenovano suho gasilsko vajo, tekmovanje s kolesi, plesni nastop skupine Dušana Vodiana in še kaj. Za organizatorje večerne prireditve štejejo krajevno gasilsko društvo in Jodomo.

SESTANEK O ROMIH

BREŽICE — Na pobudo sekretariata za notranje zadeve so pred dnevi razpravljali o Romih v občini Brežice. Do stankov na temo je prišlo zavojno tega, ker naj bi občina selila Rome s smetišča v Dobovi v naselje pri Gazičah. V zvezi s selitvijo je več odprih vprašan, tako po administrativni kot človeški plati.

GASILCI ZA SODELOVANJE

BREŽICE — Na sobotni letni konferenci občinske gasilske zveze Brežice so poudarili, da je gasilstvo v občini dobro organizirano in da društvo dobro delajo. Da bi se uspešno delo nadaljevalo, bodo ponekod nabavili nekaj nove opreme. Predstavniki društva so bolj ali manj enotno ugotovili, da se gasilska zveza starja, in so si zato naložili kot eno pomembnejših obveznosti vključevanje šolarjev v gasilski podmladek. Zbrani gasilci so sklenili, da bodo tudi v prihodnji dobro sodelovali z gasilskimi društvami na Hrvaškem.

Na okrogli mizi so govorili o turizmu na podeželju in so se med drugimi

ZDOLE — V nedeljo se je zvrstilo na Zdolah več dogodkov, povezanih s turizmom. Morda najmanj obiskana, a zato ne najmanj pomembna je bila okrogla miza v vaškem Kulturnem domu Bena Zupančiča, ki je vodil Danilo Siter, sekretar v krškem sekretariatu za družbene dejavnosti.

Na okrogli mizi so govorili o turizmu na podeželju in so se med drugimi

Zbornica nagradila podjetništvo

Jedrska elektrarna Krško, Branko Kos in Boris Resman dobitniki priznanja Gospodarske zbornice Slovenije, posavske zbornice — Sodobni podjetniki

SREMIČ — Tu so pred dnevi podelili priznanja Gospodarske zbornice Slovenije, Območne zbornice Posavja. Veliko priznanje je prejel kolektiv Nuklearne elektrarne Krško, malo priznanje pa sta dobila direktor podjetja INO Brežice Branko Kos in Boris Resman, obrtnik in podjetnik iz Krškega.

tveno prispeval k zagotavljanju varstvu, podjetnostjo, strokovnim vedenjem in lastno razvojno službo dosegel podjetje INO nadpovprečne gospodarske učinke.

Boris Resman si je s kakovostjo izdelkov ustvaril izjemni ugled. V 1990. letu je ustanovil z avstrijskim partnerjem mešano podjetje in potem podvojil število zaposlenih. Z novo organizirano in izboljševanjem proizvodnih programov je uspešno prodrl na tuje trge. Vse bolj se usmerja v umetno kovaštvo in z izvozom ustvari že 90 odst. prometa. Resmanovo podjetje je lahko zgled za nadaljnjo usmeritev celotnega slovenskega malega gospodarstva in podjetništva, je nevedeno v obrazložitvi.

Na priložnosti prireditve v gostišču Tri luke je Jože Mulj, predsednik posavske območne gospodarske zbornice, spregovoril o pretekli in sedanjih vlogah zbornic, pri čemer je poudaril, da nastaja nov tip zasebnega podjetništva, ki po poslovnosti in uspehih presega družbeno gospodarstvo. V priložnostnem kulturnem sporedu so nastopili gojeni glasbene šole.

L. M.



NAGRAJENI — Dobitniki priznanj GZS, posavske območne zbornice. Na fotografiji (z leve): Boris Resman, Rudolf Mlinarič, ki je prevzel priznanje v imenu kolektiva NE Krško, in Branko Kos. (Foto: M. Lazar)

Zgolj napis je prazno upanje

V nedeljo na Zdolah o turizmu in tudi turizem v praksi — Dr. Rožič: »Brez ljudi ni turizma« — Obnovljena pešpot Zdole—Krško — Zdolski film

ZDOLE — V nedeljo se je zvrstilo na Zdolah več dogodkov, povezanih s turizmom. Morda najmanj obiskana, a zato ne najmanj pomembna je bila okrogla miza v vaškem Kulturnem domu Bena Zupančiča, ki je vodil Danilo Siter, sekretar v krškem sekretariatu za družbene dejavnosti.

udeležili etnolog dr. Janez Bogataj, predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič in Franc Černelič, predsednik krškega občinskega sveta. Na tem javnem razgovoru so si dopovedovali, da »brez ljudi ni turizma«, kot se je v pozdravnem nagovoru v dvorani kulturnega doma že prej izrazil dr. Rožič. Bogataj je v tem prispeval mnenje, da kaj kraj lahko postane turističen še tisti hip, ko njegovih prebivalci v njem »polno živijo«. In je povsem brez haska, če domačini vse upe o podeželskem turizmu storijo samo na velik javno izobesen napis: »Mi smo turistična vas.«

Na okrogli mizi so se strinjali, da mora vas, ki hoče biti turistična, malce poskrpati po svojih posebnosti in prednosti. Ko do vasi prispe turist, se negotov ustvari na razpotju, kot je razmišljal Franc Černelič. Tedaj mu je tre-

ba ponuditi najboljše primerke od omenjenih krajevnih posebnosti in prednosti. Nekdo bo zadovoljen s fenomenom opravnega koša, drugemu bo dobro delo, da »imamo še vedno lepo deželo«, kot je na okrogli mizi ocenil občavško pokrajino pri Krškem Branko Vodopivec.

Na okrogli mizi so z vso potrebo spoštljivost nekajkrat omenili Marico

• Tik pred okroglo mizo so predvajali film o kmečkih delih in običajih, v katerem so nastopili Zdolčani in ki so ga ob predvajaju obiskovalci dvoranje pospremili z burnim ploskanjem.

Zivič kot zagnano organizatorico prireditve, podobnih spletu nedeljskih dogodkov na Zdolah, posvečenih imenu in časti sv. Jurija.

Pred okroglo mizo se je takih dvesto ljudi odšlo na obnovljeno pešpot od Krškega proti Zdolam in se na koncu poti, ko je pritrkovalo v bližnji cerkvji Sv. Jurija, pred kulturnim domom na Zdolah okreplčalo s cvrjenim in vinom. Jedci so potem preselili v dom. Tam je bil najprej kulturni program, sestavljen iz nastopov mladih folkloristov iz OŠ Jurija Dalmatinca v Krškem ter iz harmonikarskih točk Jožeta Zorka in razpoloženih narodnih iz gril mnogih občavških.

Temu so sledili nagovori gostov in domačinov.

M. LUZAR

ŽUPANOVA MICKA V GLOBOKEM

V petek, 24. aprila, se je v prostvenem domu v Globokem predstavilo gledališče iz Bistrice ob Sotli. Uprizorilo je igro Antonia T. Linhartja Županova Micka. Pričali so nam življence ljudi iz časa baronov, predvsem pa odnos višjih slojev do nižjih. Igra je bila polna humorja.

MELITA ŠUMRAK
8. r., OŠ Globoko

SPOMLADANSKI ŠPORTNI DAN

Jurjevanje je star običaj, znan po celi Sloveniji. Vsako področje ima svoj način praznovanja. Na ta dan ali pa malo prej priredimo na naši šoli športni dan. Vsak učenec prinese nekaj jajc, ki jih nato sprememo. Letos smo jurjevali pri našem lovskem domu. Najprej smo odšli na pohod. Pot smo malo zaokrožili, da je potekala dalj časa. Na cilj smo prišli ravno na malico. Kaj to ime simbolizira?

Glas zoper siromašenje naše kulture

Slovenski etnologi zahtevati zaustavitev izvoza etnoloških predmetov

BREŽICE — Slovenski etnologi ne zborujejo prav pogosto, kadar pa, že mora biti kaj posebnega. Kakih dvajset jih je prišlo iz vseh slovenskih pokrajin v sredo, 22. aprila, v Posavski muzej, kjer so skupaj z muzealci povzgiznili glas zoper nenadzorovan prodajo in izvoz naše preminčne kulturne dediščine.

»Po deželi se vozijo zbiralci in odkupovalci starin, med njimi jih ni malo s tujimi registracijami, ter nam pred nosom odražajo stare lesene predmete, ki so jih kmečki ljudje zavrgli kot neuporabne, spadajo pa v etnološko dediščino. Tako izginjajo masovno, tudi čez mejo, stare skrine, mize, omare, klopi, krušne nečke, znane kot mentrge, leseni kipci, razpela, vse do nabožnih slik.«

Takšna je osrednja zgodba, podobnih pa je bilo od etnologov slišati

še več. In še, da se takšne reči dogajajo iz najrazličnejših razlogov. Povedali so jih kar nekaj, dve sta še posebej značilna. Prvi je v tem, ker je kulturna osveščenost slovenskih podeželjanov še hudo majhna. Drugi pa je v tem, ker Slovenci še nismo dovolj učinkovite zakonodajne in predpisov, s katerimi bi razumeno, vendar pa precizno urejali zadeve, ki se tičejo preminčne kulturne dediščine, in prepovedali ali vsaj omejili izvoz etnoloških predmetov.

Problematika je pereča, etnologi pa so poudarjali, da najbolj moti, ker predmeta odkupujejo nepooblaščeni ljudje, pač trgovci z novci, in še posebej, ker gre toliko te naše kulturne dediščine iz domovine. Na ministerstvu za kulturo so naslovili zahtevo, da na neki način določi, kaj sploh sme v izvoz, in tako ustvari masovni izvoz etnoloških predmetov v trgovske (prekupečalne) name. Sicer pa noben takšen predmet praviloma sploh ne bi smel prestopiti državne meje brez vednosti in soglasja pristojnih služb oziroma muzejev.

S to problematiko bi morali biti seznanjeni tudi carinska služba in varuh slovenske državne meje, da bi tudi le-ti lahko ukrepali.

I. ZORAN

Povsod prireditve ob dnevnu uporo

Državni praznik počastili pretežno z glasbo in pesmijo — V Trebnjem je Komorni zbor stopil pred svoje občinstvo prvič po osvojitvi bronaste plakete na državnem tekmovanju — V Črnomlju zbor upokojencev slavi 5-letnico delovanja

Na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju so z več kulturnimi prireditvami počastili državni praznik 27. april, prvič praznovan kot dan upora proti okupatorju. Prireditve so se zvrstile večinoma pred praznikom, minuli petek in soboto, in nekatere omenjamamo v tem zapisu.

Trebanjci so 27. april počastili v petek, 24. aprila, zvezcer s slovesnostjo v svojem kulturnem domu. Po slavnostnem nagovoru župana Cirila Pungartnika je nastopal domači Komorni zbor pod vodstvom Igorja Teršarja, nagrajenec letosnjega tekmovanja Naša pesem v Mariboru, kjer je osvojil bronasto plaketo. Občinstvo, pred katerim je zbor, ustanovljen pred šestimi leti, tudi začelo svojo pot navzgor, je nagrajeno pozdravilo s prisrčnim aplavzom. Zanimiv del programa pa je bila tudi predstavitev knjige Naši kraji, mo-

nografije občine Trebnje, ki jo je napisal France Režun, oblikoval pa Lucijan Reščič.

Novomeščani so se ob istem času kot Trebanjci zbrali v fotogaleriji Vi-

• Mešani pevski zbor črnomalskega društva upokojencev, ki ga vodi France Milek, se je na sobotnem koncertu, s katerim je proslavil peto obletnico delovanja, predstavil s programom, ki je obsegal dvanajst pesmi priljubljenih slovenskih skladateljev zborovskih skladb. Pokroviteljica prireditve, na kateri je z nekaj skladbami posprnil program črnomalski pihalni orkester pod vodstvom Antona Kralja. Metličanom pa so se predstavili: domači deklški pevski zbor pod vodstvom Mateja Jakša, Vladimir Hrovat z mandolino in ustno harmoniko ter harfistka Ruda Ravnik-Kosi. Zbor je prepeval slovenske, predvsem belokranjske ljudske pesmi, glasbenika pa sta izvajala dela Beethovna, Debussyja, Chopina, Bacha, Mozarta in drugih mojstrov.

I. Z.

Gracelj. Gostje so izvedli zanimiv umetniški program in zanj poželi odobravljajo poslušalcev.

Istega večera in tudi z glasbo so dan upora počastili Belokranjci, se pravi Črnomaljci in Metličani, oboji v svojih kulturnih domovih. Črnomaljci so prisluhnili celovečernemu koncertu, s katerim se je ob peti obletnici delovanja predstavil mešani pevski zbor Društva upokojencev Črnomelj po vodstvu France Mileka. Kot gost večera je sodeloval črnomalski pihalni orkester pod vodstvom Antona Kralja.

Metličanom pa so se predstavili: domači deklški pevski zbor pod vodstvom Mateja Jakša, Vladimir Hrovat z mandolino in ustno har-

moniko ter harfistka Ruda Ravnik-Kosi. Zbor je prepeval slovenske,

predvsem belokranjske ljudske pes-

mi, glasbenika pa sta izvajala dela

Beethovna, Debussyja, Chopina,

Bacha, Mozarta in drugih mojstrov.

V Krki že 15. knjižni sejem

Jubilejni Dolenjski knjižni sejem bo potekal od 11. do 15. maja

NOVO MESTO — KUD Krka, Študijska knjižnica Mirana Jarcia in novomeška knjižnica Mladinske knjižne letos pravljajo tradicionalni Dolenjski knjižni sejem. To bo že 15. tovrstna prireditve, in ker bo tudi jubilejna, bo v galeriji Krke v Ločni, kjer bo prodajana razstava knjig — celotna produkcija slovenskih založb od lanskega maja naprej, več kulturnih doganjaj. Letos bo sejem nekaj tednov prej kot običajno, in sicer ga bodo odpri v ponedeljek, 11. maja.

Slovensna otvoritev jubilejnega 15. Dolenjskega knjižnega sejma bo torej omenjenega dne, začela pa se bo ob 19. uri. Gost otvoritvenega večera bo slovenski pisatelj Boris Pahor iz Trsta, letosni Prešernov nagrajenec za književnost. Nastopil bo tudi mešani pevski zbor Krka pod vodstvom prof. Jožice Bra-

dac.

V sredo, 13. maja, tudi ob 19.

uri, bo na knjižnem sejmu predstavitev pokrajinske revije Rast, kjer je nedavno izšel številko stopila že v tretje leto izhajanja, obenem pa promocija plošče, ki jo je izdal mešani pevski zbor Krka.

V četrtek, 14. maja, prav tako ob 19. uri, bo predstavitev Mohorjeve družbe, najstarejše slovenske založbe, ki praznuje zelo visok jubilej — 140-letnico ustanovitve. Kot je znano, deluje Mohorjeva družba razvijeno, doma in v zamejstvu, in so njeni sedeži v Celju, Celovcu in Gorici.

Zadnja prireditve v okviru letosnjega knjižnega sejma bo v petek, 15. maja, ko se bodo približno ob 13. uri predstavili mladi literati iz novomeške občine.

Napovedane prireditve naj bi bile jubilejnemu 15. Dolenjskemu knjižnemu sejmu dodaten utrip in praznično obeležje. KUD Krka pa izdaja publikacijo, v kateri je z besedo in slikovnim gradivom predstavljen utrip vseh dosedanjih knjižnih sejmov. Publikacija bo obiskovalcem na voljo že prvi dan.

I. Z.

Enaindvajset odličij Svoboda

Med dobitniki tudi Zdravko Hribar iz Novega mesta in Ernest Ferk iz Brežic

Zveza kulturnih organizacij Slovenije je minuli teden na slovesnosti v Ljubljani poddelala 21 odličij Svoboda za leto 1992, od tega šest odličij z zlatim in petnajst s srebrnim listom. Do zdaj je bilo podeljenih že 481 teh najvišjih priznanj za izjemno prizadevanje in uspehe na področju ljubiteljskega kulturnega delovanja.

Odličja Svoboda z zlatim listom so prejeli: Anton Brglez iz Cirkovec, Klemens Ferluga iz Trsta, Ervin Hartman iz Maribora, Kazimir Humar iz Gorice, Andrej Kokot iz Celovca in Slomškovo prosvetno društvo Slovenski dom iz Zagreba. Med dobitniki odličja Svoboda je tudi več slovenskih kulturnih društv, ki delujejo v tujini, od posameznikov pa sta ga prejela tudi Zdravko Hribar iz Novega mesta in Ernest Ferk iz Brežic.

Slavnostni govornik na podelitvi teh odličij, akademik pesnik Ciril Zlobec, član Predsedstva Republike Slovenije, je med drugim dejal, da bo pri nas tudi v prihodnje dovolj prostora za delovanje kulturnega amaterizma, saj ne bo nikoli moč na slovenskem ozemlju ustvariti dovolj poklicnih kulturnih zavodov. Omenil je tudi parados, da imamo Slovencev prvič v svoji zgodovini več sposobnih ustvarjalcev in poustvarjalcev, kot jih trenutno zmoremo vzdrževati oziroma plačati.

I. Z.

GORJUPOVA RAZSTAVA PREDČASNO ZAPRTA

NOVO MESTO — Razstavo slik Tomáša Gorjupa so v Dolenjski galeriji zaprli že v nedeljo, 26. aprila, in je ne bodo šele danes, v četrtek, 30. aprila, kot je bilo načrtovano ob otvoritvi.



SLIKARJEV TALENT — Ob četrtkovi otvoritvi razstave del (na posnetku) 28-letnega primorskega slikarja Primoža Kožuha, ki je sicer diplomiral na stomatološkem odseku medicinske fakultete, je dr. Mirko Juršek dejal, da že dlje časa spremlja Kožuhovo likovno ustvarjalnost. Po Jurškovih besedah Kožuhovo slikarstvo nakaže, da hoče biti avtor več kot le ljubiteljski slikar in da njegovo delo tu in tam že presega celo delo nekaterih akademsko šolanih likovnih umetnikov njegove generacije. Kožuhovemu študijskemu odnosu do slikarstva pa še manjka ustvarjalne sproščenosti in umetnostnega rizika. Na otvoritvi v sevnški galeriji sta nastopila violinist Tomaž Lorenz in harfistka Mojca Zlobko. (Foto: P. Perc)

KNJIGA ZA PRAZNIK

BOGENŠPERK — V litiji občini so prvo praznovanje dneva upora uglašili na kulturne strune in sodelovanju z Zavodom za izobraževanje in kulturo, matično knjižnico dr. Slavka Gruma in ČZP. Kmečki glas pripravili na gradu Bogenšperk predstavitev prozega prvega Zeleni kres tamkajšnjega kulturnega delavca Jožeta Sevljaka. Slavnostni govornik je bil Miro Kaplja, predsednik skupščine občine Litija, knjigo je predstavil urednik Andrej Blatnik, nekaj odlomkov iz nje pa je prebrala gledališka igralka Majda Grbac. Za glasbene premore je poskrbel ženski pevski zbor Gabrovka. Številni obiskovalci so ob koncu prisluhnili tudi razgovoru z avtorjem knjige in igralko Grbečevou.

Kratko je zgodovino Lončarja

njegov zborovodja takole očital:

»Moški pevski zbor Lončar je izšel iz mešanega zobra, ki ga je tisti krat vodil Ivan Marinč.

Zbor sta nato vodila Anton Petrič in Andrej Petek, od leta 1984 pa ga vodim jaz.

Trenutno šteje 24 pevcev, ki prihajo

z vseporovsod, od Ribnice do Rakitnine in od Sajevega prek Prigore do Dolenje vasi. Od začetka poje v njem sedem članov: Franc

Češarč, Rudi Trdan, Franc Peček,

Tone Izlaty, Franc Trdan st., Jakob Henigman in Franc Kromar. Zdajšnji predsednik zobra pa je Franc

Trdan ml.«

J. P.

Knjiga za v vsako hišo v občini

V Trebnjem predstavili knjigo Naši kraji izpod peresa Franceta Režuna, prvo monografijo trebarske občine — Izšla bo še v nemščini in angleščini

TREBNJE — Pred kratkim je izšla knjiga Franceta Režuna Naši kraji — podobe preteklosti in sedanosti v občini Trebnje. To monografiko zasnovano delo vključuje geografsko, zgodovinsko, kulturno, demografsko, etnografsko in drugo tematiko, skratka, raznovrstne razsežnosti človekovega delovanja. Knjiga temelji na množiči podatkov, ki so skrbno ohranjeni, urejeni in podani v poljudni obliki. Besedilo je pregledno, napisano tekčo in braino. Avtor je na mnogih mestih s požalitvijo in pesniško besedo poudaril naravne lepote, vrednote in utrip življenga v kraji, ki jih posebej opisuje.

V knjigi, ki obsega nad 180 strani, je 75 barvnih in nad 30 črno-beli fotografi, 15 ilustracij in okoli 180 vijet ter še sedem tematskih kart in zemljevid trebarske občine. Natisnjena je v velikem formatu (22,9 x 31,5 cm), in to v 3000 izvodih. Pomembno delo pri njej je opravil Lucijan Reščič, in sicer kot oblikovalec, ilustrator in avtor vinjet. Slikovno gradivo je delo številnih avtorjev, ki so v knjigi omenjeni. Knjiga je izdal in založil (ob izdatni pomoči občine in sponzorjev) Center za izobraževanje in kulturo Trebnje, natisnili pa so jo v Tomšičevi tiskarni v Ljubljani. Knjalu bo izšla tudi v nemškem in angleškem jeziku.

Na novinarski konferenci, ki je bila minuli četrtek v sobi trebarskega župana Cirila Pungartnika, je France

Režun povedal, da so mu pobudo za pisanje knjige Naši kraji dali sami občani, ki so v knjizi in drugod spraševali po skriptah, v katerih je različne teme trebarski občini že obdelal.

»Samo po sebi se je zastavljalo vprašanje ponatisa mojih skript ali pisanja in izdaje nove knjige, ki bi povedala več o občini. In ker je bil interes, da se izda knjiga, je pač do nje prišlo,« je razlagal novinarjem. »Zlahka seveda ni šlo, vendar se mi zdi, da je bila od vsega najtežja odločitev, kaj od zbranega in zanimivega naj pride v knjigo, saj je bilo gradiva neprimerno več, kot sem ga lahko uporabil. Moram pa reči, da mi je v zadreg velikokrat pomagal Lucijan Reščič, ki je znal svetovati, obenem pa dobival ideje tudi za ostvarjanje svojega dela pri knjigi.«

Lucijan Reščič je najprej pojasnil oblikovalske prijeme, ki jih je uporabil pri tehničnem urejanju, nato pa odločno nastopil proti govoricom, ki so se začele širiti po Trebnjem, češ da so vsi, ki so sodelovali pri izdaji knjige, mastno zaslužili, kot tudi, da je bil za to knjigo žrtvovan denar, name-

stane Peček, ki je v knjigi podpisal kot odgovorni urednik, je dejal, da bo Režunova delo odkritje za prenikev prebivalca trebarske občine, saj bo ta na strane knjige našel to, kar je v njegovi neposredni bližini, pa tega da zdaj ni videl ali pa sploh ni zna pogledati. »Knjiga bo krajane seznanila s kulturnim in naravnim bogastvom njihovih vasi, npr. z bogastvom, ki ga predstavljajo slike v cerkvah ali pa kar same cerkve, kaplice in razna znamenja,« je poudaril.

Lucijan Reščič je najprej pojasnil oblikovalske prijeme, ki jih je uporabil pri tehničnem urejanju, nato pa odločno nastopil proti govoricom, ki so se začele širiti po Trebnjem, češ da so vsi, ki so sodelovali pri izdaji knjige, mastno zaslužili, kot tudi, da je bil za to knjigo žrtvovan denar, name-

stane Peček, ki je v knjigi podpisal kot odgovorni urednik, je dejal, da bo Režunova delo odkritje za prenikev prebivalca trebarske občine, saj bo ta na strane knjige našel to, kar je v njegovi neposredni bližini, pa tega da zdaj ni videl ali pa sploh ni zna pogledati. »Knjiga bo krajane seznanila s kulturnim in naravnim bogastvom njihovih vasi, npr. z bogastvom, ki ga predstavljajo slike v cerkvah ali pa kar same cerkve,

Pešačenje obujamo od mrtvih

Janez Penca že vrsto let kot pedagog-anglist, športnik in telesnovzgojni strokovnjak pozna nezadovoljivo stanje naših množičnih ljudskošportnih aktivnosti. Nanj smo se obrnili z vprašanjem, kakšna je razlika med bogatim in dobrim življenjem.

— Na koncu uvodne besede Vaše knjige »Trideset tisoč korakov«, ki ste jo izdali v samozaložbi 1987, ste zapisali, da je »vredno posvetiti nekaj korakov treniranju, ki iznica je dejavnika tveganja srčne bolezni.« Kakšen je bil odmev na knjigo?

»Odmev na knjigo je bil tak, kakršna je naklonjenost ljudi tekaški rekreaciji v različnih končih Slovenije. Največ ljudi se mi je sprošnjo za knjigo oglašalo iz Ljubljane pa iz Koroške, Gorenjske, Štajerske in Primorske. Dolenjska je na zemljevidu rekreativnih dejavnosti Slovenije bila lisa in povsem v skladu s tem je bil tukajšnji odmev na knjigo — naičen.«

Več bi se dalo povedati o tem, koga je knjiga najbolj zanimala. Naročali so jo predvsem rekreativni tekači pa tisti pravi maratonci, ki so se hoteli prepričati, ali so že poskrabili vse tekaško znanje tega sveta ali pa je morda v njej še kaj njim neznanega. Nekako najbolj mi je slo do srca to, da jo je s svojimi pacienti opazil dr. Janez Rugelj, jo vključil v program rehabilitacije z alkoholom zasvojenih in da so ti ljudje v njej našli koristen priročnik. Pobedno so jo uporabili tudi na Koroškem.

Glavno merilo za odmevnost knjige pa je, kako hitro je pošla: 2000 izvedov je brez posebnih tržnih prijemov šlo v prvem letu po izdaji, tako da je ostalo še kakih 20 knjig.«

— Če je bila Vaša knjiga iz 1987 namenjena ozjemu krogu rekreativnih tekačev, pa ste se z lanskim prevodom knjige »Hoja za zdravje in moč«, ki je 1988 izšla v ZDA, odločili pomagati veliko širšemu krogu ljudi. Delo govori o novem odnosu do hoje sploh — o športni kulturi ljudstva. Pri tej še nismo prišli daleč, kajne?

»Žalostno je, da je treba nekaj tako naravnega, kot je pešačenje, že skoraj obujati od mrtvih. Čuden čas živimo. Poznamo vse napake, ki jih je naredil razviti svet, in imamo vse naravne prednosti, ki so jih razviti žrtvovali razvoju, preden so spoznali, da razvoj in napredok nista eno in isto. In vendar hočemo delati prav vse napake, ki jih je pred nami delal tako imenovani razviti svet! Razvoj je, da si kupimo avto, napredok je spoznanje, kdaj je res nujno, da ga uporabljamo, in kdaj je bolje za nas in okolje, da ga pustimo v garaži ali da se mu celo povsem odpovemo.«

Odos do hoje je zmaličen. Nekateri jo pojmujo kot kazen. Tak odnos imajo do nje že celo otroci, pa ne samo tisti, katerih starši so se vdali avtomobilu. Drugi jo ponujajo kot tableteto, zdravilo, s katerim bomo odpravili vse kar se slabega dogaja duhu in telesu. Čeprav je zadnje pojmovanje že veliko bolj spodbudno kot prvo, bi bilo najbolje, da bi hojo imeli za to, kar je: del naravnega življenja, ki odločilno prispeva k samozadostnosti in k temu, da našega planeta ne bo razneslo od življenja za potrošnjo in razvoj.«

— Profesor Drago Ulaga nas v neštetih spisih vedno znova vabi k humani naravnosti za višjo stopnjo ljudskega zdravja. Stoletnik Blaž Ranca mu je zaupal, da je še po praznovanju stoletnice s popotno palico prehodil približno tri kilometre na dan. Tudi novomeški rojak Leon Štukelj, naš znani večkratni olimpijski in svetovni prvak, ki je lani v jeseni slavljal 93-letnico, se še vedno vsak dan mladostno ogreva po mriborskem parku in prizadevno skrbi za dobro umsko in telesno zdravje.

»Hoja gotovo deluje tudi terapeutsko, zato ker je ves človek čas počasno natrapan z nesmisli, umetno ustvarjenimi potrebami. Človekovo telo sploh ne more dohajati bliskovitih sprememb življenskega sloga, do katerih je prišlo v približno zadnjih sto letih. Organizem se hoče še vedno obnašati tako, kot se je desetisoč let; tega globokega biološkega spomina mu sto let „razvoja“ ni moglo zbrisati. Zato so ljudje, ki živijo tako kot Leon Štukelj, profesor Ulaga in drugi katerih imen ne poznamo, bolj uglešeni iz izvornimi življenskimi toni, ki pomenijo vračanje k samozadostnosti, kot večina, ki časti avto, naslanjač, cigareto, kavo, alkohol in veliko predobre hrane.«

— Čemu sodoben človek svojim „korakom k zdravju“ namenja tako malo časa in razmišljanja, hkrati pa ga nenehno zaposlujejo vsakdanji nesmisli?

»Človek si malice dela sam. Ste že kdaj videli

prav vé o hoji, ki je naša najbolj naravna prijena telovadba.«

»Hoja je popolna dejavnost šele, ko izkoristimo vse njene duhovne, telesne in fizikalne razsežnosti. Šele ko človek hodi po več ur skupaj, začuti, da se je otresel informacijske navlake, ki jo hoče nočeš sliši in vidi, čeprav je ne posluša in ne gleda.«

Fizikalni razsežnosti hoje sta razdalja in čas. Lahko se vam zgodi tako, kot se je meni, ko sem s skupino prijateljev v snegu iz Novega mesta čez Trdinov vrh peščal v Metliko. Začeli smo ob sedmih zjutraj, se vmes dvakrat ustavili in ob štirih priseli na železniško postajo v Metliko. Prisegel bi, da od jutra do štirih popoldne niso minile več kot štiri ure. Pa jih je devet.

Drugo začudenje, ki ga zmeren in vztrajan pesec doživi po dnevu hoje, je razdalja, ki jo je premagal, ne da bi bil na smrt utrujen. Seveda velja to za človeka, ki je hoje vajen, ne za začetnika.

In še nekaj, kar bi morali vedeti predebeli ljudje. V dnevi dolge hoje je človek zadovoljen zelo malo hrane. Če hodi po gozdovih, kjer vdihava vonj drevesnih smol in svežega ali trohnečega listja in lesa, in po travnikih, kjer ga poživilja veter, se napoji zraka, in ko se pod večer vrne domov, se mora samo upreti navadi, ki ga sili za mizo, pa je že naredil velik korak k najbolj naravnim oblikam hujšanja. Ta se ravna po prepresti pravilu: porabit moramo več energije, kot je vnašamo v telo.

Glavna duhovna pridobitev hoje se mi zdi njen prijazen odnos do okolja. Hoja je ravno dovolj hiter način potovanja, da v nekaj urah prepotujemo tudi po 15 ali 20 kilometrov, a ravno prav počasen, da vitse, ki jih na poti dobivamo, v mislih predelavamo in čustveno doživljamo. Hoja vzgaja človeka za zmerno, obrambno, sebi in bližnjemu nenevarno življenje.«

Izboljševanju gibalnih zmogljivosti in aktivnemu zdravju se nihče med nami ne želi odpovedati. Seveda pa se je treba za to odločiti, saj mora, kot pravite v prevodu knjige, »pri korak narediti vsak sam«.

»Hoje in s tem v zvezi bolj organskega ter manj sestavljenega življenja ni mogoče kar vcepi s pridigovanjem množicam. Vsak se mora sam potru-

reči na slabosti, nečimernost in lenobo. Njene reši-

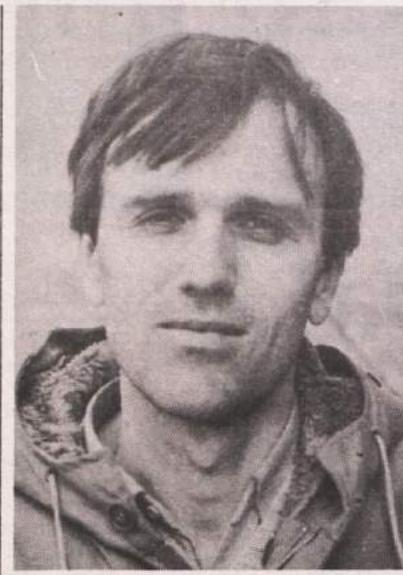


FOTO: A. BARTELJ

diti in v sebi ustvariti tako razpoloženje, da bo shodil, ne da bi za trenutek pomislil, da s hojo jemlje tableto ali da se z njo kaznuje.«

Družine, ki so se s podeželja preselila v mesto, so ohranile prejšnje delovne navade. »Staroselci« v mestih jih nimajo več; celo mladina na splošno ni navdušena za telesno vzgojo.

Mladine športi, kjer o dosežku odločata intenzivnost in trajanje porabe energije, ne navdušujejo. Prav energijski športi, to so vzdržljivost preizkušnje, pa so za oblikovanje osebnosti najdragocenejši. Vzgajajo nameč potrežljivost, ki je pomembna za doseganje dolgoročnejših ciljev, ponos v premagovanju napreza, da ne rečem trpljenja, in delovno trmo. Kdor vse to ima, mu ne manjka glavne lastnosti, ki bortuje ustvarjalnosti v življenju. In ta je — samospoštanje.

Mladina pri izbiri športa naseda reklami. Ta pa igra na slabosti, nečimernost in lenobo. Njene reši-

ve so trenutne, predvsem pa enim nosijo denar. Tega, kar daje hoja, ne moreš kupiti.

Ne vidim vseslošnega recepta za vzgojo mladih na hojo in podobne športne, vem pa, da se da največ narediti tam, kjer se za otroka dogajajo najpomembnejše stvari: v družini.«

— Marsikoga med nami je sram, da bi se odločil za redno vsakodnevno živahnjo hojo v naravo. Bomo res postal »sedeče ljudstvo«, ki pred TV sprejemniki v copatah preživi pretežni del prostega časa? Kani pelje vse to?

»O pridobivanju množic za hojo in za druge naravne oblike potovanja, od katerih je na primer veslanje samo še šport, mislim naslednje: Z množico se ne da narediti nič! Vse mora temeljiti na posamezniku. Imeti opravka z množico je lahko cilj politika. V tem, opravku ti ni mar za tiste, s katerimi se „sporazumevaš“, ampak le, kaj bo z njimi naredil zase. Množico lahko tako le zmanipulira, sporazumevati se z njo ne moreš. Sporazumevati se pomeni graditi odnos s posameznikom.«

— Slovenski telesnovzgojni delavci ponovno opozarjajo, da smo kljub vsem dosežkom vendar še vse premalo naredili, da bi naš življene kvalitetno usmerili na boljše. Ne zavedamo se, da »brez hodilne kulture človeka ne moremo doseči športne kulture ljudstva« — pri vsem tem pa je prva brezplačna, a zanesljiva pot do dobrega zdravja.

»Z boljše življene je treba spremeniti veljavna merila, s katerimi ocenjujemo, kaj je dobro življene. Če je to z avtocestami prepredena Slovenija, če to pomeni asfalt v gozdovih, cesto na Kravavec in Veliko planino, potem se hoji in športni kulturi slabu piše. Če bo merilo število pešpoti, kolesarskih steza, rek, ki bodo dovolj čiste za plavjanje, in velikost rezervatorov, kjer ne bo dovoljeno posegati v naravni red stvari, do dobra. Ne smemo si želite bogatega, ampak dobro življene.«

TONE GOŠNIK

naše korenine

»Franc, kaj bomo pa z berglami?«

sedemdesetletni Franc Kolenc. »Franci so gospodarili v tej družini že kar rod pomni,« pravi z malo šale in malo ironije Franc mlajši. »z mano pa bo ta veriga prekinjena.« Franc starejši pa pripoveduje: »Moj ded Franc Kolenc je bil doma sosednje domače. Z ženo sta kupila staro hišo in nekaj zemlje zraven. On je bil krojač, ona pa šivilja. A šivilnega stroja ni bilo pri hiši. Vse sta šivala še na roki. Moj oče je bil zelo podjeten in je veliko storil tudi za skupnost. Takrat so delali cesto, a je bilo težko dobiti skupaj ljudi in denar. Ti kraji so bili bolj revni.«

Potem pripoveduje o svoji mladosti, o ljubezni do čebel, ki so bile vedno pri hiši in se z njimi ukvarja od dvanajstega leta naprej. Pripoveduje o nekdanji mlačvi žiti, ko je bil zdoma cel mesec, od



FOTO: T. JAKŠE

Nočne ptice pravimo ljudem, ki do jutranjih ur poslušajo radijski program z muziko ter telefoniskimi klici in razglabljanji na najrazličnejše teme. Eni delajo to zato, ker jim službene obveznosti ne pustijo, da bi zatisnili oči, drugi, ker je njihov življenski utrip nekoliko drugačen od poprečnih ljudi, nekateri pa tudi zato, ker jih bolečina vrže iz že pričetega spanja. K tem zadnjim sodi Franc Kolenc, kmečki sin iz Gorenjske Globodola pri Mirni Peči. »Po glasu jih takoj spoznam, napovedovalce in tiste, ki redno kličijo v to oddajo,« pravi Franc. »Ko postanejo ponoči bolečine v sklepih premočne, se zbudim. Prizgem radio in ponavadi poslušam do jutra.«

Franc ima petinštirideset let in od osmega leta naprej boleha za sklepno revmo. Pričelo se je z otečnim kolenom, končalo pa s številnimi operacijami in zakrčenimi udji. Z leti je splahnelo upanje, da mu bo medicina lahko toliko pomagala, da se bo spet postavil na lastne noge. A je Franc kljub dolgoletnemu trpljenju ohranil dobro voljo in veder obraz. Prilagodil se je, vseeno pa mu seveda ni bolj revni.«

Z lesnimi berglami hodi po vasi, rad se pogovarja z ljudmi, opazuje in posluša, zato marsikav, tako da je živa kronika domačega kraja. Otroci, domači in vaški, ga imajo radi. »Zanimivo se je z njimi pogovarjati. Tako po svoje razmišljajo. «Franc, zakaj si pa ti pri nas?» me vpraša malo Primoz, eden od treh bratov otrok. Pa mu odgovorim, da zato, ker je tukaj doma tudi moj oče, in že razume. Potem pa me vpraša: »Kaj bomo pa s tvojimi berglami, ko boš umrl?« »V peč jih boste vrgli,« mu odgovorim. On pa: »Kaj pa vijaki, ti ne gorijo?« Kakšne probleme si delajo otroci!«

Franc bolezen seveda hudo bremeni, odpira pa mu tudi nova obzora: »Zdrav človek nima časa opazovati. Kar naprej nekam hiti in se ne more stvarjem popolnoma posvetiti. Jaz lahko urestrim v čebole in opazujem njihovo obnašanje ali pa kure na dvorišču, pa sprememb nad globodolskim nebom. Tako se človek tudi veliko nauči, več razume in zna stvari logično povezovati. Spremembo vremena začutim v sebi pa tudi po drugih znamenjih v naravi.«

Svoj čas se je Franc veliko zadrževal ob vaški mlaki, ki je bila tik ob Kolencovi starici hiši. K njej so vaščani vodili živino napajati, ob njej so se ob večerih zbirali vaški fantje k pesmi in igram, ko je njihov truš utihnil, pa so se s svojo pomirjajočo pesmijo oglašile žabe. To je bil nočni program, ko v Globodolu še ni bilo električne in radija. Prav to istih časih teče pogovor ob kuhinjski mizi, kamor se zvečer zgrne vsi Kolencova družina: Franc, njegov brat Janez z ženo in otroki Simono, Primožem in Janjo ter mati Alojzija in glava družine, devetin-

TONE JAKŠE

zakaj se dočekuje.

S težko tesarsko škatlo na hrbtu, v kateri je bilo potrebno orodje, je oblezil vso Dolenjsko, pa še del Hrvaške po vrhu, dnevnih zasluzek pa je bil bolj, 16 dinarjev, komaj za kilogram sladkorja. »Hrana je bila za tako težko delo kaj slaba. Spominjam se, da smo pri Kočevjarih na Brezjah, kjer je komaj kdo razumel slovensko, cel teden trikrat na dan dobili samo žgance. Šele za kofom so nam dali kruha, ki so ga imeli Kočevjarji zares dobrega,« pripoveduje Franc Kolenc starejši.

Precej takih in podobnih zgodb, ki jih vedo ali

so jih vedeli povedati v Globodolu, tej skrivenosti dolini sred vinskih goric, Franc že pozná. Za delo res ni, ima pa dober spomin in jezik mu dobro teče, zato po lahko s svojim pripovedovanjem o starih časih in razglabljanjih o današnjih potešil še veliko radovednih otroških oči.

TONE JAKŠE

računalniška delavnica

Da ne bodo kup železja



FOTO: M. MARKELJ

pomaga še njegov pomočnik, kar omogoča individualno delo z vsakim posameznim slušateljem.«

— Komu je učimena namenjena: samo vašim strankam ali je odprtta za vsakogar, ki se želi vključiti v izobraževalne programe?

»Računalniško izobraževanje Opus je namenjeno vsem, ki si žele nabrali nekaj računalniškega znanja. Tudi starost ni važna, čeprav so naše računalniške učilnice namenjene predvsem osnovnošolski in srednješolski mladini. Poučevanje je odprtega tipa, kar pomeni, da nas lahko starišči kadarkoli obiščijo in si ogledajo, kako poteka delo in kako njihov otrok napreduje.«

— Programov računalniškega izobraževanja imate več, med njimi je tudi celoletna računalniška šola. Kakšni so ti programi?

»C

NAGRADA V ŠENTJERNEJ IN ŠMARJEŠKE TOPLICE

Žreb je izmed reševalcev 15. nagradne križanke izbral ANICO SELAK iz Šentjerneja in LOJZKO ŠENK iz Šmarjeških Toplic. Selakovi je pripadla denarna nagrada 1.000 tolarjev, Šenkova pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajenkama čestitamo. Dobitnico denarne nagrade prosimo, da nam čimprej sporoč svojo enotno matično številko (EMŠO) in številko ali tekočega računa ali žiro računa ali hranilne knjižice, da jih bomo nagrado lahko kar najhitrej nakazali.

Rešite današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 11. maja na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 17!

REŠITEV

15. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 15. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: LOS, VREČAR, IONOSFERA, JANEZ, EPOS, FAR, MENA, DRNOVŠEK, VAT, TER, SD, POROG, KISARKA, ENORMNOST, TON, RED, AAR, ILIRI, OGIB, RAVNINEC, NANA, ANSA, ACA.



DOLENJSKI LIST	SLOV. SKLADATELJ (UBALD)	STREL V ČRNO	GLASBENO DELO	VZDEVK IGRALCA RADKA POLIČA	AVTOR J. UDIR	AVSTR. PESNIK (RAINER MARIA)	OBER	SEDEŽ	ZAKUPNINA OD ZEMLJUŠČA
IDEAL					PLEME				
RIBICA KEM. SIMBOL ZA FOSFOR					TRŠČICA VEJALNICA				
ČEBELJA PAŠA NADIH STAROSTI					ZASLON GENOCID				
DOLENJSKI LIST SNEŽNI ZMET JUŽNO-AMERIŠKA STEPA ORGANSKO TOPILO DELEŽ DRUŽABNIKA							LOKAR DANILO GORSKI PRIDELEK		
PREDSTOJ- NIK MOŠKEGA SAMOSTANA			DREVESNA SMOLA (CERVENO OBREDEV)				NEKD. POR- TUGALSKA POSEST V INDII ZAGOZDA	GR. BOGINJA PREPIRA	KAJENJE
FR. FIZIK (DENIS, LON- NEC ZA KU- HANJE POD PRITISKOMI)			RAVEN	RIM. CESAR (RAZDELJAL JERUZALEM)	LEDENA SVEČA				
IZUMRLI GLAVO- NOŽEC					LEPO VEDENJE LAURENCE OLIVIER				
SPRAVILJA- NJE						LATINSKI PESNIK (ANALI-)			
KRADLJIVEC			ŽLEBIC V DOGI			BLAGAJNA			

prgišče misli

Cloveška pravica vsake družine je, da ima otrok, kolikor jih hoče. Nima pa pravice pošiljati računov za njihovo vzdrževanje sosedom.

M. MARKOVIĆ

Javnost je edini zgodovinski subjekt, ki lahko odločilno vpliva na zgodovinske dogodke in blokira monolitizem, avtarkijo, korupcijo, nacionalizme, centralizirano politično odločanje in druge smrte grehe naše družbe.

S. ZAJC

poti k zdravju

V boju proti infarktu

Zamašene koronarke oziroma venčne žile, ki dojavajo srčni mišici kri in z njim kisik ter druge za delovanje potrebne snovi, so poglaviti vzrok za veliko število srčnih kapi. Srčne bolezni so sploh glavni vzrok smrti med prebivalstvom razvitega sveta, kjer se ljudje na splošno premalo gibljejo, ob tem pa uživajo z maščobami prebogatu hrano. To je ob kajenju, visokem krvnem tlaku in stresu dejavnik tveganja, saj pripomore, da se v krvnih žilah tvorijo obloge. Obloge na stenah žil se nabirajo leto za leto in počasi ožijo prostor za neoviran pretek krvi. Če srčna mišica ne dobiva dovolj potrebnih snovi in kisika, začne srčne celice odmirati, propadanje srčnega tkiva zaradi slabe prekravativne pa lahko pripelje do usodnega infarkta.

Zdravniki so dolgo menili, da je nabiranje oblog neustavljen proces. V sedemdesetih letih so ameriški in evropski raziskovalci v celi vrsti raziskav ugotovili, da je mogoče z dijeti in zdravili zmanjšati in zaustaviti nabiranje oblog na stenah žil ter tako preprečiti nastanek infarkta. Ena takih zdravil je lovastatin (pri nas artein). Pred kratkim so v ZDA opravili raziskavo, s katero so potrdili, da to zdravilo ob hkratni dieti učinkovito zmanjša nevarne obloge v koronarnih arterijah. Raziskava bi moralna trajati dve leti, vendar so jo zaključili že po

zaključeni prvi stopnji, ker so bili rezultati dovoj zgovorni. Milijon ljudi, ki v ZDA že jemljejo lovastatin za znižanje stopnje holeresterola v krvi, se bodo pridružili novi milijoni ljudi po vsem svetu. O tem so raziskovalci prepričani oziroma jih je prepričala omenjena raziskava.

Strokovnjaki sicer pričakujejo, da bodo dobili povsem nesporne rezultate o delovanju tega zdravila na čiščenje venčnih žil šele potem, ko bodo več let spremljali učinkovanje lovastatina pri večji skupini ljudi, toda že dosedanje raziskave so dale take rezultate, da je zdravilo mogoče brez zadreg priporočiti. Zdravniki menijo, da bodo z dieto in zdravilom lovastatin pomagali mnogim ljudem, ki so ogroženi zaradi nabiranja oblog v žilah, hkrati pa bodo tako prihrali tudi precej denarja, saj pri mnogih ogroženih bolnikih ne bodo več potrebine drage operacije odstranjanja oblog in koronarnih premotitev.

Zdravljenje s lovastatinom traja dlje časa, najmanj eno leto, predno so opazna večja izboljšanja. Poudarjajo pa, da se mora bolnik uživati tudi primerno prehrano, predvsem tako, ki zmanjšuje krvne maščobe.

MiM

zanimivosti iz sveta

Najstarejše človekove kosti

Znanstveniki iščejo fosilne kosti naših davnih prednikov po afriških divjinah in drugod po svetu, na terenu prebijojo mesece in mesec, ko potrežljivo raziskujejo s fosili bogata najdišča ali tista, ki obetajo zanimive najdbe, pogosto pa tako naporno delo ne rodil velikih sadov. Izkazalo se je, da se spleča nekoliko natancenje pogledati po muzejskih zbirkah, saj se v njih skriva marsikaj dragocenega in še nepoznanega.

Tak primer je z iskanjem fosilnih ostankov človekovih davnih prednikov. Medtem ko so raziskovalci iskali fosilne ostanke po terenu, so ves čas najstarejše človeške kosti ležale lepo v muzeju. Ameriški znanstveniki so namreč odkrili, da imajo v kenijskem muzeju del izredno stare senčnice človeške lobanje. Za kost se je sicer vedelo, da je zelo stara, vendar najdba ni bila natancno datirana. Strokovnjaki so starost kosti preverjali z naj sodobnejšim načinom, z argonovimi iztopi, in izkazalo se je, da gre za 2,4 milijona let staro kost. Najdba zapolnjuje pol milijona let veliko časovno luknjo, ki je zvezala med najstarejšim kamnitnim orodjem, ki mu prisijojo starost okoli 2,6 milijona let, in dotlej najstarejšimi znanimi človekovimi kostmi, katerih starost so določili na 1,9 milijona let.

Pošastni morilec

Tudi na vzhodu Evrope so dobili svojega Jacka Razparača, a še grozljivejšega in hujšega, kot je bil legendarni britanski množični morilec, ki je buril in še buri domišljijo ljudi po svetu. V Rostovu na Donu ta čas teče sodni postopek zoper Andreja Čikatila, 56-letnega učitelja in zglednega družinskega očeta, ki je obtožen, da je zverinsko umoril 55 ljudi. Posileval, davil in klal je predvsem otroke, deklisce in fantke ter mlajše ženske. Moril je, kot je kasneje povedal svojemu psihiatru, iz spolnih nagibov. »Ko sem videl kri in agonijo, sem čutil nasladno in nadaljeval sem z rezanjem in pretepanjem žrtve,« se glasi ena od morilčevih izjav.

Policija je skrivnostnega morilca, ki je strahoval ljudi od Rostova do Svedrlovska in Uzbekske, načrtno iskala skoraj deset let. Obdelali so skoraj pol milijona osumljivih oseb, med njimi 160 tisoč šoferjev osebnih avtomobilov, ki živijo na jugu Rusije, kjer je množični morilec deloval. Spontoma so odkrili več kot tisoč drugih zločnov, 95 umorov in 245 posilstev.

Na sojenju prihaja na dan, kaj so morale prestati nedolžne žrtve morilske pošasti. Moril je z

nožem, vrvjo in zobmi. Žrtvam je posamezne dele telesa rezal z nožem, včasih pa se jih je lotil kar z zobmi. Mučenje je od žrtve do žrtve izpopolnjeval, da je trpljenje trajalo kar najdlje in ob njem tudi njegova sprevržena naslada. Pomislili bi, da gre za povsem neuravnoteženo osebnost, a ni tako; morilec je suhiat, eleganten gospod, kot ga opisujejo sovjetski časniki, in duševno popolnoma prisenben. Mnogih podrobnosti svojega strašnega početja se spominja s presenetljivo natancnostjo.

Psihijater Buhanova, katemu se je množični morilec izpovedal, pravi, da so bolna nagnjenja posledica strahot, ki jih je Čikatilo doživjal kot otrok. V tistem času, trideseta leta tega stoletja, je v Ukrajini zaradi nasilne kolektivizacije vladala huda lakota in prihajalo je do primerov ljudožerstva. Tudi Čikatilovega mlajšega brata so ugrabili vaščani neke vasi in ga pojedli. Ta dogodek, za katerega je zvedel kasneje, ga je zelo prizadel in obsedel s kanibalizmom.

Sojenje zbuja velikansko pozornost v javnosti. Toda več se zve na grozljivih dejanjih ukrajinskega množičnega morilca, hujši je srd javnosti, ki bi najraje kar sama obračunala s pošastjo v človeški podobi, zato mora vojska čuvati sodišče v Rostovu, kjer poteka sojenje.

Papir kot računalnik

Xerox je pred kratkim objavil, da je začel izdelovati računalniško programsko opremo Paper Works, ki omogoča poslovnežem, da se, kjer koli že so, preko faksa povežejo z računalnikom v svojem podjetju, četudi nimajo s seboj prenosnega računalnika z modemom, kar je bil doseg pogoju za vzpostavitev takšnih zvez. Vse, kar potrebujejo, je faks, poseben obrazec na papirju in Xeroxov program ter seveda povezava računalnika s faksom. Poslovnež lahko po faksu pošlje do svojega računalnika ukaz, ki ga nato računalnik opravi, dobi iz računalnika želeni zapis, tabelo, izračun, dokument ali vanj vpise nove podatke. Uporabniki si lahko sami naredi papirnate obrazce za posamezne naloge, ki naj jih opravijo njihovi računalniki. Ko se poslovnež odpravi na poslovno potovanje, mu ni treba nositi prenosnega računalnika z modemom, s seboj vzame le nekaj listov papirja, ki mu omogočijo dostop do računalnika in vseh potrebnih podatkov.

»List papirja je pravzaprav postal prenosni računalnik,« pravi John Seely, vodja Xeroxovega raziskovalnega središča v Palo Altu.

praktični KRIŽ AŽ



Negovani nohti

Del urejenega videza so negovani nohti. Lep noht je gladek, svetel, prosojen, rožnat ter rahlo zakriviljen. Zaradi nenehnega stika z močnimi čistili in detergenti postajajo noht vedno bolj krhki in lomljivi. Za začetek mora biti pribor za urejanje nohtov res čist. Rezanje nohtov s škarjicami se vse bolj opušča, oblikovali naj bi jih s pilico. Oblika oz. dolžina naj bo praktična. Rezanje kožice ob nohtih, ki pogosto povzroča infekcije in njeno »cvetenje«, ni več potrebno, saj se dobi poseben odstranjevalec zanj. Nohte pomaga utrditi in obnoviti poseben utrjevalec nohtov, pred uporabo laka pa kaže noht zaščiti z zaščito za nohte ali vsaj z brezbarvnim lakom. Odstranjevalec laka naj bo brez acetona, da nohta ne poškoduje in dodatno izsuši. Roka, ki jo bomo brez sramu ponudili v pozdrav, mora biti negovana, z negovanimi nohti!



Pranje zaves

Res, da lahko prah odstrani z zaves s sesalnikom za prah, toda vsaj enkrat na leto, sicer pa po potrebi, jih morate tudi umiti. Manjše zaves lahko operete v pralnem stroju doma, za večje, ki so močne zelo težke, pa je bolje, da jih odnesete v kemično čistilnico, kjer imajo velike pralne stroje. Zaves se iz najbolj občutljivih vlaken operete na roke. Sicer pa morate biti pri pranju zaves, ki niso iz enakega materiala, zelo pazljivi, saj se lahko zgodi, da se eden skrči, drugi pa ne. Zaves iz rajona ali svile ne smete namakati, zaves iz bombaža pa pred obesanjem rahlo nategnete, da bodo zaves in obrobe pravilno visele.



Kremna krompirjeva juha

Krožnik goste, nasiljive in domiselnopripravljene juhe vedno tekne. Za krompirjevo kremno juho potrebujemo: 50 dag krompirja, 8 dag masla ali margarine, 3 žlice naribnega parmezana, kislo smetano, 1,5 l mesne juhe iz kocke, 1 žlico moke, 1 por, 2 jajci, na maslu ali margarini preprážene kruhove kocke. Olupljen in na četrtine narezani krompir zalijemmo s toliko mesne juhe, da je pokrit. Kuhamo ga do mehkega. V kociži na maslu preprážimo narezani por. Dodamo moko in med mešanjem zalijemmo s preostalom moko. Pretlačimo kuhani krompir in ga damo nazaj v juho, prilijemo juho s porom in zmešamo. Vse skupaj kuhamo še 1/4 ure. V jušniku razvrkujemo jajci in malo soli, dodamo smetano in parmezan. Mešamo z metlico za stepanje in postopoma prilivamo vrelo juho. Juho postrežemo z oprženimi kruhovimi kockami.



Izselitev deževnika

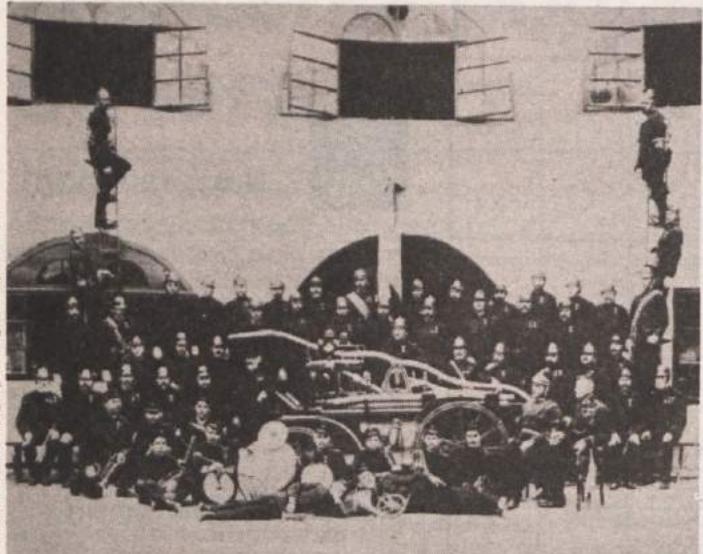
Marsikatera ljubiteljica lončnega cvetja se zgroži, ko pri presajjanju ali na kak drug način opazi, da ima v lončku ali koritu glisto (deževnika). Takoj je seveda žival okriviljena za to, da rastlina slaboste ali celo propada. Pa ni tako! O tem, kako je ta živalca lahko koristna, nas bo naš svetovalec Martin Zupančič, vtrtar iz Birčne vasi, poučil kdaj drugi. Je pa res, da deževnik v lonček ali balkonsko korito ne sodi. Kako se ga znebiti? Rastlino lahko presadimo v drugo zemljo, ker pa te ni mogče parjene ali drugače sterilizirane kupiti, je velika možnost, da se nam bo ponovno zalegel. Če korito (lonček) postavimo v toplo vodo (40-45 stopinj C), deževnik prileže na površje in ga s pinceto odstranimo.



Kakšne so dajatve

Pri uvozu novih avtomobilov zaenkrat še ni sprememb, torej jih lahko uvažajo tudi privatne osebe. Glede dajatev, prometnega davka in carine, delimo avtomobile v dve kategoriji. V prvo sodijo avtomobili z bencinskim motorjem prostornine do 1,8 in dizelskim do 1,9, v drugo pa vozila z večjimi motorji. Za prvo kategorijo je treba plačati 20% odst. prometnega davka, za avtomobile s katalizatorjem 16%, za drugo pa 32% o

preteklost v gosteh



METLIŠKA POŽARNA BRAMBA — Metlika se ponaša z najstarejšim gasilskim društvom na Slovenskem. Na pobudo ustanovitelja, domačega graščaka, viteza dr. Josipa Savinščka, so požarno brambo v Metliki ustanovili 18. septembra 1869. Tej so se že naslednje leto pridružile požarne brambe v Laškem, Ljubljani in na Ptuju, nato v Celju in Mariboru, v naslednjih desetletjih pa še v številnih slovenskih krajih. Na fotografiji so metliški gasilci iz leta 1905. (Pripravila: kustodinja Slovenskega gasilskega muzeja Metlika Marjetka Balkovec)

In tradinovih zapiskov

Denar je merilo vsega — Denar je Dolenjem merilo za vse. Kdor je bogat, je zato tudi veljavjen, pravičen, verjeten etc. Očetu umrje dragi sinko. Otožen veli, da bi bil zgubil raje 500 forintov ko njega - to je tedaj otročja cena. Gospodar, ki je izgubil dobrega posla, je djal, da bi dal rajše 200 forintov. Zgubo prijatelja cenil je nekdo na 300 forintov.

Dolenciada — Dolenjec kaj rad draži, hujška in nagaia, često ne iz zavisti ali jeze ali kakega drugega vzroka, ampak zato ker ga veseli, če človeka ujezi. Občujejo ljudje tod preradi tudi človekom sumnega in slabega značaja, tako da bi se moglo soditi, da sami niso ni bolji, kar pa ni res. Zdi se jim težko ogibati se znanca, če je prav malo vreden. Dolenjec skuša ovohati in izvleči iz človeka vsako skrivnost, sam pa se razdeno hembrano nerad prav do dna.

Sodnike hoče ostre — Sodnike hoče Dolenjec imeti ostre, osorne, neizprosne, sicer mu ne imponirajo. On se jih ne boji in jih ne spoštuje.

Pozdravljanje — Zvečer v mestu v stranskih ulicah samotnega šetalca ženske kaj rade pozdravljajo, pa menda ne iz kakega mesenega namena ali kali? Kmetice pozdravljajo navadno že po dnevnu, tedaj iz uljednosti.

Lahkomiseln v sreči — Dolenke često, če je kaj imeta, zapravljajo z možem vred. Ko pa gre hišica na boben in gre premoženje rakom živžgat, pa glej čuda - naenkrat so najbolj brižne, noč in dan pehajoče se gospodinje, ki otroke izvrstno odrejajo in jih srečno h kruhu pripravljajo. Slovenec sploh laglje prenaša nerečo nego srečo. V sreči je dostikrat lahkomiseln in porezen, nesreča ga izmodri in očisti, medtemo ko ne rodnega Nemca še bolj demoralizira.

Nekatera najpomembnejša svetišča so imela tudi t. im. »hiše življenja«, znanstvene in teološke zavode, kjer so svečeniki negovali stare verske tradicije, beležili znanstvena odkritja in tehnološke dosežke, v njih so izumili kriptografijo. Spomnimo se Solona in njegovega obiska staroegipčanskih templjev, ko je veliki Grk strelbil znanju, ki so mu ga posredovali svečeniki, modreci in filozofi. Tudi zgodba o Atlantični, davno potopljeni celini, je prišla iz arhivov starih egipčanskih templjev.

Dolg je seznam svetišč in velike so njihove skrivnosti. Kot biseri so nanizani ob Nilu, od Heliopolisa v Nilovi delti do Abu Simbla v Nubijski puščavi in še dalje na jug. Najlepše in tisočletja najpomembnejše sveto mesto starega Egipta pa je bil Abidos. Tu je bilo središče čaščenja boga Ozirisa, enega najstarejših, najpomembnejših in najbolj skrivnostnih bogov. V Abidosu naj bi bil njegov grob in dolžnost vsakega vernika je bila, da je vsaj enkrat v življenju poromal nanj, številni pa so želeli biti tu tudi pokopani.

Stara egipčanska pravljica pripoveduje, da je Oziris, sin boginje neba Nut in boga zemlje Geba, naučil ljudstvo obdelovati zemljo in pridelovati žita, gojiti vinsko trto, častiti bogove in jim postavil zakone. Pri tem mu je pomagal pisar Tot, ki je izumil umetnost in znanost ter dal imena stvarem. Oziris je bil poročen s svojo polsestro Izido. Ta je postavila obred zakona med moškim in žensko, naučila žene presti in tkati in s Totovo pomočjo je ljudi naučila zdraviti bolezni.

Uspeh in priljubljenost Ozirisa, ki si ga je ljudstvo iz hvaležnosti izbral za kralja, nista šla v račun njegovemu bratu Setu. Ta si je izmisli peklensko zvijazo: po bratovih merah je izdelal dragoceno krsto in jo na neki zabavi ponudil v dar tistemu, ki mu bo najbolj prav. Seveda se je najbolj prilegal Ozirusu, in ko se je ta ob preizkušnji v njej udobno namestil,

ZGODBA

vaša zgodba/vaša

VAS

Marija Sušnik: **KOLITEV**

Kadar so kolili trsje pri Filovem Tončku na Biziškem, je bil praznik. Zbrali so se sosedje in prijatelji. Bilo jih je od 10 do 14 čeprav jih ni bilo toliko potrebno. Takoj zjutraj so začeli s šilcem žganja. Nekaj časa so ob tem zdržali, potem je bilo vedno »rdeč« v poličku. Ves dan se je glasila domača pesem in vriskanje. Tudi količi iz drugih vinogradov so odgovarjali, da je odmevalo po gricu.

Zenske pri hiši so imele ta dan posebno naloge. Vse je bilo treba pripraviti kot za praznik. Najlepši kos prekajenega svinskega mesa je bil že vnaprej določen za ta dan. Tudi kakšna kura in puran sta se znašla v krušni peči. Obvezna je bila tudi ocvirkova potica.

Pogovori količev so tekli o dobrati lanskega vina in sploh pridelka. Temu podobne so bile tudi pesmi, ki so jih količi prepevali: »Ljubim svoj vinograd in hramček na gricu.«

Trsje je bilo nakoljeno veliko pred nočjo, potem se je začelo praznovanje in petje. Vsi količi so bili tudi dobrimi.

Monika: **MOJ VOJAK**

Poznala sva se štirinajst mesecev. Veliko popoldnevov sva preživel v vesela, srčna in zaljubljena kot večina najnih prijateljev. Skupaj sva hodila igrat rokomet, veliko sva kolesarila, večkrat sva šla v kino ali v park na krajski sprehod, saj sva oba ljubila mir.

Imela sem ga zelo rada in mislim, da je tudi on enako čutil do mene, čeprav je imel prej že nekaj dekle.

Prisel je čas, ko je moral obleči vojaško sukњo in domovini odslužiti svoj dolg. Ob slovesu so obema polzle solze po licih. Nisem si mogla predstavljati, da ga eno leto ne bom videla, da ne bom cutila njegovih rok, ki so me nežno pritiskale na prsi in mi mršle lase. Sebi in njemu sem obljudila, da ga bom zvesta čakala, mu pisala in vedno mislila le nanj. Še zadnji objem in poljub, in že je bil na vlaku, ki ga je odpeljal daleč med tuge ljudi, ja pa sem s solzami v očeh ostala sama.

Pisala sem mu vsak dan. V pismih sem mu opisovala svoja čustva, bolečino, ki me je vsak trenutek presunila, ko sem pomislila nanj. Edino zdravilo za bolečino je bilo pričakanje, kdaj se bo vrnil in da bova zopet skupaj. Vedela pa sem, da ga bom čakala, pa naj se zgorodi karkoli, saj sem ga imela

pevci. Marsikateremu ni bilo všeč, ker ni sodeloval pri tem prazniku. Pri takem delu so se gojili topli medsebojni odnosi. Izrazita je bila pripadnost drug drugemu, ki je malce grobo, vendar pa trdno povezovala vaščane, predvsem sosedje. O vsakem so vedeli vse, predvsem pa so vedeli tudi, kdaj je bil sovaščan v stiski. Lahko se je zanesel, da mu bodo pomagali. Kolitev je bila končana šele takrat, ko je imel zadnji vaščan svoje trsje nakoljeno.

Naj me nihče ne vpraša, kako je s tem praznikom sedaj. Pevci so onemeli ali pomrli. Kolje so nadomestili betonski stebri in žica. Včasih so kmetchje znali reči, da takrat, ko se dela, ni nobenega bližu, sedaj tudi ni nobenega, ki bi hvalil »rdečega« v poličku. Tu in tam se še kdo spominja takšnega dela v trsu. Sam pa ne dela več ker je prestar ali bolan. Ne odmeva več petje in vriskanje, ker so tudi domačije pod grčki prazne. Hramčki so doratali, zamenjali so lastnike, ti pa hramčke z vikendi. Preveč se jim mudi, da bi zadrževali čas s sosedi in tudi predrag je beli ali rdeči v poličku.

Hodila nisem nikam, niti med prijateljice. Bila sem le doma, vedno s sliko v roki in z mislimi pri njem. Na zunaj sem bila videti kot kup nesreče, toda na dnu srca je bil skrit delček njega, delček, ki je in bo vedno živel z manj.

Po dolgem dolgem času je minilo tudi to leto. Vsa srčna sem pričakovala svojega dragega. Toda, saj to ni moglo biti res! Ko je stopil z vlaka, se je za njegovo roko držalo dekle, ki je spoznal ob vračanju. Takrat sem mislila, da je z mano konec. Srce se je paralo ob bolečine, solze so privrele po licih, on pa je šel mimo mene, kot da me ne pozna.

Vse noči sem prejokala in se spraševala, kje sem naredila napako, saj mi je vendar vseskozi pisal, da me ima rad. Češ štiri mesece me je poiskal. Njegov obraz je bil bleščal. S tresocim se glasom je rekel: »Oprosti, prosim te! Rad te imam. Oprosti mi!«

Moje srce je zadrhelo in brez pomisla sem se mu s solzami v očeh vrgla v naročje.

Marija Pezdirc:

V DEŽELI TISOČLETNE KULTURE



jo je Set pokril, pokrov zalil s tekočim svincem, krsto z živim mrtvencem v njej pa vrgel v Nil, ki jo je odplavil.

Izida je bridko objokovala smrt ljubljenega brata in soproga in dolgo iskala krsto. Ko jo je končno našla in odnesla domov, jo je pri tem zalotil Set. Besen je planil na Ozirisovo truplo, ga razkosal na štirinajst delov in jih razmetal na vse strani. Toda Izida ni odnehalo. Skrbno je zbrala posamezne dele telesa (najša je vse, razen enega) in jih zložila. S svojo čarobno močjo in s pomočjo nekaterih bogov je obudila Ozirisa ter z njim spočela sina Hora, ki mu je oče predal zemeljski prestol, sam pa je vladal v kraljestvu mrtvih. Tako pravljica.

Oziris, bog mrtvih, je bil pravičen in dober vladar ontostranstva, »mile in rodovitne dežele med nebom in zemljo.« Upodabljali so ga kot mrtvega faraona, povitega v mumijo, iz katere so gledale roke, ki so držale kraljeve insignije in obraz, pobarvan rdeče kot zemlja in zeleno kot rastlinstvo.

Toda Oziris ni bil le vladar podzemlja, bil je tudi bog novega življenja. V njem je bivala »plodnost, iz zemlje delujoča moč, ki je povzročala Nilove poplavne.« Te pa so prinašale življenje. Oziris je bil izvor in substanco žit, vinske trte in dreves, posebljal je letni poljedelski ciklus rojstva, rasti, smrti in vnovičnega ozivljavanja. Njegovo smrt je ponazarjalo upadanje Nilovih voda in rodovitne poplavne njegovo ozivljavanje. Ozirisa je predstavljalo sonce, ki vsak večer umre in se vsako jutro ponovno rodi, in z Ozirisom so

Egiptani enačili mrtvega faraona, ki naj bi iz onostranstva zagotavljal svojemu ljudstvu tuzemsko blaginjo in blagostanje.

In središče čaščenja tega pomembnega staroegipčanskega boga je bilo v Abidosu. Vsako leto, »na še-



Bog Oziris in boginja Izida



KNJIZNA POLICA

Ranjena lepota

Luč sveta je zgledal v Liki, kjer je njegova mati, pregnanka, učiteljevala, otroštvo preživel ob slovenskem morju, po maturi na koprski gimnaziji pa je v Ljubljani študiral prav in primerjalno književnost. Poklicno se je zapisal novinarom, obenem pa se odzival na notranji klic literata. Pisal je pesmi in prozo, veliko tovrstnih izdelkov tudi objavil, ka pa je za samostojen natis pripravil okoli sto pesmi, izida svojega knjižnega prvenca ni več dočakal. Nenadna težka bolezнь mu je pretrgala nit življenja. Bilo mu je devetindvajset let.

To je bil Niko Župan, eden od mnogih, ki so prezgodaj omahnil. Pesmi in proza iz njegove zapisnine pa so še naprej izhajale, večje število v reviji Primorska srečanja. Nedavno je pri koprski reviji Fontana izšla zbirka njegovih pesmi Korak do sonca, ki pomeni prvo celovito predstavitev dela tega pesnika. Z izidom knjige so obeležili dvajsetletnico smrti Niko Župana.

Za Županovo poezijo, predstavljeno v pričujoči zbirki, je znaločno, da je na eni strani zaznamovana s slutnjo bližnje smrti (to noč / som doživjal / svojo smrt), na drugi strani pa popolnoma predana drugemu, ljubljennemu bitju. Gre za obravnavo tematike, ki ni nova, vendar pa pri Županu odnos do ljubezni in smrti ni nekaj splošnega, temveč izrazito osebnega, iz lastne bride izkušnje. Izpoved je podana z izbranimi in grenko lepimi podobami. Pesnik, utrujen ali zdolgočasen od »ljubezni«, za katere ne ostane nič, skoraj zgrožen zapiše, da »taka si kot / pissoir / čeprav mokrijo tisoči / vanj / ostane vedno / čist in svetel.«

Kot pesnik je bil Niko Župan svojski samohodec in vsekakor obet za slovensko poezijo, ki pa mu ni bilo dano, da bi se izpel. Tudi zato se nam, ki zdaj prebiramo njegov Korak do sonca, zdijo vse njegove pesmi še bolj zaznamovane z nečim, kar bi lahko imenovali ranjena lepota.

I. ZORAN

Stopinje boga Atona

Slovenci radi potujejo, vendar ne zna vsakdo iti po svetu z odprtimi očmi in niso vši enako dojemljivi za spoznavanje in dounjevanje drugega in drugačnega, kar se na popotovanjih odpira v pogled in razmislek. Borut Korun, ki potuje že od študentskih let naprej in je obredel lep kos sveta, je eden takih, ki potujejo z odprtimi očmi in dojemljivim umom, ki razume druge dežele in ljudi v njihovih drugačnosti in različnosti, ki ima posluh za njihovo drugačnost, in ki, kar je pomembno, zna

vse to tudi napisati. Sodoben potopis ne ostaja pri opisovanju pokrajine in znamenitosti, kar danes neprimerno bolje predstavi video, dober pisec potopisa mora pod površje videza, izbrskati mora na dan tisto, kar običajnemu turistu uide in česar ne spozna na turističnih dirkah odene znamenitosti druge. Korun je spremenil pisec potopisov, kar je potrdil uspeh njegove knjige Kondorjev let, znova pa se kot



tak potrjuje z najnovejšo knjigo Stopinje boga Atona, ki je pred kratkim izšla pri Mladinski knjigi.

V knjigo je zajel pripoved o svojih potovanjih po Blížnjem vzhodu. Ta predstava, kjer se srečujejo tisočletja, izumrle in še žive kulture, svet, kjer je nastala zgodovina in kjer ob vsakem koraku trči ob zgodovino, ta svet starodavnih rek, oaz in mest, ki so najstarejša na Zemlji, ga je pritegnil na poseben način. V njem je odkril dragocen zaklad idej, tu se porodila glavljina svetovna monoteistična versta, od že davno izginilega verovanja v Atona do judovstva, krščanstva in islama. Ideje in kulture so se na tem koščku sveta medsebojno oplajale, se bogatile in si nasprotovale, tu se porodilo kmetijstvo, astronomija, matematika, tu se nastala prva mesta. Korunovo potovanje po Blížnjem vzhodu je tako potovanje po krajih in deželah sedanjosti in potovanje skozi plasti davnih in še živih idej.

M. MARKELJ

TELEGRAMI

— Pri založbi Gameš je izšla knjiga POPOTNIK V KRALJESTVU SENČEV VALDAFA Flisarja.

— Angelca Žerovnika je pri Zavodu Republike Slovenije za šolstvo in šport izdal knjigo razmišljanj o odražanju in življenu sploh — POGOVOR O VZGOJI.

— Založništvo tržaškega tiska je izdal

dežurni
poročajo

VLOM V AVTO — V noči na 26. aprila je neznanec na Vrhu nad Mokronogom vломil v osebni opel kadett, last Martina Urana iz Ljubljane. Uran je bil ob usnjeno jakno, vredno 40 tisočakov.

IZGINILA JE ČELADA — 24. aprila je nekdo z motornega kolesa, parkiranega v Črnomlju, zmaknil varnostno čelado. Alojz Črnč je tako ob vsaj 4 tisočake.

ODNESEL MOŠKO TORBICO — Prav tako 24. aprila je bilo vlamljeno v osebni avto znamke Mercedes, ki ga je imel Ladislav Laznik iz Nemčije parkiranega v Dolenjih Kamencah. Iz vozila je izginila moška ročna torbica. Skupne škode je za 20.000 tisočakov.

ODKLENJENO KOLO Z MOTORJEM — Iz odklenjene kolesnice bloka v Ulici Slavka Gruma v Novem mestu je v noči na 24. april izginilo kolo z motorjem, last Aleša Kraselca. Vozilce je med brati vredno vsaj 20 tisočakov.

VOŽNJA BREZ GLASBE — Katrc, ki jo je imel Novomeščan Jure Vidic parkiran v ulici Nad mlini, je v noči na 24. april ostala brez avtoradia z ohišjem. Kdo je kradel v zavetju noči, še ni znano. Škode je za 24.000 tisočakov.

ODNESEL BETONSKIE ODTOČNE CEVI — V noči na 21. april je nepridiprav z gradbišča železničarske sekcije v Kolodvorski ulici v Bršljinu odnesel več betonskih odtočnih cevi. Potek tavnine še ni pojasnjen, teža cevi je namreč precejšnja. Železničari so oškodovani za 14 tisočakov.

VLOM V HIŠO

STARE ŽAGE — Zadnje dni aprila je nekdo v Starih Zagah vlamil v stanovanjsko hišo Marije Virant iz Ljubljane in odnesel dvoje škarjet za rezanje tri, pet živinic in dvajsetmetrski kabelski padaljšek. Škode je za 10.000 tisočakov.



BOJAN BUDJA

USODE IZZA REŠETK

Le tole v popotnico pričuječemu feljtonu. Nedolgo tega sem napisal stavek: »Ko si zunaj, ljudi izza zaporniških zidov obsoajo, ko si z njimi, jih pomiluješ.« Veliko jih tega drugega ni razumelo, njim in vsem drugim v premislek so vrstice, ki so jih pisale različne usode.

Zatekel sem se k očetu, ki pa je stanoval v majhnini in tesni sobici. Odšel sem po pomoč na socialno, vendar brez uspeha. Napsled sem našel stanovanje za dobo šestih mesecev, ki mi ga je najel oče.

Po preteklu te dobe sem se znašel na cesti in pričel sem piti, čeprav sva si bila z alkoholom na tiže od mojega sedemnajstega leta starosti. Nič čudnega, kajti strese, ki sem jim bil priča v življenju z materjo, sem moral nekako uplatiti, za vse je namreč krivila mene; če je nejaj kaj padlo iz rok, sem bil krv jaz, več njeni ljubezni je bil deležen brat. Razočaran nad vsem, tudi nad odnosom socialnih delavk, ki so me zavračale, češ da nisem potreben pomoči, ker oče dela in služi v Italiji, sem se odpravil na morje in tam sklenil poiskati kakšno delo. Tega ni bilo, zato pa sem našel nekega Avstriča, ki je po Jugoslaviji iskal svojo družino in za to potreboval prevajalca. Z njim sem odšel v Osijek, Našic, nato bil v Rovinju. Za to delo sem dobil tudi nekaj denarja, toda kmalu so bili že prazni.

Bilo je junija 1989. Kake tri dni sem preživel v kampu Stupice, spal sem pod drevesi in bil brez hrane. Turistov ni bilo veliko. Nekega dne sem med sprehodom po plaži opazil golfa s prikolico. Bil je odprt, nikjer bližu pa žive duše. Sedel sem vanj, našel denar in ključ ter se odpeljal v ne-

Kaznovana dobrotnika

Branko Luzar ob petnajst, Antonija Šterk pa ob dvanajst tisoč tolarjev — Dobrota je sirota

OTOČEC, LOKVE — Previdnosti ni nikoli dovolj. Primera iz minulih dni, ki sta neprevidneča stala kar lepa kupčka tolarjev, to po svoje in dovolj zgovoru potrijujeta.

23-letna E. K. iz Novega mesta je 25. aprila s še dvema Romkinjama postopala pred hotelom Grad na Otočcu. Dekleta so dolgo izbirale in naposled našle žrtev. Postavile so se pred Branka Luzarja iz Menga ter ga ponizo prosile za nekaj denarja. Možakar je bil ustrezljiv in dobroščen, iz česa je potegnil šop bankovcev — menda jih je bilo kar za 30.000 tolarjev — in vsaki Romkinji podaril nekaj drožbi. Namesto zahvale pa ga je čakalo neprjetno presenečenje. E. K. je Luzarja treščila po roki, v kateri je držal bankovce, in ti so se razsuli po tleh. Romkinje so večja svojega opravila in v pičilih nekaj sekundah jih je ob presečenem dobroščenu uspelo pobrati kar 15.000 tolarjev in zbežati v neznanu. Policistom je doslej uspelo prijeti le E. K.

Ni manj presenečenega obraza ni bila pred dnevi Antonija Šterk iz Črnomlja. Sredi belega dne je obiskal neznanec in jo z milim glasom zaprosil za kozarec vode. Vročina je bila za letni čas res neznanska, temu primerne tudi žeja in Šterkova je sklenila prošnji potopnika ugodi. Tačas je natakal vodo v kozarec, jih je iz predala v mizi izginilo 12.000 tolarjev. Odkritje je privelo prepozno, že jih je zmkavka in tolarje policisti še vedno iščajo.

VLOMA V OSNOVNI ŠOLI

DOBOVA, LESKOVEC — Minule dne je nekdo vlamil v prostore osnovne šole v Dobovi in v tam parkirane počitniške prikolice, vendar je začuda odšel praznih rok. Zato pa je imel več srečje zmkavka, ki je obiskal leskškoško osnovno šolo in iz nje odnesel videorekorder, digitron, nekaj denarja in radiokasetofon. Skupne škode je za 100.000 tisočakov.

SMRT V VINOGRADU

BERČICE, MOKRONOG — 22. aprila okoli 18.10 je v vinogradu v Brčicah nemadoma umrla 39-letna Anica Jaklič iz Metlike. Vzrok smrti zaenkrat še ni pojasnjen. Isteč dne dopoldne so v stanovanju v Mokronugu našli mrtvo 85-letno Terezijo Perko, katere smrt pa je bržkone posledica dejstva, da je Perkova že dalj časabolehal.

PREVRĀČAL SE JE PO NASIPU — 22. aprila okoli 20.20 se je 49-letni Slobodan Udovičić iz Metlike peljal z osebnim avtomobilom Golf po cesti iz Črnomlja proti domu. Kak kilometer pred Metliko je avtomobil zavoljil prevelike hitrosti in vožnji preblizu desemu robu ceste pričelo zanašati, znašel se je na neutreni banki. Udovičić je vozilo sicer skušal spraviti nazaj na cesto, vendar je z avtom zapeljal na drugo stran vozišča, tam prekočil vsek, trčil v zemeljski nasip, nakar se je vozilo večkrat prevrnilo po nasipu. Voznik je bil na steču le začel ranjen in so mu pomoč nudili v novomeški bolnišnici, medtem ko je materialne škode za okrog 350.000 tisočakov.

RESNIČNE ZGODE ONIH, KI ŽIVLJENJE PUŠČAJO V ZAPORIH

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Da prehod z velikonočnih praznikov na delovne dni ne bi bil prehud, so imeli v hladilni omari kuhinje trebenjskega Trelesa še nekaj dni nazaj varno spravljena pet šunk. Želodci tistih, katerim je bila mesnina namenjena, so ostali prazni, sunke so neko noč dobile prvotno glibljivo podobo.

• Vse kaže, da se po južnih vzhodih tudi v Sloveniji ustanavljajo paravojaške skupine. Edino le te nameñe je lahko iz Črnomajske DO Novost v noči na 23. april izginilo 21 maskirnih vojaških sraje in 25 hrbitnih srajcnih delov. Belokranjec priporočamo budnost in previdnost, vsako osebo, ki bo imela na sebi le hrbitni del sraje, naj takoj prijava najbližji policijski postaji.

• Nezdolovljni nad udobjem na dolenjskih vlakih so nezanci 24. aprila med 14. in 15. uro v vagonu vlakove kompozicije med Mirno Pečjo in Trebnjem sneli sedež, ga »obdelali« in vrgli skozi okno. Vsak pač protestira na svoj način.

• Lakota in žela sta huda reč. Mirnopečan Pavle Progar je to spoznal na svoj način. Zadnjega nedeljskega popoldneva je ostal brez salame, kruha, dveh litrov vina in litra žganja. Kislega obraza je neznanemu požrešnemu lahko voščil le dober tek.

Na postaji z bila šolarja

Je hudi prometni nezgodi v Artem botroval tudi alkohol? — Vojko Gorenc in Andrej Kerin hudo ranjena

ARTO — Prehitra vožnja in pa, kot vse kaže, tudi alkohol sta bila edina krivica hude prometne nezgode, do katere je prišlo minuli četrtek, 23. aprila, v Artu na magistralski cesti med Krškim in Sevnico. Žrtvi sta bila 13-letna šolarja Vojko Gorenc in Andrej Kerin, oba doma iz Lomna.

19.55 je bila ura, ko se je 33-letna Nada Kralj iz Dolenjega Boštanja peljala s svojim osebnim avtomobilom Opel po magistralski cesti proti Sevnici. V delno nepreglednem ovinku jo je na mokri cesti zaradi prevelike hitrosti, ki ji je očitno botroval tudi alkohol, pričelo zanašati. Avtomobil je zanesel na avtobusno postajališče, kjer sta bila otro-

ka Vojko in Andrej. Trk je bil silovit, fanta sta obležala hudo poškodovana vsak z več zlomi in notranjimi poškodbami. Prvo pomoč jim je na kraju nezgode nudil zdravnik sevnškega zdravstvenega doma, nakar so ju odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

In voznica? Po nezgodi je stopila do bližnje hiše, tam opravila krajši telefonski razgovor, se nato uselila nazaj v avto in se vrnila proti Krškemu. Policisti takemu dejanju pravijo pobeg. Nado Kralj so kmalu zatem prijeli v Krškem, na podlagi rezultata alkotesta pa odredili odvzem krvi.

VOZNIK UMRL DAN PO NEZGODI

DRNOVO — 18. parila ob 22.20 se je 39-letni Franc Zevnik iz Velike vasi peljal z osebnim avtomobilom po lokalni cesti med Veliko vasjo in Drnovim. Tam je njegovo vozilo med prehitevanjem zavojno prevelike hitrosti zanesel v levo, zdrsnilo je na travnik in nato trčilo v vrtno ograjo ter vogal hiše št. 9. Zevnik in 36-letni sotropnik Anton Pacek iz Velike vasi sta bila hudo ranjena, poškodbam je voznik dan po nezgodi podlegel.

OTROK HUDO RANJEN

BUKOŠEK — 25. aprila okoli 15.00 se je 17-letni Janko P. iz Brežič peljal s kolesom, na katerej je sedela tudi sedemletna Kristina Zupančič s Puščave, po regionalni cesti med Čatežem in Bizejškim. Pri Bokušku je fant neprevidno obračal kolo na cesti, takrat pa je za njim s preveliko hitrostjo pripeljal osebni avtomobil, ki ga je vozil 32-letni Ivan Urek iz Vrhov pri Kapelah. Trčil je v kolesarja, pri čemer se je Kristina hudo poškodovala, Janko pa je odnesel brez ran.

NEZGODA MED OSTRANJEVANJEM MIN

CERKLJE — Na območju letališča Cerklje, kjer je minule dni specializirana enota civilne zaščite odstranjevala mine in druga neeksplodirana bojna sredstva, je prišlo v soboto, 25. aprila, do nesreče. V nej se je hudo ranil Mariborčan Leon Pilinger, medtem ko sta bila Ivica Božinovič iz Brežič in Srečo Repanšek iz Kamnika lažje poškodovana.

KRONIKA NESREC

VOZNIKA HUDO RANJENA — 34-letni Branko Šuštaršič iz Rese se je 24. aprila ob 22.50 peljal z osebnim avto Jugo 55 po lokalni cesti od Straže proti Prečni. Pred Dolenjo Stražo je iz neznanega vzroka zapeljal na levo stran ceste, prav takrat pa je nasproti z jugom 45 pripeljal 31-letni Jože Bojanec iz Dolenjih Sušic. Slednji se je sicer umikal, a silovitega čelinskega trčenja ni mogel preprečiti. Oba voznika sta bili v nezgodu hudo ranjeni, enako tudi Šusterčev sotropnik, 30-letni Martin Glavan iz Rese. Vsi trije so sedaj na zdravljenju v novomeški bolnišnici, škode na zvitih pločevinah pa je bilo za okrog 400.000 tovarnih.

bosta v tem primeru naredila. Vsajeden je na moje veselje ta izpit opravil. Preteklost se ne bo nikdar več ponovila. Se ne spleča.«



Andreju T. iz Maribora so rojenice namenile poklic policijski. Končal je kadetsko šolo v Tacnu in se zaposlil na policijski postaji na Gorenjskem. Prvič in drugič je skozi vrata Kazensko-poboljševalnega doma Dob pri Mirni stopil v svetmodri uniformi, tretič, ko je imel na rokah lisice. Odsedeti mora kar tri leta in dva meseca. Zakaj?

»Doma je bilo vse v redu, otroška leta sem preživel brez problemov, starša sta skrbela zame, nista se prepirala. Osnovno šolo sem končal v Slivnici, nato sem odšel v Tacen v šolo za miličnike. Bil sem dober gojenec. Solanje sem leta 1986 tudi uspešno končal in se potem zaposlil na oddelku milice v Bohinju. A že takrat nisem bil navdušen nad svojo odločitvijo, da življenje preživim v moderni uniformi. Življenje v Tacnu, zlasti pa prvi meseci službovanja na Gorenjskem so me prepirali, da marskaj pri policiji — lahko, da je sedaj drugače — ni v redu, da je sistem gnil. To sem pač vzel v zakup, kaj drugega mi ni preostalo. Prestal sem šestmesečno pripravniško dobo in naslednji dve leti služboval v Bohinju. Nikoli

ni sem bil deležen nobenega. Kaj takšnega nisem pričakoval, tako da je bila tudi pravljica. Vse je bilo vredno vseh, kar sem delal. Svetmodri uniformi pa je bil dobro, da je bil dobro. Dejavnost sem storil natančno in premišljeno, pri delu sem uporabil precej znanja in izkušenj, ki sem jih pridobil v šoli in poklicu, nobenih uporabnih sledov jih nisem pustil. In me tudi zagotovo ne bi bili, ako se ne bi bil porezal na nekem steklu. Ujeli so me na krvi. Vedeli so, da je storile razmere v hotelu moral dobro poznati. Izločevali so enega za drugim receptorje, natakarje, kuharje. Nazadnje so bili tudi pri meni. Izdala me je rana oz. analiza krvi. A navsezadnje tudi analiza krvi ne bi bila odločilna, če dejavnja ne bi priznala. Namesto da bi se rešil dolgov, sem si nakopal policijo, sodnike in

Službe nisem iskal dolgo, zaposlil sem se kot nočni receptor v hotelu Toplice in delal tam skoraj eno leto, kasnejše sem se preselil v hotel Ribno. Ne za dolgo. Prišel so, da bo mimo odpuščen, da mi se spustil naprej. Tega pa sem seveda ne vidijo radi, tudi mojim je to šlo v nos. Zgodilo se je celo, da sem za volanom zatolit totalno pisanega šoferja. Mimo sem se usedel v njegov avto in možakarja odpeljal domov, ne da bi o tem sestavil kak postopek. Na ta način sem si pri nadrejenih nabiral crne točke, v meni pa je rasel odpor do tega dela. Druga težava je bila v tem, da sem se v Bohinju zelo mlad poročil. Zivati nisem imel kaj druge, kot pri ženini starši. Nekaj služba, nekaj slavnosti, nekaj stvari, da sem bil precej zdoma, pričeli so se prepriči s taščo, naposled sva se z ženo razšla. Ločitev je prišla po dveh letih, kmalu zatem je prišlo še slovo od uniforme. Za seboj sem imel že nekaj neprijetnih izkušenj v službi, sledile so disciplinske kazni. Prvo sem staknil, ko sem udaril nekega klošarja. Višek vsega je bil kakega pol leta po ločitvi, ko sva se z ženo skušala pobotati; največji razlog je bil otrok, ki se je rodil. Kakih širinjastih sva živila skupaj, ko mi je zmanjšala službena pištola. Nikogar ne morem neposredno obtožiti za kraj, dejstvo je le, da je bil to nor razlog za ukrepanje v službi in da sem odgovoren.

Službe nisem iskal dolgo, zaposlil sem se kot nočni receptor v hotelu Toplice in delal tam skoraj eno leto, kasnejše sem se preselil v hotel Ribno. Ne za dolgo. Prišel so, da bo mimo odpuščen, da mi se spustil naprej. Tega pa sem seveda ne vidijo radi, tudi mojim je to šlo v nos. Zgodilo se je celo, da sem za volanom zatolit totalno pisanega šoferja. Mimo sem se usedel v njegov avto in možakarja odpeljal domov, ne da bi o tem sestavil kak postopek. Na ta način sem si nakopal policijo, sodnike in

Službe nisem iskal dolgo, zaposlil sem se kot nočni receptor v hotelu Toplice in delal tam skoraj eno leto, kasnejše sem se

Mervarju prva dirka za državno prvenstvo

Imeniten uspeh dolenjskega zastopstva v Portorožu

PORTOROŽ — Uvodna in nasploh prva dirka motociklistov za državno prvenstvo Slovenije, ki je bila minuto nedeljo v Portorožu, je dolenjskemu zastopstvu navrgla imeniten uspeh. Kar okoli 10.000 gledalcev je videni zagrizene voje tekmovalcev iz Slovenije, Italije, Avstrije in Nemčije, po najvišjih mestih pa so posegali tudi novomeški predstavniki.

V kategoriji serijskih motorjev do 125 ccm je bil Peter Pavlič (AMD Novo mesto) četrti, medtem ko je v tej kategoriji med tekmovalnimi motorji zmagal Kamničan Goren, Jerman (Domžale) je bil drugi, tretji Hmeljak, četrti Zenič, peti Pavlič in šesti Judež (vsi AMD Novo mesto). Pravi podvig je v razredu do 250 ccm uspel Lovru Mrvarju (AMD Novo mesto), ki je zmagal pred Domžalčanom Lampetom, Uhernik (MEL) je bil šesti, medtem ko je v razredu do 750 ccm slavil Babič (Domžale), Brane Rokavec iz Trebnjega je bil tretji. Ni odveč ob tem dodati, da je bila to že dvestota dirka novomeškega veteranja Alojza Pavliča, ki se letom očitno še ne da. Naslednja dirka za državno prvenstvo bo 13. junija v Mariboru.

Uspešni tudi v okrnjeni zasedbi

Medtem ko najboljši novomeški kolesarji vozijo na dirkah po Evropi, je »ostanek« tekmoval na Grmu in pod Urhom

NOVO MESTO — Zaradi nastopa članske vrste na dirki v Luksemburgu in v dresu slovenske reprezentance na Giru Regioni v Italiji ter nastopa starejših mladincov prav tako v sosednji Italiji, so krški minule dni na domačih dirkah nastopali v krepko okrnjeni zasedbi, a navzlic temu posegali po vodilnih mestih.

V Novem mestu je bila v soboto tradicionalna dirka Okoli Grma, ki je postregla z izenačenimi in razburljivimi voji. Med pionirji B je slavil Ptujčan Žohar, Gomiček je bil tretji, Drobnič (oba Krka) četrti in Vižintin (Savaprojekt, Krško) peti. Pri pionirji A je slavil Miha Macele (Krka), drugi je bil Berce (Sava), tretji Ribič in četrti Aš (oba Krka); med mlajšimi mladinci pa je preizkušnjo dobil Derganc, drugi je bil Gašperin (oba Krka), tretji Kastelic in peti Čivovič (oba Krka). Najbolj okrnjena je bila konkurenca pri starejših mladincih, kjer je zmagal Karažija (MetaliaCommerce Zagreb).

V ČETRTEK PRIČETEK DŠI

NOVO MESTO — Športna zveza Novo mesto obvešča ljubitelje športa po delovnih organizacijah in ustanovah, da je pred vratih pričetek spomladanskega dela tekmovanja delavskih športnih iger. V četrtek, 7. maja, bo ob 16. uri tekmovanje v badmintonu, 11. maja v namiznem tenisu, 13. maja v košarki, dan kasneje se bodo merili šahisti, 19. maja bo tekmovanje v odbojki, pikadu in strelenju, 26. in 28. maja bodo oživela teniška igrišča v Portovaldu, 2. junija pa bo znani malonogometni zmagovalci DŠI. Prijave sprejemajo na Športni zvezzi Novo mesto, p.p. 30, ali na telefon 22-267.

Z GOJZARJI IN CEPINOM

• Planinsko društvo Bohor vabi v nedeljo, 3. maja, vse ljubitelje planin na tradicionalno že 15. »Jezikovo nedeljo« pri koči na Bohorju. Pričetek prireditve bo ob 11. uri, posebna komisija pa bo ocenjevala najdaljši, najtežji, najlepši in sploh naj naj svinjski, govejci, kozji in še kak jekiz. Edini pogoj za vstop v konkurenco je, da je jekiz užeten. O tem bo sklepala posebna komisija.

• Luknja, kraj bližu Novega mesta, je dolenjskim alpinistom nadvse dragocena točka. Tod imajo namreč svoj plezalni vrtec, steno za urjenje, kar pride za vaje še kako prav. Stena, ki se razprostira nad izvirom Temenice, je po plezalnih veljav med manjšimi in se zavoljo skromne višine z ostalimi centri slovenskega športnega plezanja ne more primerjati. A to tudi njen cilj. Ne vabi plezalce zato, da bi v njej nabiral trofeje, pač pa mu preprosto omogoča prijetno plezanje v kratki steni z izredno kvalitetno skalo. Ko se žvenketi plezalne opreme pridružita prijetna senca in žuborenje Temenice, je užitek popoln. Plezališče v Luknji je bilo izdatno opremljeno v letih 1989 in 1990, ko so člani alpinističnega odseka Novo mesto navitali več smeri V. do VIII. težavnostne stopnje. Desna stran stene je visoka nad 20 metrov in je v spodnjem delu previšna, za varnost pa so tudi številni oprijemki. Tod imenovane smeri so: Ogledalo, Štajerska, Pikalonica, Hudi muc, Vinska rados, Nagavica itd. Njihova težavnost je med VII. in VIII. težavnostno stopnjo. Levi del stene ima nekaj kratkih, a težkih smeri, kot sta Gorjanski škrat in smer Sedem tednov. Ostale so lažje in primernejše za začetnike, tečajnike, pripravnike. Neposredno pod steno pa je speljana plezalna planinska pot, tako da je stena dostopna za ogled vsekumur, ki za to najde čas.

Dolenjski derbi odločil sodnik

Ob navijačih so kočevski derbi popestrili še policisti in gasilci — Čudni kriteriji mariborskega sodnika — V nedeljo z Alpino

Dolenjska ima znova svoj nogometni derbi, celo takšen, kot ga ta hip nima nobena slovenska regija. Na tribunah kočevskega stadiona v športnem parku Gaj se je minulo nedeljo zbralo blizu tisoč gledalcev, vsaj polovica jih je bila iz Novega mesta. Gostitelji so vzdružje začinili še s posebno enoto ljubljanskih policistov, na atletski stezi je na pregrate navijače čakalo specjalno gasilsko vozilo z vodnim topom, ob vstopu na stadion je bil obvezen osebni pregled slehernega navijača. Derbi pač, kot ga doslej še ni bilo.

Ni pa bilo nenekletno vzdružje le na tribunah, pač pa tudi na igrišču. Kočevci so se zavedali pomembnosti tekme, v boju za eno od prvih petih mest so točke krvavo potrebovali; da so nanje računali tudi radici, ki so vse bliže naslovu prvakov, ni potreben posebej omenjati. Prvi polčas je prinesel kvalitetno igro, Novomeščani so zgovorno pokazali, zakaj so prvi na lestvici. Igrali so preudarno v obrambi in duhovito ter učinkovito v napadu. Prvi zadetek je po gneč pred vratim Škodljara dosegel Milanovič, drugega po lepi akciji in podajti Vinka Primca, ki je bil v nedeljo najboljši mož novomeške vrste, izredno razpoložen Andrej Primc. Takrat pa je stvari v roke vzel mariborski sodnik Novarič. Gostiteljem je priskočil na pomoč, kjer je le mogel, minuto pred

Koncem polčasa je dosodil, milo rečeno, sporno enajstmetrovko, ki jo je Komocar spremenil v zadetek, še fušja pa je bil njegov kriterij v nadaljevanju. Novomeščanom ni dopustil ene same akcije, sekal je njihovo igro in si izmisljal prekrške, tudi tistega, ki je domačim pomagal k izenačenju, je videl le on. Da bo mera polna, je elanovcem podelil še nekaj rumenih kartonov, prejeli so jih Bracovič, Mohor, Gliha in Vinko Primc, tako da čaka trenerja Gugolja v nadaljevanju težko delo. V nedeljo zanesljivo ne bo mogel računati na Gliho, dva rumena kartona ima tudi Vinko Primc; sreča v nesreči, da je novomeška rezervna klop tako močna, Jakša, Juršič, Sen komaj čakajo na svojo priložnost.

B. B.
Kakovoli že, Kočevci so v nedeljo z igro dokazali, da so kvalitetna ekipa, ki bi se lahko z Novomeščani kosal tudi brez sodnikove pomoči. Resnici na ljudi: če ne bi bilo dveh sijajnih obramb Mohorja, bi se kap lahko zgodilo, da bi v Kočevju po vodstvu Novomeščanov z 2:0 ostala še druga točka. Tako Elanu kot Avtobumu so znova šli na roke tudi ostali izidi, Novomeščani so navzlini nedoločenemu rezultatu prednost pred najblžjim zasedovalcem — to je sedaj vse bolj nevarna Ilirija — povečali na štiri točke, Avtobum je ostal peti. Obe ekipe računata na poln izkupiček v nedeljo; v Novo mesto prihaja ekipa zadnjevršne Alpine, ki spomladi igra v imenitni formi, radiči pa imajo z njo neporavnane jesenske račune, medtem ko Kočevci potujejo na Jesenice. Sliš se čudno, a lahko se zgodi, da bo imel Avtobum celo lažje delo od Novomeščanov. Pomoč s tribun bo elanovcem zato še kako dobrodošla in si spodrljava doma v boju za prvo mesto in I. državno ligo nikakor ne smejo privoščiti.

OSEBNI REKORD

LJUBLJANA — Na stadionu v Šiški je bil minuli vikend prvi večji tečajni atletski miting, ki je prinesel nekaj res dobrih rezultatov. Razveseljivo je, da so jih izpisovali tudi dolenjski atleti in atletinje. Prednjačila je Brežičanka Vladka Lopatič, ki je v sedmeroboji izboljšala svoj rezultat v skoku v višino na 179 cm, zmagala pa tudi v teku na 100 m z 12,93, medtem ko je bila druga Brežičanka Tomazinova koj za njo z rezultatom 13,08 sek. Med ostalimi boljšimi izidi zapišimo zmago Podkrižnikove s 567 cm v skoku v daljino, medtem ko je bila Matekovičeva (oba Novo mesto) s 552 cm druga. V mladinski konkurenči je Novomeščan Rus kroglo zlačil na 13,91 m in zmagal.

Podvig Omerzela v Krškem

Kar 10.000 gledalcev na kvalifikacijski dirki za naslov svetovnega prvaka — Omerzel naprej

KRŠKO — Kar blizu deset tisoč ljubiteljev speedwaya se je v nedeljo popoldne zbralo na Stadion Matije Gubca v Krškem, kjer je bila kvalifikacijska dirka posameznikov za naslov svetovnega prvaka. Nastopilo je 16 tekmovalcev iz sedmih držav, med njimi tudi Slovenija, za katero so vozili Omerzel, Pintar, Špitaler in Lekše. Še posebej slednjima dvema, Krčanoma, je veljalo največ pozornosti.

Po pričakovanju je zmagal Avstrijec Andreas Boesner, manj pričakovan so bili slovenske uvrstitev. V drugo kolo tekmovalj za svetovno prvenstvo se je na-

mreč utrtil Krešo Omerzel, član AMTK Ljubljana, sicer pa Krčan, ki stadion in razmere na njem dobro poznal. To je očitno s pridom izkoristil, 32-letni Omerzel je namreč v eni vožnji celo zmagal, trikrat je bil drugi in enkrat tretji, to pa mu je navrilo 10 točk in sedmo mesto ter pot v Zeleno goro na Poljskem, kjer bo 24. maja naslednja dirka za SP. Prva rezerva na tem tekmovaljanju bo Gregor Pintar, ki je bil v nedeljo v Krškem deveti.

Rezultati: 1. Boesner (Avstrija), 2. Dobrin (Skupnost neodvisnih držav), 3. Dalchiele (Italija), 4. Rahel (Nemčija), 5. Simojkovič, 6. Paulu (oba Poljska), 7. Omerzel (Slovenija), 8. Trofisov (Skupnost neodvisnih držav), 9. Pintar, 14. Špitaler, 15. Lekše (vsi Slovenija).

V NEDELJO KOLESARSKI MARATON

NOVO MESTO — KD Krka pripravlja za nedeljo tradicionalni kolesarski maraton po dolini reke Krke. Udeležencem bosta na voljo dve progi, prva bo dolga 80 kilometrov in bo vodila iz Novega mesta do Straže, Dolenjskih Toplic in nato nazaj do Šentjernej in Novega mesta, druga pa bo dolga 30 kilometrov in bo potekala med Novim mestom in Dolenjskimi Toplicami. Prijave bo organizator sprejemal na startnem mestu pred športno dvorano ob 7. do 9. ure.

IGRALCEM GOJA SREBRO

NOVO MESTO — Minuli vikend je bilo v Novem mestu prvo ekipo državno prvenstvo v gozu. Gostitelji so z drugim mestom dobro odrezali, čeprav so potem upali celo na naslov. Rezultati — I. kolo: Novo mesto — Ljubljana 1:5,2:5, Maribor — Kranj 1:5,2:5; II. kolo: Maribor — Novo mesto 2:2, Ljubljana — Kranj 3:1; III. kolo: Kranj — Novo mesto 1:3, Ljubljana — Maribor 4:0. Vrtni red: Ljubljana 9,5, Novo mesto 6,5, Kranj 4,5, Maribor 3,5.

PRVI TURNIR FRELIHU

TREBNJE — Minilo soboto in nedeljo je bil v športnem centru Vita teniški turnir, katerega izkupiček je bil namenjen trebenjskemu zdravstvenemu domu za nakup resevalnega vozila. Nastopilo je 16 igralcev, v finalu pa je izkušen Frelih z 2:0 (6:2, 6:3) ugnal Medletja. V boju za tretje mesto je bil J. Špiller z 2:1 boljši od Pejhana.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

odbojka

SUPERLIGA, ženske, 5. do 7. mesto, 16., ZADNJE KOLO: LIK Tilia KOČEVJE — HIT CASINO NOVA GORICA 3:0 (5, 9, 12). LIK Tilia: Starc, Turk, Vidmar, Klun, Na. Brški, Ni. Brški, Kočevar, Drobnič, Akrap. KONČNA LESTVICA: 1. Paloma Branik 36, 2. Koper Cimos 20, 3. Yustip Celje 20, 4. Bled 16, 5. LIK Tilia 10, 6. Partizan Tabor 10, 7. HIT Casino Nova Gorica 8.

rokomet

SUPERLIGA, moški, 21. KOLO: INLES RIKO — NOVA OPREMA 24:21 (12:11). Inles Riko: Sanjanovič, Mohar 2, Šilc 2, Marolt 2, Tanko, S. Mihelič 6, Lesar 8, A. Mihelič 1, Mate 1, Jurič 2, Galze, Manček. LESTVICA PRED ZADNJIM KOLOM: 1. Pivovarna Laško 37, 2. Kolinska Slovan 30... 9. Presad 16, 10. Drava 16, 11. Inles Riko 11, 12. Preddvor Infotrade. V zadnjem kolu igrajo: Nova

Oprema — Preddvor, Velenje — Inles Riko, Presad — Pivovarna Laško itd. SUPERLIGA, ženske, 5. do 8. mesto: OPREMA KOČEVJE — KRIM 24:26 (10:13). Oprema Kočevje: Jesenko, Lindič, Guštin 4, Vuk 7, Križman 5, Klančar, Bejtovič, Dragičević 2, Jerič 6.

nogomet

II. DRŽAVNA LIGA, zahod, 19. KOLO: AVTOBUM KOČEVJE — ELAN STUDIO D 2:2 (1:2). Strelič: Milanovič in A. Primc za Novomeščane ter Komočar in Murn za Kočevce. Elan Studio D: Mohor, Pavlin, Koleč, Milanovič, Petrovič, Kramar, A. Primc, N. Primc, Gliga, Mesojedec, Bracovič. OSTALI IZIDI: Finali Piran — SPZ Triglav 3:1, Svoboda Kisovec — Slavija SET 1:0, Alpina Žiri — Ilirija 0:0, Tabor Jadran — Jesenice 10:0, Bište — Vodice 2:1, Branik — Brda 1:1. LESTVICA: 1. Studio D 29, 2. Ilirija 25, 3. Slavija SET 25, 4. Triglav 24, 5. Avtobum 23, 6. Tabor Jadran 22, 7. Svoboda 22, 8. Finali Piran 22 id. Elan Studio D igra v nedeljo doma z Alpino Žiri, Avtobum pa potuje na Jesenic.

Avto GALANTERIJA

Izdelovanje izpušnih cevi

Ob potoku 10
68000 Novo mesto
tel. 068/22-643
fax. 068/25-585

- sodobna tehnologija robljenja
- konkurenčne cene
- dobava takoj

STANOVANJSKO PODJETJE

»DOM«

Novo mesto, d.o.o.
Novo mesto, Zagrebška 13

PISMO O NAMERAH

O UPRAVLJANJU STANOVANJ IN POSLOVNIH PROSTOROV

LASTNIKOM STANOVANJ V STANOVANJSKIH BLOKIH IN LASTNIKOM POSLOVNOSTIH PROSTOROV:

Obveščamo vas, da bomo začeli poslovati 1. junija 1992. V vašem imenu bomo upravljali z vašimi stanovanjskimi hišami, skupnimi napravami in poslovnimi prostori. Imeli bomo tudi borzo stanovanj in poslovnih prostorov, za vas pa bomo lahko izdelali cenitve stanovanj in predloge za vključivo v knjigo etažne lastnine. Delovali bomo po sprejetem moralnem kodeksu družabnikov in izvajalcem stanovanjskega podjetja.

V stanovanjske soseske bomo po nekaj desetletjih ponovno pripeljali hišnike, ki bodo skrbeli za red in urejeno okolje, v hiši pa izvajali manjša popravila. Skupaj z vami bomo po šestih mesecih izvajanja upravnosti ocenili naše delo, če z nami ne boste zadovoljni, boste lahko prekinili pogodbo o upravljanju. Če vam bomo v tem času povzročili šk

Zaupajmo, prihaja vrlada s svežimi obeti

Trdim, da je imela prva vrlada naše nove države polne roke dela. Če že z drugim ne, pa s priznavanjem (prastarih) novih pravnikov in konzerviranjem »starih«.

Tudi mi, navadni državljanji, smo morali preklemati zasukati možgane, da smo uredili vse tako, da je Stvarniku, oblastem in vsem ljudem prav. Po dolgem polstotletju je bila letosnjšja velika noč spet neprikrito pihasta. Šunkasta in maševana. Zmagal je zdrav razum: Kdor veruje, naj zakonito, žagnano praznuje! Zagrizeni antikristi pa so od nekdaj in bodo na veček skrivaj zajemali iz polnih skled. Ni kaj reči, velika noč je svoje novo rojstvo spodobno praznove.

Le nekaj koledarskih lističev smo obrnili, in že imamo prvi maj, praznik dela! Tudi tega še častimo in slavimo, se razume. Torej spet bo dolgo praznovanje. Kresovi bodo ožarjali bregove, veseljalo se bo, toda marsikateri vrisk bo izvenel kot krik. Veliko dela žejnih rok bo se steklenico utapljal preteklost in preklinaljo sedanjost, saj za tisoče ljudi ni dela. V kjer dela ni, ni zasuška, kjer ni zasuška, kmalu zmanjka kruha. Zaradi nepredvidene krutosti razmer nas je vsak dan več. Kristus je z ribo in kosom kruha uspel nasičiti lačno množico. Mi, žal, nimamo te nadnaravne moč, kljub vsej dobrui volji.

Krompirček, ne eden, krompirček polna skleda... Ne, ne, do teh pesniških stihov opisovanja bogastva ne sme priti! Imamo novo vrlado s svežimi obeti. Zaupajmo v boljše dni in se veselimo prvmajskih praznikov!

JANJA KASTELIC

V Stopičah še sekajo pirhe

Met veljal en tolar

Ljudski običaji so v posameznih krajih sestavni del praznovanja. Veličnoka nedelja v Stopičah je nekaj posebnega, saj je po prazničnem kosišu na vasi zberejo vaščani od najmlajšega do najstarejšega.

Tekmovalci prinesajo s seboj razobarvna jajca, nekateri pa celo lične pisnice. Najbolj nestrpi so otroci, saj ima vsak s seboj po nekaj piroh in seveda želi čim več zasluziti. Sekači se najprej posvetujejo o ceni. Letos je veljal vsak met in tolar, razdalja za met je približno 2,5 metra. Piroh se postavi ob zid, sekac pa razkračen cilja v piroh. Otrci z velikim veseljem stejejo zgrešene mete, smešne domislice letijo od tu in tam.

In s čim smo letos »sekali pirhe«, saj imamo samo papirnate tolarje? Še vedno smo uporabljali stare kovanice, ki so se sekace nepogrešljivo orodje. Letos so sekaci postavili svojevrsten rekord, saj so v popoldanskem času »posekal« 76 piroh. Nekateri sekaci so pravi strokovnjaki, velikokrat zadenejo že s prvim metom. Da se razumemo, piroh je zadet, ko kovanec ostane v njem.

Veselje vaščanov se je nadaljevalo pozno v noč. Ob kozarčku domačega, ob velikonočnih dobrotab in domači pesmi se je končala velikonočna nedelja in »sekanje pirohov«.

L. B.

Znanje je — zaslужek

Slovensko učiteljstvo nima nič zoper permanentno izobraževanje, še več: prosvetarji dobesedno hrenijo po novostih, ki jih nova oblast uvaja ali pa jih bo še uvela v osnovno šolstvo, za kar je treba imeti sveže znanje. Do njega se da priti z rednim soljanjem, s samoizobraževanjem ter s seminarji, aktivni, delavnicami in drugimi oblikami, ki jih prirejajo ministrstvo in zavodi za šolstvo ter tudi nekateri zasebne firme. Znanje ni zaston, zato je treba plačati kotizacijo, ki navadno ni majhna. Če k temu pristojemo še posete, ki so posameznim osnovnim šolam že v hudo finančno breme.

Večletne zahteve osnovnošolskega učiteljstva, naj bi stroške za izobraževanje poučajočih kadrov kriči nosilci oziroma sklicevali seminarjev, aktivov itd., so naleteli na gluhu ušesu. Natančneje zapisano: denar za permanentno izobraževanje učiteljev morajo zagotoviti občine iz svojih proračunov, ki so navadno tako izmogni, da šole ne

Stanovalci Šegove smo ogroženi

Ciničen odgovor kaže, da izvršnemu svetu ni do spoštovanja zakonitosti

Stanovalci Šegove 4 — 10 smo, ogroženi nad razmerami, povzročenimi zaradi že večkrat dokazanih primerov (zavestne) malomarnosti in kršitve predpisov občinskega upravnega organa, pristojnega za urejanje prostora pri občinski skupščini občine Novo mesto v marcu 1992, naslovili odprt pismo Izvršnemu svetu občine Novo mesto z zahtovo, naj takoj v okviru svojih pristojnosti stanari stanje v zahtevani položaj (na katerega smo, mimogrede povedano, opozarjali že ves čas gradnje paviljonov). Ker si naslovnik očitno ne želi javne polemike, se manj pa je pripravljen karkoli ukreniti v dobro svojih davkoklačevalcev, in se drži pravila: »Volkovi naj tulijo, karavanata (nezakonitosti) gre naprej,« sem nato enako zahteval in v imenu vseh stanovalcev (že tretjič v zadnjem poldrugem letu) sprožil še na zasedanju občinske skupščine 26. marca 1992.

Cinični odgovor Izvršnega sveta (pod številko S-281/90) naslovil delegatom skupščine Novo mesto za sejo 23. aprila 1992, izpričuje neizpodbitno dejstvo, da je tej vladni tuje spoštovanje zakonitosti in da ji ni mar niti spoštovanje lastnih sklepov. G. Preskar je, sklicujoč se na sklepe IS z dne 17. 9. 1991, vsem predsednikom HS Šegova 4—10 oktobra istega leta razložil gornje sklepe in terminski plan gradnje dopolnilnih parkirišč, katerih gradnja naj bi se prične.

• ŽUPANOVE POLRESNICE — Po informacijah, ki so mi na voljo, je Marjan Dvornik na skupščinskem zasedanju dne 23. 4. 1992 (sam se seje zaradi drugih obveznosti nisem mogel udeležiti) zmagoščavno obvestil poslanice, da občinska skupščina v primeru prenosa stanovanj v last »Zarje«, stanovanjskega podjetja, d.d., Novo mesto, ni kršila očitane zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sklep št.: U-I-22/92-13 z dne 3. 4. 1992). Poslancem je g. Dvornik še zamolčal, da Služba družbenega knjigovodstva prav tako še ni zaključila svojega dela... Toliko v vednost javnosti in tistim, ki nasledajo županovim polresnicam. G. Dvornik pa se naj zamišli zakonitosti, z obrazložitvijo, da Ustavno sodišče R. Slovenije ne bo začelo postopka za oceno zakonitosti omenjenega sklepa Skupščine občine Novo mesto. S tem je sporočil le prvi del resnice, drugi del pa je, da je Ustavno sodišče hkrati z zavrnitvijo pobude o enoci zakonitosti sklenilo, da pobudo odstopi v proučitev Javne pravobranilništvi RS (sk

TELEVIZIJSKI SPÓRED

ČETRTEK, 30. IV.

SLOVENIJA 1

9.25 — 12.10 in 14.40 — 1.40 TELETISK
9.40 VIDEO STRANI
9.50 PROGRAM ZA OTROKE
SMRKCI
DALEČ OD DVORCA
10.50 ŠOLSKA TV, ponovitev
12.00 POROČILA
15.05 NAPOVEDNIK
15.10 ŠPORTNA SREDA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
NASMEHNI SE MI
ŽIV ŽAV
18.30 ŽE VESTE..., svetovalno izobraževalna oddaja
19.05 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ŽARIŠČE
20.30 GORE IN LJUDJE
21.35 TEDNIK
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 POSLOVNA BORZA
23.00 MALI KONCERT
23.10 NAPOVEDNIK
23.15 SOVA
23.15 DRAGI JOHN, amer. niz., 1/22
23.40 HOBRTNICA III, zadnji del italij. nadalj.
0.35 ŠINGEN, japonska nadalj., 7/12

SLOVENIJA 2

15.35 Video strani — 15.40 Sova (ponovitev) — 18.00 Regionalni programi - Koper; Slovenska kronika — 19.00 Video leštvecia — 19.30 Dnevnik RAI — 20.00 Pujsovi dosjeji (8. epizoda angl. niz.) — 20.25 Napovednik — 21.30 Znanost in resnica — 21.25 Umetniški večer: Hollywood o Shawu (angl. dok. film); Cezar in Kleopatra (angl. film) — 0.20 Yutel

PETEK, 1. V.

SLOVENIJA 1
8.55 — 1.40 TELETISK
9.10 VIDEO STRANI
9.20 PAPIRNISKI PIHALNI ORKESTER VEVČE
9.50 PROGRAM ZA OTROKE
ŽIV ŽAV
0.30 ZNANOST IN RESNICA, ponovitev
12.00 POROČILA
13.10 NAPOVEDNIK
13.15 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
16.20 GOSPODARSKA ODDAJA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
19.10 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.55 FORUM
20.30 BERTINIEVI, nemška nadalj., 9/10
21.20 EX LIBRIS
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA:
22.40 PRI HUXTABLOVIH, 40. epizoda amer. niz.
23.10 PRI KORITU, angl. nadalj., 1/4
0.00 ODRAŠČANJE, amer. film
SLOVENIJA 2
15.30 Video strani — 15.40 Sova (ponovitev) — 18.00 Regionalni programi - Maribor; Slovenska kronika — 19.00 Jazz in blues — 19.25 EPP — 19.30

PIONIR

AKI

Novo mesto, d.d.

Montaža, kovinarstvo instalacije

Vas vabi, da jih obiščete v Novem mestu, na Mali Cikavi 25

V družbi s strokovnimi in izkušenimi kadri izvajamo naslednja dela:

- elektroinstalacije vseh vrst
- vodovod
- ogrevanje
- plinske instalacije
- prezačevanje
- kleparska dela

V trgovini, ki se nahaja v poslovnih prostorih družbe in je odprta vsak dan od 8. — 18. ure, in ob sobotah do 12. ure, prodajamo ves material za zgoraj naštete dejavnosti ter belo tehniko, drobne gospodinjske aparate in ostalo tehnično blago. Po dogovoru s kupcem blago tudi dostavimo.

Poleg prodaje ali izvedbe izdelamo s kupci tehnološke popise, predlagamo najbolj racionalne izvedbe, izdelamo projekte izvedenih del, nudimo strokovno-tehnični nadzor ter ostalo strokovno pomoč iz naših dejavnosti, pri čemer naj posebej poudarimo meritve izvedenih del.

Smo pooblaščen servis za električne ročne stroje »Iskra«, popravljamo pa tudi ostala električna ročna orodja.

Poleg dejavnosti, vezanih na izvedbo in popravilo instalacij v objektih, izdelujemo sestavljive moderne, večnamenske kioske »PIKI«, ki jih uspešno prodajamo v domovini, v zadnjem času pa prodiramo tudi ne evropski trg.

Za vse informacije lahko pokličete po telefonu h.c. (068) 23-118

trgovina (068) 23-187

marketing (068) 21-147 ali zahtevate informacije po telefalu (068) 22-204.

OBİŞČITE NAS!

8.50 VIDEO STRANI
9.00 PROGRAM ZA OTROKE
9.50 ŠOLSKA TV
11.00 SEDMA STEZA, ponovitev
11.30 DA NE BI BOLELO, ponovitev
11.45 ANGLESČINA V POSLOVNÝH STIKIH, ponovitev
12.00 POROČILA
14.50 VIDEO STRANI
15.00 NAPOVEDNIK
15.05 UMOR, ponovitev angl. filma
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
18.40 MOSTOVI
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ŽARIŠČE
20.30 OSMI DAN
21.20 NOVOSTI ZALOŽB
21.35 GRAD NA SONCU, franc. nadalj., 2/6
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 NAPOVEDNIK
22.55 SOVA:
AMERIŠKE VIDEO SMEŠNICE, 3. epizoda
PRI KORITU, angl. nadalj., 3/4

SLOVENIJA 2

Opomba: 13.50 Barcelona: F-1, prenos 13.35 Video strani — 13.45 Napovednik — 13.50 Športna nedelja — 18.05 Sova (ponovitev) — 19.30 Dnevnik HTV — 20.00 San Remo 92 — 20.30 Piran: Concert Tartini (prenos 1. dela) — 21.10 Galaktična odiseja (japonska dok. serija, 5/9) — 22.00 Dekalog (poljska niz., 10/10) — 22.50 Športni pregled — 23.20 D. Smole: Zlata čeveljčka (posnetek predstave SNG Ljubljana) — 1.00 Yutel

PONEDELJEK, 4. V.

SLOVENIJA 1

8.45 — 12.10 in 15.50 — 1.20 TELETISK
9.00 VIDEO STRANI
9.10 PROGRAM ZA OTROKE
10.05 BERTINIEVI, ponovitev nemške nadalj., 8/10
10.55 TV MERNIK, FORUM, UTRIP, ZRCALO TEDNA, ponovitev
12.00 POROČILA
16.15 NAPOVEDNIK
16.20 DOBRODOŠLI, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
18.10 OBZORJA DUHA, ponovitev
18.45 DIVJI SVET ŽIVALI, angl. pojudnoznan. serija, 3/9

SLOVENIJA 2

19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ŽARIŠČE
20.30 POLITIKI NOVEGA KOVA, angl. niz., 5/14
21.00 DOKUMENTAREC MESECA: ENFANT - POBRATIME DE LA MORT
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.25 A. Hieng: MARK IN ANTONIJ, izvirna TV igra
23.20 NAPOVEDNIK
23.30 SOVA:
PRI KORITU, angl. nadalj., 4/4
ZVEZDNE STEŽE, 18. epizoda amer. niz.

SLOVENIJA 2

19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ŽARIŠČE
20.30 POLITIKI NOVEGA KOVA, angl. niz., 5/14
21.00 DOKUMENTAREC MESECA: ENFANT - POBRATIME DE LA MORT
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.25 A. Hieng: MARK IN ANTONIJ, izvirna TV igra
23.20 NAPOVEDNIK
23.30 SOVA:
KRILA, amer. niz., 14. epizoda GLORY BOYS, angl. nadalj., 2/3
VES SVET JE ODER, angl. dok. serija, 10/13

SLOVENIJA 2

Opomba: 20.15 Lizbona: PPZ v nogometu, finale
15.25 Video strani — 15.35 Osmi dan (ponovitev) — 16.25 Sova (ponovitev) — 18.00 Regionalni programi - Maribor; Slovenska kronika — 19.00 Psiho — 19.30 Dnevnik ORF — 20.00 Športna sreda — 23.05 O preizkušnji (Prx Luanne) — 23.30 Yutel

TOREK, 5. V.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.10 in 14.35 — 0.50 TELETISK

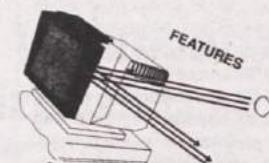
FENIX
INFORMATIKA

ELEKTRONIKA
ZASTOPANJE
TRGOVINA
d.o.o.

NOVO MESTO
PARTIZANSKA 19

TEL.: 26-126
FAX: 25-145

RAČUNALNIŠKA in
PROGRAMSKA OPREMA



Panasonic

TELEFONSKI APARATI, TELEFAXI,
AVTOMATSKI ODZIVNIK,
HIŠNE CENTRALE

RAČUNALNI FILTRI
ZAŠČITNI MONITORJE

OPTIK-GLAS

PROGRAM
FOTOKOPIRNI STROJI
TELEFAXI

FORTUNA

S A M O
11.000,00

ATESTI: PRIZNANIH EVROPSKIH INSTITUTOV

UGODNOSTI: LEASING na 35 obrokov
PRI NAS LAHKO KUPITE OPREMO TUDI ZA DINARJE!

15% POPUST

**OKNA - VRATA - SENČILA
VRTNE GARNITURE
PRENOVA OKEN**

organizirana montaža
brezplačni prevoz
za večje nakupe

JELOVICA

Lesna industrija, 64220 Škofja Loka, Kidričeva 58
tel.: (064) 631-241, telefax: (064) 632-261

PRODAJNA MESTA

NOVO MESTO, Ob potoku 5, tel. (068) 22-772
METLIKA, Vinogradniška 41, tel. (068) 58-718
KRŠKO, CKŽ 21, tel. (0608) 21-236

PIONIR
AVTOHIŠA d.d.

organizira
v sodelovanju z zavarovalnico

VELIKO NAGRADNO IGRO

v kateri lahko sodelujete vsi, ki boste v času

• postali lastniki od 23. aprila do 24. junija:
v Avtohiši Pionir • kupci blaga v trgovini z rezervnimi deli • in tisti,

ki boste opravili servisiranje ali popravilo svojega avtomobila v servisno prodajnem

centru Pionir Avtohiša, Ločna 48 v Novem mestu!
mora znašati nad 5.000,00 SLT.

Nekdo od vaš, cenjeni obiskovalci, bo na velikem žrebanju dne 24. junija

RENAULT 4!

Delovni čas prodaje vozil je vsak dan od 7. do 16. ure,
servis in trgovina z rezervnimi deli pa od 7. do 19. ure.

Izkoristite priložnost in
sodelujte z nami!

TILLIA
zavarovalnica tillia
novi mesto

Št. 18 (2228) 30. aprila 1992

Klic na pomoč

Zbirajmo pomoč

LJUBLJANA — Vojna v Bosni in Hercegovini se še naprej nadaljuje. Žrtve pa so največkrat nedolžni ljudje vseh narodnosti in veroizpovedi. Še posebno nemočni so otroci, zato množično zapuščajo svoje domove s starši ali bresnjih. Veliko teh beguncov je zadnje dni prišlo tudi v Slovenijo, nameščeni so v 12 zbirnih centrov v državi, večina pa je nastanjenih pri sorodnikih in družinah.

Zaradi povečanega števila beguncov in pomanjkanja sredstev jim za njihovo normalno oskrbo primanjkuje predvsem opreme in oblačil za dojenčke, otroške hrane, rjuh, dek, sredstev za osebno higieno, pralnega pršnika in hrane. Zato Zveza prijateljev mladine Slovenije organizira akcijo pomoči, ki vključuje zbiranje prej naštetih stvari, poleg tega pa še igrač, bavirc, zvezkov, risalnih listov in slikanic. Občinske zveze prijateljev mladine, klub staršev ter družinski klubi bodo samostojno ali v sodelovanju z osnovnimi šolami in vrtci organizirali zbiralne akcije. Določili bodo zbirna mesta ter organizirali akcijo sortiranja in posredovanja v zbirne centre za begunce in na domove.

Rdeči križ Slovenije je pretekli teden ponovno zaprosil Mednarodni komite Rdečega križa in Višoki komisariat združenih narodov za begunce, naj pohitijo z mednarodno pomočjo. Rdeči križ Slovenije namreč ocenjuje, da je pri nas že več kot 9000 beguncov iz Bosne in Hercegovine, še vedno imamo 6000 hrvatskih beguncov in skupno z begunci iz Bosne in Hercegovine skoraj 15000 beguncov, to pa je največje število, za katero še lahko poskrbimo.

Rdeči križ Slovenije ponovno poziva vse posameznike, ustanove in podjetja, naj pomagajo z denarjem in opremo ter drugim. Sredstva lahko nakažeš na žiro račun 50101-678-51579, s pripisom za BiH.

ZA DRAGE MEDICINSKE INSTRUMENTE

NOVO MESTO — V sklad za drage medicinske predmete pri OORK so prispevali: Marija Kocjančič iz Novega mesta namesto plačane nagrade 1.000 SLT, Nataša Petrović iz Novega mesta namesto plačane nagrade 2.800 SLT, Občinska organizacija Rdečega križa Novo mesto namesto vanca na grob pokojnega Borisa Savnika 5.000 SLT, Pionir Marketing Novo mesto namesto vanca na grob brata V. Hajniča in manje A. Svatina 2.600 SLT, Gimnazija Novo mesto namesto vanca na grob prof. Majde Kozoglav 10.000 SLT, Mladen Marko iz Novega mesta namesto izplačanega honorarja 480 SLT, Marija Kozoglav iz Mirne Peči v zahvalo za skrbno nego na internem oddelku bolnišnice Novo mesto 5.000 SLT.

PRO BIT

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING
63210 Slovenske Konjice
Stari trg 15
Telefon 063/755-430, 785-475

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING
Blažič Drago
Jerebova 20
Novo mesto
68000
tel.: (068) 24-447

HI PC
Računalniški inženiring,
prodajna, razvojna, d.o.o.
061/714-809
FAX 061/713-399

Ste zahtevni? Hočete najboljšo rešitev vaših želja? Imamo rešitev!
Osebni računalniki, programska oprema in izobraževanje. O vsem tem se lahko dogovorimo v naših prostorih na Kristanovi 60 (Šmihel). Kvaliteto zagotavlja naših preko 500 že zadovoljnih uporabnikov. Pridružite se jim. Pričakujemo vas od 5. 5. 92 dalje.

Tel. (068) 28-535

SMO ZMAGOVALCI! Naj zmaga najboljši!

Na osnovi 16. in 19. člena Zakona o organizaciji in finansiranju vzgoje in izobraževanja in 92. člena Statuta Srednje šole Krško

RAZPISUJE
svet Srednje šole Krško

prosto delovno mesto

RAVNATELJA ŠOLE

Kandidat mora imeti:

- ustrezno visoko izobrazbo, pedagoško-andragoško izobrazbo in opravljen strokovni izpit,
- najmanj pet let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu,
- organizacijske in delovne sposobnosti za vodenje šole.

Mandat traja štiri leta.

Kandidati naj pošljijo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev s kratkim življenjepisom in opisom dosedanljega dela na naslov:

Srednja šola Krško, Razpisna komisija,
68270 KRŠKO, Hočevarjev trg 1,

in to v 10 dneh po objavi razpisa.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po poteku razpisnega roka.

ISKRA
ENERGETSKA ELEKTRONIKA
NOVO MESTO
Velika Cikava 22

objavlja na podlagi sklepa upravnega odbora

JAVNO LICITACIJO

za odprodajo zidanice s pripadajočim zemljiščem v skupni izmeri 8.950 m² na sončnem, lahko dostopnem delu Straškega hriba, v Zavrtnici 28, Straža.

Izklicna cena: 3.111.604,00 SLT, ki jo mora kupec plačati takoj pri blagajni ali na ŽR št. 52100-601-10696.

Prometni davek plača kupec.

Zainteresiranim kupcem nudimo vse informacije osebno ali po telefonu v kadrovske službi, tel. 27-049, in organiziramo ogled: v soboto, 9. maja, od 10. do 14. ure in v sredo, 13. maja, od 14. do 18. ure.

Za nakup se lahko odloči več kupcev skupaj, ker je možna razparelacija.

Začetek javne licitacije bo 15. 5. 1992 ob 12. uri v Zavrtnici 28, Straža.

Kupci položijo varščino v višini 5% od izklicne cene na ŽR poletja ali jo položijo eno uro pred pričetkom licitacije.

PODGETJE ZA GRADBENI INŽENIRING

»TEMPO« ZAGREB, BOŠKOVIČEVA 5

Na osnovi odredbe sklepa o preoblikovanju podjetja GIP »TEMPO« Zagreb v delniško družbo z dne 11. 2. 1992 v soglasju z agencijo za restrukturiranje in razvoj Republike Hrvatske, odločba št. 302-01/91-01/357 z dne 8. 4. 1992, podjetje GIP »TEMPO« Zagreb

OBJAVLJA JAVNI POZIV

zainteresiranim kupcem delnic GIP »TEMPO« — Zagreb Pozivamo vse zainteresirane k sklenitvi pogodbe o prodaji delnic GIP »TEMPO« pod naslednjimi pogoji:

1. popust v višini 20%, povečan za 1% za vsako leto delovne dobe, imajo:

- zaposleni in prej zaposleni delavci GIP »TEMPO« Zagreb, ki imajo tudi prednostno pravico pri nakupu
- zaposleni v podjetjih, ki niso v preoblikovanju
- zaposleni v organih državne uprave in v njihovih odgovarjajočih organih

Delnice lahko plačate naenkrat oz. na kredit do 5(pet) let, s tem da se vrednost neodkupljenega dela delnic vsako leto revalorizira v skladu z rastjo cen na drobno.

Lastnik delnic s popustom lahko postanete do višine največ nominalne vrednosti 20.000 DEM v dinarski protivrednosti.

2. Brez popusta

Vsi državljanji lahko kupijo delnice brez omejitve skupne vrednosti. Nominalna vrednost ene delnice je 5.000 HRD.

Imetnik delnice pridobi pravico na delež v dobičku podjetja sorazmerno višini vplačanega dela vrednosti teh delnic, povečanega za sorazmerni znesek odobrenega popusta, in na sodelovanju v upravljanju podjetja, sorazmerno nominalni vrednosti teh delnic, kot lastnik podjetja.

Enkratno vplačilo oz. prvi obrok mora kupec vplačati v roku 7 (sedem) dni po dnevu podpisa pogodbe, vendar najkasneje do 23. maja 1992.

Mesto in čas podpisa pogodbe: GIP »TEMPO« Zagreb, Boškovičeva 5, od 7. — 16. ure, vključno s 16. 5. 1992.

VI NAM — MI VAM

Objavo oglasov v rubriki VI NAM — MI VAM lahko naročite po tel. (068) 23-610 ali po telefalu: (068) 24-898 do torka do 10. ure.



TREBNJE, Kolodvorska 1.

Tel. (068) 44-003

BETONAL TREBNJE

proizvodnja, prevoz in strojno vgrajevanje betona

Cenjene kupce obveščamo, da lahko pri nas naročijo kvalitetne betone in storitve betoniranja po konkurenčnih cenah. Za takojšnja plačila nudimo 5% popusta!



BIRING

Servis fotokopirnih strojev **Canon, RICOH**

Jedinščica 27, NOVO MESTO, tel. fax: 068/26-004

Prodaja fotokopirnih strojev, telefakov, rezervnih delov, potrošnega materiala **Canon** elektronskih pisalnih strojev, računalniške opreme ter fotokopirnega papirja

METEOR d.o.o.

ČRNOMELJ

tel.: 068-51-588

061-487-239

vam nudi asfaltiranje dvorišč, dovozni poti ter cest in kompletno zunano ureditev



VRTNARSTVO IN CVETLIČARSTVO ZUPANČIČ

Birčna vas 17 a, Novo mesto
tel. (068) 43-522

vam po konkurenčnih cenah nudi:

- balkanske in okenske rastline
- velik izbor enoletnic
- trajnic za rezanje
- lončnice in rezano cvetje
- izdelavo vencev in žalnih ikeban ter poročnih šopkov

Trgovina NANCA

Ilke Vašte 16
tel. (068) 28-875



Vam nudi veliko izbiro

- maturantskih in birmanskih oblačil
- ženska krila, bluze in pletenine
- sposojo poročnih in obhajilnih oblek

Zrno d.o.o.

Gmajna 6, Raka Tel. (0608) 75-541



vam v svoji trgovini na RANČU nudi vse za kmetijstvo in gospodinjstvo po ugodnih cenah • rezerve dele za traktorje in kmetijske stroje • kmetijsko mehanizacijo • orodja • umetna gnojila: urea po 946,00 SLT, kan po 720,00 SLT, NPK 2x18x18 po 1.150,00 SLT NPK 0x10x24 po 1.150,00 SLT, NPK 15x15x15 po 1.022,00 SLT • škropiva, semena • radensko • pivo • sokove • sladkor • olje • sol



posebno ugodno: cement vreča 350,00 in armaturne mreže 3.900,00 SLT

tabakum

d.o.o. Trdinova 13, Novo mesto

export-import Zastopstvo in prodaja akumulatorjev

naročila in inf. tel.: (068) 23-826 fax: (068) 26-681

NESNA
Maribor

Eden od generalnih zastopnikov za prodajo akumulatorjev

VI NAM — MI VAM

LOGIS, d.o.o., Senovo

podjetje za logistiko in trgovino Senovo, Titova 101

Na podlagi določil 15. člena statuta podjetja LOGIS razpisuje upravni odbor prosto delovno mesto

DIREKTORJA

ki mora poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. stopnja izobrazbe: VII ali VI
2. smer izobrazbe: ekonomska, prometna ali pravna
3. delovne izkušnje: pet let oziroma eno leto na podobnem delovnem mestu
4. ostali pogoji:
 - pasivno znanje vsaj enega svetovnega jezika
 - izdelan program dela in razvoja

Direktor se imenuje za 4 leta, brez omenjive mandatov.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na gornji naslov z oznako »prijava za razpis«. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

tedenski koledar

Četrtek, 30. aprila — Samo Petek, 1. maja — Praznik dela Sloboda, 2. maja — Boris Nedelja, 3. maja — Aleksander Poneljek, 4. maja — Florjan Torek, 5. maja — Angel Sreda, 6. maja — Judita

LUNINE MENE

2. maja ob 18.44 — mlaj

kmetijski stroji

TRAKTOR ZETOR, tip 49-11, letnik 1979, prodam. Cena 6300 DEM. ☎ (0608)81-971. 1919

TRAKTORSKO rotacijsko kosiško, staro dve leti, širina 135 cm, ugodno prodam. Franc Božičnik, Vel. Kamen, ☎ (0608)79-667. 1921

PANDO 45 CL in traktor IMT 549 prodam. ☎ 78-219. 1936

MOTORNOM SAMOHODNO KOSILNICO «Agroal 602», malo rabljeno, prodam. Informacije na ☎ 23-947. 1937

TRAKTOR IMT 539, star eno leto, prodam. ☎ (0608)20-549. 1946

OBRAČALNIK za seno Sip prodam. Korec, Gorenja vas 4, Dobrovč, ☎ 40-810. 1949

kupim

KUPIM 1 m³ »fostov«, 5 cm, hrastove, mečesnove. ☎ (0608)69-230. 1973

motorna vozila

GOLF DIESEL JL, letnik 1979, prodam. Anton Renko, Tržiče 7. 1918

126 P, letnik 1982, registriran do 9/92, prodam. ☎ 65-391. 1920

GOLF DIESEL, letnik 1988, in Z 850, letnik 1985, odlično ohranjen, prodam. Malekovec 20, Tržiče. 1923

FIAT 128 SPORT, letnik 1974, in Z 101 GTL 55, letnik 1984, prodam. Tone Muhič, Ambros 23, Zagradec. 1928

126 P, letnik 1987, prodam. ☎ 23-669. 1929

R 4, letnik 1989, dobro ohranjen, prodam. ☎ 56-478. 1930

Z 101 prodam ali menjam. Ucrman, Črmošnjice 48, Stopice. 1934

Z 128, letnik 1988, prodam. Marko Zagorc, Bučna vas 40, Novo mesto. 1938

VW 1200, letnik 1974, prodam. ☎ 45-011, od 19 do 21. ure. 1939

Z 101, letnik 1987, prodam ali menjam z 126 P. ☎ 27-496. 1945

Z 750, letnik 1982, ugodno prodam. ☎ (061)647-155. 1951

JUGO SKALA 55, letnik 1990, prodam. Damjan, ☎ 43-767. 1956

JUGO 45 AX, letnik 1988, prodam. Sladič, Dolenje Kamecne 10a. 1957

Clio 16V, nov prodam. ☎ 21-590. 1958

MERCEDES 12-17 turbo, aluminijast keson (6,20 x 2,50 m), prodam. ☎ (064)84-638, od 8. do 12. ure. 1957

Z 750, letnik 1981, registrirano do 1/93, prodam. Damjan Potočar, Trška Gora 75, nad gospodino Pugelj, Otočec. 1958

R 21 TL, letnik 1989, 4.000 km, prodam za 14.000 DEM. ☎ (0608)61-131. 1961

TAM 130/11, letnik 1984, kesonar, TAM 125/12 kiper, Z 7010, letnik 1986, za prevoz živine, kombi 1900 BR furgon, letnik 1988, R 5, letnik 1992, ter Audi 100 ugodno prodam. ☎ 76-566 ali 76-009. 1966

Z 101, letnik 1986, prodam ali menjam za R 5, AX. ☎ 20-411. 1969

Z 101, letnik 1986, registrirano eno leto, prodam z 3.300 DEM. ☎ 27-802. 1970

ZA 126 P prodam motor in menjalinik. ☎ 49-374. 1972

kino

BREŽICE: 2. in 3. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriški kriminalni film Dober polici.

CRNOMELJ: 1. 5. (ob 20. uri) ameriška pustolovska pravljica Hook — kapetan Kljuka. 3. 5. (ob 20. uri) ameriška komedija Kraljevi ribič.

METLIKĀ: 1. 5. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Kraljevi ribič. 3. 5. (ob 18. uri) ameriška pustolovska pravljica Hook — kapetan Kljuka.

NOVO MESTO: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLIK: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

POSEST: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4. 5. (ob 16.30) ameriški risani film Snegulčica. 30. 4. (ob 18. uri) ter od 2. do 4. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Laž ima kratke noge. 30. 4. (ob 20. uri) ameriška komedija JFK — kapetan Kljuka.

PREKLICI: 30. 4. ter od 2. do 4

MEXIM d.o.o.
Kristanova 60
NOVO MESTO

PRODAJA OSEBNIH AVTOBILOV

YUGO KORAL 45, cena s PD 394.080 slt
YUGO KORAL 55, cena s PD 440.400 slt

Dobava takoj!

Informacije na tel.:
068-24-484
068-28-103



ZAHVALA

Zapustila nas je draga mama

MARIJA SVETIČ

s Tanče Gore

Vsem, ki so jo imeli radi, se je spomnili, ji darovali cvetje in jo spremili na zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo.

Vsi njeni



ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

ANA MURN

roj. Slak
iz Repč

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali toliko lepega cvetja, sveče in denarno pomoč ter pokojno pospremili k zadnjemu počitku. Posebna zahvala sosedom Radinovim in Mihčevim za vso pomoč, Komunalnemu podjetju Grosuplje in g. duhovniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni



ZAHVALA

Ko je srca bolečina prevelika,
se tudi solza posuši,
le duša nemo vpije,
zakaj več tebe ni.

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, sina, brata, nečaka in strica

MIRA GRABNARJA

iz Dolenje vasi 23 pri Mirni Peči

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom Jarčevim, prijateljem, znancem in vaščanom, ki so pokojnemu darovali cvetje in sveče, nam izrekli sožalje in pokojnega v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Še posebna zahvala sodelavcem Tovarne obutve Novo mesto in sodelavkam Novoteksa, govorniku Mirku Krešu za tople besede slovesa, GD Hmelčič, GD Jablan, GD Mirna Peč in GD Štemberg ter gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žaluoči: žena Tanja, mala Ina, mama, brata Tone in Niko, sestri Tatjana in Valči z družino ter ostalo sorodstvo



ZAHVALA

Delo, trud, trpljenje –
tvoje je bilo življenje.

Tiho, kakor je živel, se je od nas poslovil naš dobrski dragi mož, oče, stari oče, brat in

JURE RUKAVINA

iz Osrečja pri Škocjanu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem in vaščanom, ki ste nam v teh najtežjih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala zdravnikom in drugemu osebju Univerzitetne psihiatrične bolnice Ljubljana Polje za lajšanje pokojnikovih zadnjih dni življenja. Prisrčna hvala delavcem Tovarne Krka — mastni oddelek za denarno pomoč in besede tolaže, družinama Krmc iz Osredka in Škocjana za vso pomoč in še posebno gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žaluoči: žena Cvetka, sin Marko ter hčerke Sonja, Anita in Zdenka z družinami

- Naše dolžnosti so — pravice drugih do nas. (Nietzsche)
- Marx in marksizem pomenita zelo bistveno stopnjo v razvoju družbenih znanosti in zgodovine še posebej. (Grafenauer)



POPRAVEK

Pri zahvali ANE KRANJČIČ iz Hmelčiča pri Mirni Peči je prišlo do pomote. Pravilno bi se morala glasiti zahvala vaščanom Šentjurju, in ne Šentjerneju, kot je pisalo. Pri zadetim se opravičujemo!

ZAHVALA

Po težki in zahrbtni bolezni nas je v 74. letu starosti zapustila draga žena, sestra in teta

KATARINA GOLUBIĆ

roj. Wolf
s Stražnjega vrha pri Črnomlju

Ob boleči izgubi se prisrčno zahvaljujemo sosedom in sorodnikom ter prijateljem za vsestransko pomoč, darovane vence in cvetje, še posebej pa družinam Movrin, Blažina, Miketič in Mušič. Posebno zahvala izrekamo osebju pljučnega oddelka Splošne bolnice Novo mesto za lajšanje bolečin, obema govornikoma za tople besede, pevkam in GD Marlen.

Žaluoči: mož Miha in ostalo sorodstvo



ZAHVALA

Pomlad je tu, vse cvetja,
a tebe, dragi, več med nami ni.

V 59. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož, brat, stric, nečak in boter

ŠTEFAN ROZMAN

z Vrhpeči pri Mirni Peči

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojnega v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebna zahvala GD Mirna Peč za vso pomoč in organizacijo pogreba, kakor tudi GD Globodenol in Hmelčič. Hvala tudi obema govornikoma ob odprttem grobu in g. župniku za lepo opravljen cerkven obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: žena Majda in vsi, ki so ga imeli radi



ZAHVALA

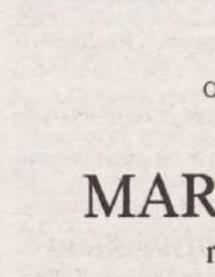
V 65. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽE PALČIČ

iz Primostka 10, Metlika

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter spremili pokojnika na zadnji poti. Posebna zahvala gospodu župniku za lep obred in govornikoma za poslovilne besede.

Žaluoči: vsi njegovi



ZAHVALA

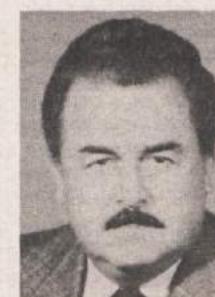
Ob boleči izgubi drage mame

MARIJE ŠKUFCA

rojene Zabukovec
iz Vel. Bučne vasi

se najiskrene zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste pokojno pospremili na zadnjo pot, jih darovali cvetje in sočustvovali z nimi. Hvala vsem za izraženo ustno in pisno sožalje ter g. Janezu Potočarju za poslovilne besede. Zahvaljujemo se g. Pepci Vidmar, primariju dr. Petru Kapšu, družini Krevs za pomoč v času njene bolezni.

Sin z družino



ZAHVALA

Z bolečino v srcih, ko nas je iznenada, star 61 let, zapustil naš dragi mož, oče, stari ata, brat, stric, svak in boter

STANE HRIBAR

iz Leskovca pri Krškem

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje, sveče in za svete maše ter za spremstvo pokojnega na prezgodnji zadnji poti. Hvala g. kaplanu za opravljen obred, godbi Celuloze za zaigrane žalostinke, zdravnikom bolnišnice Brezice za trud, da bi pokojnemu rešili življenje. Vsem in vsakomur iskrena hvala!

Žaluoči: vsi, ki ga pogrešamo



ZAHVALA

Pomlad je tu, vse že brsti,
rože na oknu te kličejo,
a tebe, draga mama, več ni.

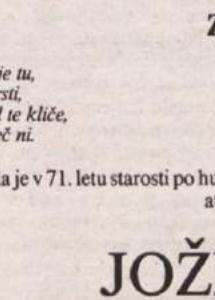
V 86. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, prababica, sestra in teta

JOŽEFA ŽULIČ

iz Dol. Vrhopolja 30, Šentjernej

Iskrena hvala vsem, ki ste jo spoštivali in ji izkazovali pozornost v življenju in ob zadnjem slovesu. Hvala za izraze sočutja, darovano cvetje in drugo pomoč sorodnikom, sosedom, posebno teti Ani Rangus, ter znancem, g. župniku in kaplanu ob obisku na domu ter za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: vsi, ki smo jo imeli radi



ZAHVALA

Pomlad je tu,
vse že brsti,
vinograd te kliče,
a tebe več ni.

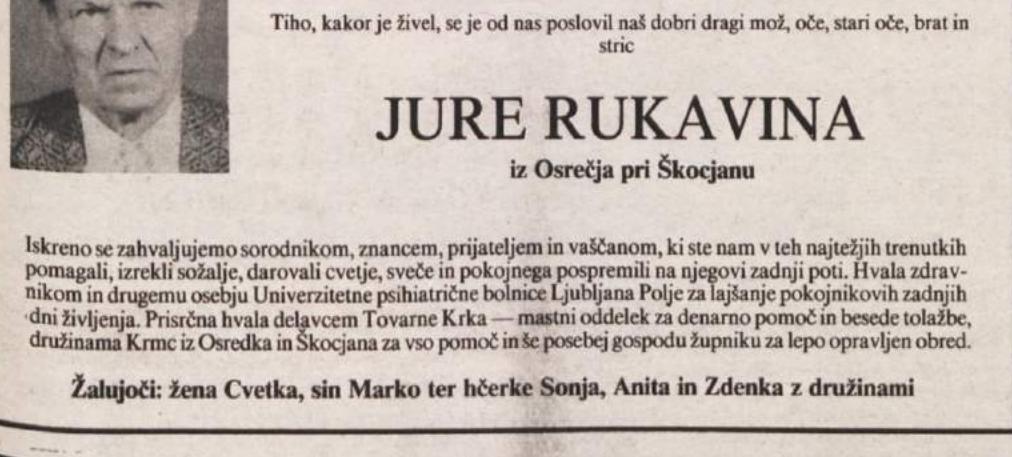
20. aprila je v 71. letu starosti po hudi in težki bolezni za vedno odšel od nas dragi mož, at, stari ata in tast

JOŽE TEŽAK

iz Grabrovec

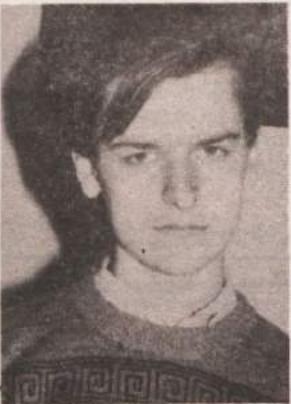
V globoki žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ob smrti sočustvovali z nami, nam pomagali v najtežjih trenutkih žalosti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili v njegov zadnji dom. Posebno se zahvaljujemo GD Grabrovec, GIP Pionir Marketing, Odječi Pula, Komunalni Metlika, osebju ZD Metlika, gospodu župniku za opravljen obred, govornikoma Stanku in Tinetu za ganljive besede, pevcem iz Črnomlja ter sosedu Jožetu Bučarju za nesrečno pomoč. Vsem sorodnikom in sovaščanom še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: žena Francka, hčerki Jožica in Zdenka z družinama



Portret tega tedna

Bojan Gornik



Bojan je na video povsem po-vprečen srednješolec. Vsak dan se z avtobusom vozi čez Gorjance v šolo. Pravi, da se je na to že povsem privadi, je pa zaradi tega prikrajan za družabno življenje, ki je ob večerih na gimnaziji. Vendar Bojan tega niti ne pogreša tako močno, ki je doma se rad uvede za računalnik. Zanj ga je navdušil že oče, ki dela kot elektrrotehnik v Beti. »Po vsej verjetnosti se bom odločil za študij računalništva, matematike, imam sicer rad, vendar mi je računalništvo zanimivejše in privlačnejše je dejal.

Profesorica Hržica nam je povdala, da je Bojan izrazit naravoslovec in v teh predmetih tudi najboljši. Dodala je še, da je bil Bojan že lani že uspešen na tekmovanjih: bil je drugi v fiziki in prav tako v računalništvu. V jeseni je prejel pohvalo, ki je prišla naravnost iz Moske. Bojan je namreč tekmoval na mednarodnem tekmovanju mest, seveda prav tako na tekmovanju iz matematike.

Sicer pa spada Bojan med tiste ljudi, ki uspehe jemljejo kot nekaj vsakdanjega. In tudi ko bi moral spregovoriti o sebi, je bolj redko besedeni in skromen. Pravi, da o njem in njegovem delu govorijo rezultati. Sedaj pa že komaj čaka počitnic, v šoli mu je postalo že dolgočasno, med počitnicami bi rad odšel na Zahod in spoznal države na tem koncu Evrope.

Po rezultatih, ki jih je dosegel, je res fanti od fare, upajmo, da bo imel možnost to svoje znanje in energijo kar se da uveljaviti sebi v prid in v zadovoljstvu pa tudi drugim v korist in veselje. Družba bi morala biti takih ljudi še posebej vesela.

JOŽICA DORNŽ

Novomeški gimnaziji zmagujejo

Najboljši med kemiki in matematiki

NOVO MESTO — V zadnjem času se na republiških tekmovanjih srednješolcev iz različnih predmetov vse pogosteje med najboljšimi pojavljajo dijaki iz novomeške gimnazije. Največji uspeh so letos dosegli na področju matematike in kemije. Na Bledu je na matematičnem tekmovanju srednješolcev Bojan Gornik med tretjimi letniki dosegel prvo mesto, Tomaž Urbič pa tretje, med četrtnimi letniki je dosegel tretje mesto Robi Mohorčič. Robi pravi, da je že od nekdaj rad hodil na tekmovanja, saj čuti, da je v njem tekmovalni duh, ki mu ne pusti, da bi probleme kar obšel. Povhvale pa so na tekmovanju prejeli Štefan Primoz Moravec iz 2. letnika in Damjan Murn iz prvega letnika.

Zelo uspešni so bili tudi mladi kemiki. Na tekmovanju kemikov se je med vsemi slovenskimi srednješolci najbolje odrezal Tomaž Urbič, ki bo poleti odšel na Mladinsko kemijoško olimpijadu v Pittsburgh. Tomaž je zelo uspešen dijak, doma iz Trebnjega, tudi on je začel tekmovati že v osnovni šoli in ta tekmovano - raziskovalno duh ga vleče še naprej na tekmovanja. Uspešna sta bila tudi Katarina Videčnik in Tadej Recelj iz 3. letnika, ki sta dosegla 18. oziroma 20. mesto skupaj z učenci četrtih letnikov. Ti dosežki so rezultat večletnih priprav na republiška tekmovanja pod vodstvom mentorice Stanislave Florjančič in mag. Zore Torbica. Da so dosegli takšne uspehe pa se zahvaljujejo tudi vsem mentorjem Krke, tovarne zdravil Družinska vas—Novo mesto. Delavci Komunalnega podjetja so se na ta dela

DOBOVA — Minuli praznični kopec tedna je bila v Novem mestu močno motena oskrba s pitno vodo. Za to ni bila kriva nenadna napaka na vodovodnem omrežju, temveč nujno popravilo pri vzdrževanju glavnega vodovoda Družinska vas—Novo mesto. Delavci Komunalnega podjetja so se na ta dela

pripravljali dober mesec dni. Ker so morali zapreti primarni vod, se je v pičilih dveh urah izpraznil glavni rezervoar na Kiju, ki v prostornino 700 m³ skrbi za nemoteno oskrbo mesta. To so delavci Komunale predvideli, zato so se za poseg odločili za zadnji, podaljšani vikend. Po predhodnem dogovoru so izklopili vodo vsem večjim tovarnam in drugim potrošnikom v Novem mestu, bolnišnici in starem delu mesta pa so vodo zagotovili iz stopiškega vodovoda. Dodatne črpalki so vgradili tudi na črpališču v Družinski vasi, da ni bila motena oskrba Šmarjeških Toplic in Šentjerneja. Tam, kjer so se cevi popolnoma izpraznile, so vodo dovozali s cisternami.

V nedeljo se je dela lotilo 34 delavcev Komunale. Popravili so jaške pri iztokih mulja iz cevi in na primarni vod priključili tudi vas Dobovo pri Otočcu, ki je imela sedaj vodovodni provizorij. Delo je bilo končano hitrej, kot so računali, vendar je bilo na koncu nekaj zapletljajev s tesnenjem. V ponedeljek so bili na vodovodno omrežje že priključeni vsi večji porabniki.

J. P.

Nagrade za pravočasne plačnike

Zložljiva vrtna garnitura v Metliku

NOVO MESTO — Drugo nagrado ob izterjavi naročnine za 2. trimester je z žrebom v torku zjutraj Rezka Bobič iz Novega mesta namenila Ivanu Kočevarju, Čankarjeva 10, Metliku, ki je »Dolenjcu« zvest že 30 let.

Upamo, da bo z zložljivo vrtno garnituro zadovoljen tako kot pri izzrebanem Ivan Meserko. Ponjo je šel še isti dan, postavljal pa jo je kar v predsobo svojega doma. Pravi, da je zelo praktična, masivna in primerna tako za dom kot za vrtov in zidanice. Druga izmed štirih zložljivih vrtnih garnitur, ki jih je Dolenjski list

uporabil, je bila namenjena Ivanu Kočevarju iz Metlike, ki je na naš časopis naročen že tretje desetletje in prav toliko časa tudi reden plačnik.

Sentjernejčanka se je pritožila čez trgovce. V tamkajšnji trgovini na tekstilnem oddelku ponujajo blago kot najcenejše daleč okoli, če pa greš drugam, vidiš, da je drugje še ceneje. Ljudje, ki težko gredo drugam, ne morejo primerjati cen, zato se je n zdi prav takšno trgovsko prizadevanje za prodajo.

Nekdanji vojni izgnanec v Nemčijo se je oglasil po telefonu, da bi povedal, kako se mu ne zdi prav, da Kočevarjem posvečamo toliko pozornosti. Moti ga, ker novomeški in kočevski župan sprejemata Kočevarje, kot da so bili kakšni veliki trpini. A v resnici je bilo zaradi njih iz Posavja pregnanih na tisoče Slovencev, slovenski narod tega območja pa obsojen na genocid.

MiM

KLIC V SILI

NOVO MESTO — Ta četrtek bo med 19. in 21. uro na vaš klic pri telefonu 23-304 čakala socialna delavka Ivanka Vene.

ZDAJ JE REŠ POVSEM DRUGAČE

- Ni kaj, prileteli ste kot strela!
- Gost je naša prva skrb.
- Včasih sem moral v Večni izgubi čakati na natakarja pol ure in več.
- To je bilo nekdaj, ja. Zdaj pa je povsem drugače.
- Pivo bi.
- Uvoženo, domače?
- Bo kar naše dobro.
- Hladno?
- Ne preveč.
- Boste kaj pojedli?
- Ne bi, ker vem, da imate samo sendviče in pizze.

- To je bilo nekdaj, dragi gospod.
- No, in kaj nudite?
- Vse po naročilu, sicer imamo pa tudi nekaj gotovih jedi.
- Zaželet sem si kakšno speciateto.
- Prišli ste na pravi naslov. V kuhinji imamo zaposleno kuharico, ki odlično obvlada svoj posel. Z bledo na dan prosim!
- Bo dolgo trajalo?
- Še predno boste pokadili cigaret, bo vse na mizi.
- Še lani...

Pomoč iz Nemčije

Anton Martinčič je postal invalid v bitki na Medvedjeku

TOMAŽA VAS — Vojna za Slovenijo še ni pozabljena, Anton Martinčič iz Tomažja vasi pa se je bo še posebej grekno spominjal. Na Medvedjeku je bil od prvega dne, ko so postavljali barikade, in do neščasnega 28. junija, ko je granata iz vojaškega oklepnika zadel blizu hišo, sam pa je drobce granate občutil na lastni koži. Medeninast drobec se mu je zaryl v levo oko in peko bolečine je začutil na desnem ramenu, kazalcu desne roke in drugie. Sprva je mislil, da ni tako hudo, ko pa mu je iz očesa kapnila kri, ki videl le še temo.

»Vsi so se razbežali in na planem sem ostal sam. Rad bi poznal tistega Trebanja, ki se je takrat upal k meni in mi pomagati v zaklon. Rešilni avto me je že čkal, vendar mi v novomeški bolnišnici niso mogli restiti očesa. V Kliničnem centru so mi pobrali drobce granate in odšel sem v domačo oskrbo. Danes se bojim še da drugo oko in del desne roke je hrom,« pripoveduje Tone in razmišlja, če mu je domovina dovolj hvaležna. Je še vedno zaposlen v Krki, tovarni zdravil. Čeprav je po poklicu kovinostrugar, dela po štiri ure v skladnišču orodja. Denarino pomoč je že drugič dobil iz Nemčije, Slovenci, za katere se je boril, so nanj očitno pozabili.

Minulo sredo ga je na njegovem domu v Tomažji vasi obiskal Lojze Vrtačič, doma iz Prapreč pri Šentjerneju ki je že vrsto let na delu v Düsseldorf. Prisel je v imenu slovenskega kluba iz Neussa, kjer so

SLOVENSKI NEMCI POMAGAJO — Na Antona Martinčiča (desno) prvega ranjenca bitke na Medvedjeku, so slovenski teritorialci očitno pozabili. Zato pa so se ga spomnili člani slovenskega kluba »Lipa«.

zbrali 1000 DEM za Toneta zato, da si bo lahko vsaj malo pomagal do boljšega zdravja. Lojze je povedal, da je to njegov prvi obisk, da pa se bo v imenu članov slovenskega kluba še oglastil.

J. PAVLIN



VELIKA DELOVNA AKCIJA KOMUNALE — Zaradi mulja, ki se je nabral v glavnem vodovodu do rezervoarja v Kiju, je voda že dalj časa iztekala nekontrolirano. Po nedeljski akciji je veliko napak odpravljeno, vseeno pa je celotno vodovodno omrežje po občini Novo mesto še zelo slabo. (Foto: J. Pavlin)

Za Komunalno delovna nedelja

Na veliko akcijo so se pri Komunali pripravljali mesec dni — Izprazniti so morali glavni rezervoar Kij

DOBOVA — Minuli praznični kopec tedna je bila v Novem mestu močno motena oskrba s pitno vodo. Za to ni bila kriva nenadna napaka na vodovodnem omrežju, temveč nujno popravilo pri vzdrževanju glavnega vodovoda Družinska vas—Novo mesto. Delavci Komunalnega podjetja so se na ta dela

pripravljali dober mesec dni. Ker so morali zapreti primarni vod, se je v pičilih dveh urah izpraznil glavni rezervoar na Kiju, ki v prostornino 700 m³ skrbi za nemoteno oskrbo mesta. To so delavci Komunale predvideli, zato so se za poseg odločili za zadnji, podaljšani vikend. Po predhodnem dogovoru so izklopili vodo vsem večjim tovarnam in drugim potrošnikom v Novem mestu, bolnišnici in starem delu mesta pa so vodo zagotovili iz stopiškega vodovoda. Dodatne črpalki so vgradili tudi na črpališču v Družinski vasi, da ni bila motena oskrba Šmarjeških Toplic in Šentjerneja. Tam, kjer so se cevi popolnoma izpraznile, so vodo dovozali s cisternami.

V nedeljo se je dela lotilo 34 delavcev Komunale. Popravili so jaške pri iztokih mulja iz cevi in na primarni vod priključili tudi vas Dobovo pri Otočcu, ki je imela sedaj vodovodni provizorij. Delo je bilo končano hitrej, kot so računali, vendar je bilo na koncu nekaj zapletljajev s tesnenjem. V ponedeljek so bili na vodovodno omrežje že priključeni vsi večji porabniki.

J. P.

discoteke kosov hram
Gornje Štanjelje 74

V soboto, 2. maja od 21. ure dalje

ANSEMBEL ČUKI
nedelja, 3. maja
OBJEM
Vabljeni!



Lestvica narodnozabavne glasbe
Studio D in Dolenjskega lista

Zreb je sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado ANČKI ZUPANC iz Srednje vasi v Bohinju. Nagrajenki čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:
 1 (2) S frajtoraco po svetu - P. FINK
 2 (4) Dolenjska - MODRA KRONIKA
 3 (1) Praznik je pri nas - ANS. F. FLERETA
 4 (3) Bodík z mano - NAGELJ
 5 (6) Dolina se budi - SLOVENSKI KVINTET
 6 (7) Moji plavolaski - ANS. T. ISKRE
 7 (10) Lovska stava - SPOMIN
 8 (5) Ko v meni pesem se rodí - ANS. J. ŠUMAHA
 9 (-) Ljubezen v slovo - ANS. LPUGLJA
 10 (8) V gozdu za vasio - ANS. S. PLUTA
 Predlog za prihodnji teden: Moja pipca - ANS. L. SLAKA

KUPON št. 18
Glasujem za:
Moj naslov:
Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

sponzorate v novi luči.
 — Res je. In kaj je botrovalo tem spremembam? Isti človek, pa takšna razlika.
 — Do lani je bila Večna izguba v družbenih rokah. To gotovo veste.
 — Vem.
 — No, vidite.
 — Kaj, prosim?
 — Razliko.
 — Gotovo, zdaj je vse boljše. Evropska raven.
 — In to samo zato, dragi gospod, ker sem zdaj lastnik Večne izgube
 — To je preteklost. Danes nas spoznatevate v novi luči.
 — Res je. In kaj je botrovalo tem spremembam? Isti človek, pa takšna razlika.
 — Do lani je bila Večna izguba v družbenih rokah. To gotovo veste.
 — Vem.
 — No, vidite.
 — Kaj, prosim?
 — Razliko.
 — Gotovo, zdaj je vse boljše. Evropska raven.
 — In to samo zato, dragi gospod, ker sem zdaj lastnik Večne izgube
 — TONI GAŠPERIČ

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«!

Kritično oko javnosti moti nesnaga in neurejenost okolja, ravnanje udeležencev v prometu, občinskih oblasti, trgovcev, poštarjev in odnos do Kočevarjev

Lepi pomladni dnevi so zvabili na spreهد veliko ljudi, če drugoga ne, so si ogledali svoj domači kraj. Pri tem pa je mnoge zgodbe zbolevale neurejenost in zanemarjenost. Olga Cink iz Novega mesta (ena redkih, ki pred javnost stopa s polnim imenom v tej rubriki, zato zaslubi pojavlja) se sprašuje, kaj počnejo novomeški zeleni in inšpekcijski, da si nihče ne ogleda, kaj se dela s studentema pod Boričevim in Škrjančami. Še posebno studentec v Boričevem je zasvinjan, saj teče gnojnica iz vasi naravnost vanj.

Novomeščanka prav tako poziva novomeške zeleni, naj si ogledajo »živ obup« pri kapelici v Lamutovi ulici. Tam je nastalo divje smetišče, na njem pa se nabira vse mogoče, od odpadnih zamrzovalnih skrinj do odsluženih desk. Dolenjski list rad piše o odpadkih po godzovah, domačega mesta pa si novinarji ne ogledajo; divja smetišča v Novem mestu, kjer je odvoz smeti urejen, so znak že večje nemarnosti kot na kmetihi, kjer odvoza ni.

A. P. iz Črnominja vabi novinarje, naj si gredo pogledat dvorišče in stavbo št. 1 na Utrobah. Tam je nesnaga velika in stavba je hudo zanemarjena, čeprav stoji v samem središču Črnominja. Tudi na parceli zraven čevljarsvta Planinaste je nesnaga, koliko hočete. Prav bi bilo, da bi se malo pospravilo, opozarja naša bralka, še posebno zdaj, ko je v teku akcija za oplešanje Črnominja, h kateremu poziva občina.

In ker smo že pri smeteh in odpadkih, uvrstimo sem še klic gospa iz Novih.

Halo, t